

Erken tanı için düzenli muayene şart!

Her sekiz kadından biri meme kanseri riski taşıyor. Düzenli muayene ve erken tanı ise meme kanserini yenmek için çok önemli. Kadıköy Belediyesi Mamografi ve Kadın Sağlığı Merkezi, kadınları meme kanserine karşı bilinçlendiriyor ve doğru tedaviye yönlendiriyor ● Sayfa 9'da

www.gazetekadikoy.com.tr

GazeteKadıköy

Yıl: 21 / Sayı: 1058

HAFTALIK BAĞIMSIZ YEREL GAZETE

2 - 8 EKİM 2020

* Gazete Kadıköy olarak tüm dünyada "Meme Kanseri Bilinçlendirme Kampanyası"nın rengi olan pembe rengini logomuza taşıyarak, meme kanseri hakkında farkındalık sağlamak istedik.

Belediye binasını yıkıyoruz yeşil alan yapıyoruz

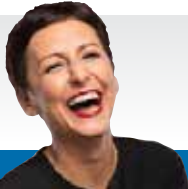
Kadıköy'de yeşil alan sıkıntısına karşı belediye yeni bir projenin adımlarını atıyor. Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı'nın gazetemize yaptığı açıklamaya göre belediye binası yıkılacak yerine yeşil alan ve deprem toplanma alanı yapılacak. Başkan Odabaşı ayrıca TCDD'nin Söğütliçeşme İstasyonu'na AVM yapılmayacağına ilişkin açıklamasını da olumlu bulduklarını söyledi ● Sayfa 3'te

Mülteci çocuklar

BEHÇET ÇELİK 10'da

Yaşlı, daha yaşlı?

BANU YELKOVAN 13'te

Bir İngiliz trajedis!

UĞUR VARDAN 7'de

İyi kitaplar çok okunsunlar, hep okunsunlar!

DÖRT YANIMIZ KİTAP 5'te

Dizi müziklerinin 'bam' teli

Bazı insanlar onu izlediği diziler sayesinde tanıyor, bazılarıysa onun sayesinde dizi izliyor. Suskunlar, Muhteşem Yüzyıl, Bir Zamanlar Çukurova, Sen Çal Kapımı, Mucize Doktor gibi film ve dizilerin müziklerini yapan, sesiyle bam telimize dokunan Aytekin Ataş'la söyleştik ● Sayfa 11'de

Korunun gizli sakinleri

Fotoğrafçı Ahmet Dayıoğlu altı yıl önce Validebağ Korusu'nda başlayan fotoğraf tutkusu ile kuşların, kelebeklerin ve sincapların fotoğrafını çekti. Dayıoğlu, özellikle yapılaşma tehdidinin korudaki canlılara zarar verdiğini söylüyor ● Sayfa 16'da

Cadde'nin geleceği konuşuldu

» Kadıköy Belediyesi'nin düzenlediği "Konuşan Kadıköy" toplantılarının ilkinde Bağdat Caddesi'nin turizm alanında yaşadığı sorunlar ve çözüm önerileri konuşuldu ● Sayfa 10'da

"Salgının yayılma hızı artıyor"

» TTB Aile Hekimliği Kolu'nun yaptığı anket çalışmasına göre, evde tedavi ve takip edilen 150 bine yakın hasta mevcut. Dr. Emrah Kırmızı, bu sayıların bakanlığın açıkladığı verilerden çok daha fazla olduğuna dikkat çekiyor ● Sayfa 12'de

Kadın sinemacılar "Ada"ya çıkıyor

Sinema Adası, kapılarını salgından olumsuz etkilenen sinemacı kadınlara açıyor. Kısa film çeken ya da çekmek isteyen sinemacılar, Sinema Adası'nın ofisini ücretsiz olarak kullanabilecek ● Sayfa 7'de

"Regli konuşmamız gerek"

Kurdıkları "Konuşmamız Gerek" adlı oluşum ile regl tabusunu yıkmak için mücadele eden İlayda Eskitaşçıoğlu ve Bahar Aldanmaz ile regl izninden ücretsiz ped hakkına dek çok konuyu konuştuk ● Sayfa 8'de

● Görkem DURUSOY

Dünyayı etkisi altına alan korona virüsü salgını tüm hayatı olumsuz etkilemeye devam ediyor. Bütün sektörler bu süreçten en az hasarla çıkmaya çalışırken, gayrimenkul piyasası da son zamanların en inişli ve çıkışlı günlerini yaşıyor. Tüketicinin evden çalışmayı deneyimlediği günlerden itibaren balkonlu evlere talep gittikçe artıyor. Kadıköylü emlakçılar insanlardaki lüks algısının değiştiğine ve şehirden uzak, izole konutların daha çok tercih edildiğine dikkat çekiyor. Peki gayrimenkul piyasası salgın sürecinde neler yaşadı? Önümüzdeki süreçte ev fiyatlarında bir artış bekleniyor mu?

"TARİHİ BİR KREDİ ORANI"

Yaklaşık 16 yıldır Kadıköy bölgesinde gayrimenkul danışmanlığı yaptığını belirten Coldwell Banker Trio Gayrimenkul şirketinin kurucusu Sezgi Bilge, "Emlak piyasasındaki durumu 2019 yılından itibaren ele almak gerekiyor. 2019 Ağustos ayında konut kredisi kampanyası olmuştu. Bu süreçte kamu bankaları üzerinden bir iyileşmeye gidildi. Eylül ayında deprem riski de ortaya çıkınca Kadıköy bölgesinde konut satışları hızla arttı. Eylül ile şubat ayları arasında ciddi bir hareketlilik yaşandı. Fakat Pandemi dönemine girince her sektörde olduğu gibi emlak sektörü de mart ve nisan ayları arasında tamamen durdu diyebiliriz. Mayıs ayında ufaktan bir kıpırdanma hissettik. O aylarda evinden memnun olmayan, bir balkonu ya da terası bulunmayan kişilerin ev değiştirme isteği ortaya çıktı." diyor. Bilge şöyle devam ediyor: "Haziran ayında tarihi bir kredi oranı ortaya çıktı. Yani bunun bir daha yaşanmayacak bir oran olduğunu düşünüyoruz. Çünkü konut kredisi kullanılmaya başlandı. Seneden bu zamana kadar en düşük kredi faiz oranı ile karşılaştık. 0.64 faiz oranıyla 1 yıl geri ödemesiz kredi imkânı sağlayan bu durum, gayrimenkul piyasasını oldukça hareketlendirdi. Haziran ayında 190 bin 12 konut satıldı, bu çok ciddi bir oran. Temmuz ayında bu rakam daha da arttı. Geçen seneye göre bu yıl yüzde 900.6 oranında artış oldu. Ağustos ayında kredi faiz oranları yükseldiği için satışlarda ufak bir düşüş yaşandı. Mart ayından bu yana satışların hep inişli çıkışlı olduğunu söyleyebilirim. Şimdi ise konut kredi faiz oranları oldukça yükseldi."

Haziran ve ağustos ayları arasında piyasada çok ciddi yatırımcılara hizmet verdiklerinin altını çizen Sezgi

"Pandemi gayrimenkulde lüks algısını değiştiriyor"

Korona virüsü her sektörde olduğu gibi gayrimenkul piyasasında da köklü değişikliklere yol açıyor. Kadıköylü gayrimenkul danışmanları "İnsanlar için lokasyon ikinci plana atıldı. Artık balkonsuz evlere hiç talep olmuyor" diyor

Bilge, "Sadece ihtiyaç sahibi olanlar değil, yatırımcılar da konut sahibi oldu. İnsanlar, içinde bulunduğumuz dönemde gidişatı görmek istiyor. Kadıköy çok özel bir bölgedir. Fiyatları belirlerken bölgesel konuşmak daha doğru olur. Her bölgenin arz talep beklentisi farklı oluyor. Özellikle 2019'un son yarısından itibaren ve depremden sonra bir konut stoğu erimesi meydana geldi. Bir iki sene önce her yer satılık ve kiralıkken, şimdi kiralık konut bulmak da çok zor. Ayrıca satılık alternatifler çok az. Fiyatlarda çok ciddi bir düşüş olmaz çünkü elimizde çok fazla gayrimenkul stoğu yok." diye açıklıyor ve sözlerine şöyle devam ediyor: "Müşteri ihtiyaçlarını pandemiden önce ve sonra olarak ikiye ayırabiliriz. Pandemiden önce genel olarak daha dikey yapılaşma, sosyal tesislerin olduğu site konsepti gibi projeler daha revaçtaydı. Bu projelerin genelinde balkon yoktu. Böyle yerlere daha yoğunlukta talep vardı.

Pandemiden sonra kesinlikle müstakil evlere talep arttı. İnsanlar için lokasyon ikinci plana atıldı. Artık balkonsuz evlere hiç talep olmuyor.

Gayrimenkul ihtiyaçları pandemi döneminde büyük değişikliğe uğradı."

"BİRİLERİ SATIYOR YA DA ALIYOR"

Yaklaşık 13 yıldır gayrimenkul sektöründe olan Keller Williams Boğaziçi şirketinin CEO'su Onur İrtem ise konuyu şöyle değerlendiriyor: "Öncelikle inşaat ve gayrimenkul piyasasını birbirinden ayırmak gerekiyor. Bu genellikle çok karıştırılan bir durumdur. Bu iki sektör birbirinden bağımsız hareket eder. Ekonominin iyi ya da kötü olması, birtakım dinamiklerin yavaşlaması ya da hızlanması inşaat sektörünü vurabiliyor. Aslında bakarsanız bu durum müteahhiti ve taşeronu etkiliyor. Gayrimenkul piyasasının bambaşka bir dünyası var. İnsanlar evlenmeye, boşanmaya, evcil hayvan edinmeye yani işlerin iyiye veya kötüye gidişine göre yeni bir gayrimenkul hikâyesi ortaya çıkarıyorlar." Gayrimenkul piyasasının her zaman hareketli ol-

duğunu belirten İrtem, "Birileri mutlaka satıyor ya da alıyor. Fakat bu pandemi sürecinde olduğu gibi ani şoklar yaşadığımız dönemde, kısa süreli 'şimdi ne olacak acaba?' sorunu ortaya çıkarıyor. Fakat bu çok uzun sürmüyor. Sadece mevcut durumunu gözlemlemek adına 15-20 günlük maksimum bir durgunluk yaratabiliyor. Dolayısıyla biz Mart ayında bunu yaşadık. Herkes evine kapandı, ne olacağı belli değildi. Yani siz aslında hala bir ev almak istiyorsunuz fakat o evi nasıl alacağınızı bilmiyorsunuz. Bunlar da zaten hızlı bir şekilde normalleşti, kendi ritmini buldu." diyor.

"LÜKS ALGISI DEĞİŞTİ"

Piyasa anlamında inşaat sektörünün, içinde bulunduğumuz dönemden çok fazla etkilendiğini söyleyen Onur İrtem, "İnsanlarda lüks algısı yavaş yavaş değişmeye başladı. Örnek vermek gerekirse deniz manzaralı merkezi bir ev lüks kategorisinde sayılırken, artık daha ücra bir köşede müstakil, izole bir yaşam tercih edilir oldu. Dolayısıyla villa fiyatlarında yüksek bir artış yaşandı. Sosyal aktivitesi olan sitelerdeki evlere de fiyat bakımından değişikliğe uğradı. Kısacası alıcının kriterleri değişti." Geçen yıl Kadıköy'de büyük bir oranda konutun el değiştirdiğini söyleyen İrtem, şöyle devam ediyor: "Bu son çeyrekte yüzde 15 civarında bir büyüme olacağını düşünüyorum. Gayrimenkul açısından yavaşlamış bir piyasa yok. Kadıköy çok büyük bir bölge fakat gayrimenkul danışmanı olarak benim gözümde bölge Caddebostan, Suadiye ve Bostancı'dır. Dolayısıyla müşterilerimiz bütçesini, kriterlerini sıraladıktan sonra kendisine en uygun evi tercih ediyor. Kadıköy bölgesinde fiyatların daha da yukarı çıkmasını kesinlikle beklemiyoruz. Fakat kısa vadede düşmesini de beklemiyoruz. Burada oturmuş bir fiyat var. Bu fiyat realize olmuş mu dersiniz hayır derim. Kadıköy Bağdat Caddesi özelinde nitelikli konut sayısı az. Son zamanlarda kiralık ev piyasası oldukça hareketli, bu sebepten kiralık dairelerde rakamlar daha da yukarı çıkabilir. Çünkü bugün siz evinizi kiralamak istediğinizde yaklaşık bir hafta ya da 10 gün gibi bir sürede sonuca gidebiliyorsunuz. Fakat satılıkta daha farklı bir hikâyeden söz edebiliriz. Bugün evinizi satmak istiyorsanız mutlaka piyasa fiyatına göz atmanız gerekiyor. Son olarak şunu söyleyebilirim ki her zaman en güvenli yatırım gayrimenkuldür. Uzun vadeli baktığımızda her zaman gayrimenkulden kazanırız. İnsanlar gayrimenkule güvenmekten vazgeçmesin."

Yılların ihmali son buluyor

Kadıköylülerin yıllardır çözilemeyen sorunlarından biri daha çözülüyor. İBB'nin sorumluluğunda olan Kadıköy Söğütluçeşme Caddesi'nin Bahariye (Altıyol) - Rıhtım yönündeki yaya yolu, İBB Yol Bakım Ve Altyapı Koordinasyon Daire Başkanlığı'nın çalışması ile kısa sürede tamamlanarak hizmete alınacak.

"20 EKİM'DE BİTİRMİYİ PLANLIYORUZ"

Araç ve yaya trafiğini engellemek, esnafın da mağdur olmaması için gece 24.00 - 05.00 saatleri arasında yürütülen çalışmalara 19 Ağustos'ta başlandı. İBB Anadolu Yakası Yol Bakım Müdür Yar-

dımcısı Fatime Cuci Koparan, Kadıköy Söğütluçeşme Caddesi'nin Bahariye (Altıyol) - Rıhtım yönündeki 390 metre uzunluğunda, bin 610 metrekare yaya alanında düzenleme çalışmaları yaptıklarını belirterek, projede geline aşamaya dair şu bilgileri paylaştı:

"Bin 350 metrekarelik alandaki çalışmalarımızı tamamlamış bulunuyoruz. Güvenlik açısından da belirtilen saatlerde yol kapama işlemi yapılarak çalışmalarımızı gerçekleştirebilecekteyiz. Çalışmalar altyapı kuruluşları ile beraber koordineli yürütülmekte ve altyapı hatlarındaki olumsuzluklar ilgili kuruluşlar tarafından düzenlenmekte ve giderilmekte. Yoğun altyapı hat-

larının varlığı ve çalışma saat süreleri göz önünde bulundurularak yapılan iş programımız 20 Ekim tarihinde tamamlanması planlanmaktadır."

ESNAF MEMNUN

Kaldırım boyunca dükkan işleten esnaflar da İBB'nin yürüttüğü çalışmalardan duydukları memnuniyeti dile getiriyor. Uzun yıllardır caddede

Kadıköylülerin uzun yıllardır çektiği bir çile daha son buluyor. Söğütluçeşme Caddesi'nden Rıhtım'a inen yaya yolu İBB tarafından düzenleniyor

kuyumculuk yapan Hüseyin Solmaz, "27 senedir buraya hiç el değmemişti. Hiç kimse buraya gelip, 'Burası da çok kötü, Altıyol'a yakışmıyor' demedi" diyerek duygularını şöyle ifade etti: "Buradan geçen her bin kişiden mutlaka günde 15-20 kişi düşüyordu. Yol bir kere engelleniydi. Köstebek yuvası gibiydi. Anadolu Yakası'nın en güzel semtinin yolu öyle olmamalıydı, böyle olmalıydı. Şimdi çok güzel oldu. Mükemmel oldu."

Barış Kaya ise eski kaldırımların engelli vatandaşlar için uygun olmadığını belirtti. Sorunun çok eski yıllara dayandığını ifade eden Kaya, "Kaldırım taşları gerçekten çok bozuktu. Bazı kaldırım taşları çıkık haldeydi. Dengesini kaybedip düşenler de oldu. Bu yolun yapılması gerçekten çok iyi oldu Kadıköy için. Uzun süredir böyle bir sorun vardı. Başta emeği geçen çalışanlara da çok teşekkür ediyorum." dedi.

Foot Care
PodyArt
Ayak Bakım

www.podyart.com

Ayak Bakımı

Ücretsiz danışın!

Çatlak Topuk
Nasır
Kalınlaşmış Tırnak

Detaylı Bakım

(Florence Nightingale hastanesi karşısı)
Bağdat caddesi No: 84/3 Kızıltoprak İstanbul
0 216 492 0722 - 0 532 717 0378

Kadıköy Belediyesi'ni gezen kutu

Geçtiğimiz haftalarda sarı renkte elektronik bir kutu, Kadıköy Belediyesi'nin birimlerini gezdi

Yenilikçi girişimleri desteklemeyi hedefleyen Kadıköy Belediyesi, genç girişimciler tarafından korona virüsüyle mücadele sürecinde eşyaların kolay bir şekilde dezenfeksiyonu için tasarlanan 'Sterilbox' cihazını test etti. STERILBOX adlı girişim tarafından tasarlanan elektronik kutu Ultraviolet-C teknolojisi sayesinde içine konan evrak ve eşyaların kişilerin gözü önünde dezenfekte edilmesini ve onlara başka bir kimsenin teması olmadan erişmesini sağlıyor. Kadıköy Belediyesi'nin çeşitli birimlerinde denenen 'Sterilbox' üç hafta boyunca Yazı İşleri Müdürlüğü'nden Çağrı Merkezi'ne, Kadıköy Belediyesi'ne bağlı restoranlardan Başkanlık binasına kadar evrak ve eşya akışının yoğun olduğu pek çok noktada kullanıldı.

KAYIP İLANI

28.03.2017 tarihli Kadıköy Belediyesi'ne yatırdığım kaldırım geçici teminat bedeli makbuzunu kaybettim. Ödeme makbuz tutarı 14.449,62 TL olup hükümsüzdür.

EKREM DURAK

NEREDE KULLANILABİLİR?

Belediye birimlerinde denenen Sterilbox'un asıl kullanım hedefini elden ele, yüz yüze işlemlerin yapıldığı sektörler oluşturuyor. Paket servis, restoran ve online market alışverişleri, kargo teslimatı gibi son kullanıcıya doğrudan iletilen ürünlerin hijyenik teslimatı için kullanılabilir cihaz, her müşteri ve firmanın gereklerine göre tasarlanabiliyor. Öte yandan paketlemenin yanı sıra, hizmet sektöründe yiyecek ve içeceklerin konulacağı tabak, bardak ile çatal kaşık gibi eşyaların dezenfeksiyonu için de kullanılabilir. Özellikle yoğun çalışan kafe ve restoranlarda hem müşteriler hem de çalışanlar için daha güvenilir bir ortam sağlamayı amaçlıyor. Akıllı sterilizasyon teknolojisi kullanılarak tasarlanan

cihaz bireysel amaçlı kullanıma da açık.

DORIS'TEN SONRA İKİNCİ ADIM

Koç Üniversitesi KWORKS Covid-19 Ekspres Platformu sürecinde geliştirdiği işbirliği kapsamında gerçekleşen ilk proje insansız deniz temizleme aracı Doris olmuştu. Kadıköy sahillerinde 10 gün boyunca deniz yüzeyini temizleyen Doris, çevre temizliğine önem veren kurumların ve Kadıköy sahilini kullanan yurttaşların beğenisini kazanmıştı. Kadıköy Belediyesi'nin desteklediği ikinci girişim olan Sterilbox'la da kullanıcı yorumlarının ve kamusal faydanın değerlendirilerek, cihazın kamusal hizmetlere ve kullanım amacının genişlemesine katkı sağlama amaçlanıyor.

ŞEHİR İÇİ ULAŞIMINDA HES KODU

Şehir içi toplu ulaşım araçları ve tüm konaklama tesislerine kabulde HES kodu zorunluluğu getirildi

İçişleri Bakanlığının 81 il valiliğine gönderdiği iki ayrı genelge ile şehir içi ulaşım ve konaklama tesislerinde Hayat Eve Sığar (HES) kodu zorunluluğu getirildi. "Şehir içi toplu ulaşım HES kodu sorgulama" ve "Konaklama tesislerinde HES kodu zorunluluğu" genelgelerinde salgınla mücadelede hastalık tanısı konulmuş ya da temaslı durumdaki kişilerin toplumdan izole edilmesinin önemli hususlardan biri olduğu vurgulandı.

"Şehir içi toplu ulaşım HES kodu sorgulama" genelgesine göre toplu ulaşım araçlarına binışte HES kodu kullanılacak. Genelge kapsamında; şehir içi toplu ulaşım araçlarında kişiye özel elektronik / akıllı seyahat kart sistemleri, HES uygulamasına entegre edilecek. Covid-19 hastalığı tanısı konulan ya da temaslı durumunda olan vatandaşlara ait varsa kişiselleştirilmiş seyahat kartlarının izolasyon süresi boyunca otomatik olarak askıya alınacak. Covid-19 tanılı ya da temaslı olan ve izolasyon- da olması gerektiği halde toplu ulaşım aracı kullanıcıları hakkında suç duyurusunda bulunulacak.

KONAKLAMA TESİSİNDE DE ZORUNLU
"Konaklama Tesislerinde HES Kodu Zorunluluğu" genelgesi kapsamında ise kamu ve özel tüm konaklama tesislerine (otel, motel, pansiyon, misafirhane, kamp vb.) kabullerde HES kodu zorunluluğu getirildi.

HES kodu sorgulaması müşterilerin konaklama tesisine kabulü sırasında yapılacak, yapılan sorgulama sonucunda herhangi bir risk bulunmayan (tanılı ya da temaslı olmayan) kişilerin tesise kabul işlemleri gerçekleştirilecek.

Konaklama tesislerince genel kolluk kuvvetlerine bildirilen müşteri bilgilerinin, ilgili genel kolluk kuvveti birimince Sağlık Bakanlığı ile sağlanan veri entegrasyonu çerçevesinde Covid-19 tanısı konulma ya da temaslı olma durumuna göre de sorgulanacak. Sorgulamalarda Covid-19 tanısı konulan ya da temaslı olduğu anlaşılan müşteriler, "Güvenli Turizm Sertifikası" uygulaması gereği oluşturulan "misafir izolasyon odalarına" yerleştirilecek. HES kodu sorgulaması yapılmaksızın veya sorgulama sonucuna göre kabul edilmemesi gereken müşterilerinin konaklamasına izin veren tesisler 10 gün süre ile faaliyetten men edilecek. Misafir izolasyon odalarının sayıca yetersiz kaldığı durumlarda ise Vali/ Kaymakamlarca gerekli tedbirler alınacak.

Belediye binası yıkılıyor, yeşil alan oluyor

Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı, belediye binasını yıkarak bu bölgeyi yeşil alana ve deprem toplanma alanına çevireceklerini açıkladı. Odabaşı, Söğütlüçesme AVM projesiyle ilgili de TCDD'nin açıklamasına göre Söğütlüçesme'ye AVM yapılmayacağını duyurdu

● **Fırat FISTIK**

Kadıköy Belediyesi binası İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Meclisi'nin kararıyla 10 yıllığına Kadıköy Belediyesi'ne tahsis edilmişti. O karar, Kadıköy Belediyesi'ne resmi olarak da tebliğ edildi ve belediye binasının bulunduğu arsa resmen Kadıköy Belediyesi'nin oldu.

"SİKİŞİK BİR KADIKÖY VAR"

Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı, gazetemize yaptığı açıklamada, belediye binasını yeni bir yere taşıdıktan sonra bu arsayı yeşil alana, meydana dönüştürme projeleri olduğunu duyurdu: "Kadıköy'de yeşil alan sıkıntısı var, deprem toplanma alanı sıkıntısı var, özellikle pandemi sürecinde deneyimledik insanların biraraya gelebileceği, gezilebileceği yeşil alanlar çok sınırlı. Sıkışan bir Kadıköy var. Eğer yeni bir yer bulabilirsek, Kadıköy Belediyesi'nin mevcut binasını yıkarak buraya da bir yeşil alana ve meydana çevirme projemiz var. Bununla ilgili tüm girişimlerimizi yaptık, yapmaya devam ediyoruz. Belediye binamızı yeniden inşa edebileceğimiz bir arsayı bulma aşamasındayız. Eğer bu gerçekleştiği takdirde binamızı yıkarak burayı da yeşil alana, meydana dönüştüreceğiz."

Var olan 10 yıllık tahsisin ileride daha da uzayacağını düşündüğünü belirten Odabaşı, son günlerde çok tartışılan Söğütlüçesme tren istasyonuna

AVM yapılma projesine dair de açıklamalarda bulundu. Odabaşı, hukuki süreci şöyle özetledi: "Var olan projenin bütünüyle iptal edilmesi için bir dava açmıştık. İdare Mahkemesi yürütmeyi durdurma kararı verdi, Bölge İdare Mahkemesi ise bu yürütmeyi durdurma kararını kaldırarak projenin devamına karar verdi. Ama idare mahkemesinde davamız hala devam ediyor. İstanbul Valiliği, bu bölgeyle ilgili olarak 'ÇED raporu alınmasına gerek yoktur' diyor. Ona dair de dava açık, o da devam ediyor."

"SÖĞÜTLÜÇESME'YE AVM YAPILMAYACAK"

"Hukuksal süreç devam ederken biz değişik mecraları kullanarak, gazetelerde, televizyonlarda Söğütlüçesme'de AVM yapılmasına karşı olduğumuzu defalarca beyan ettik. Bununla ilgili sosyal medya çalışmalarını yaptık, kamuoyunu aydınlatmak için açıklamalar yaptık ve Kadıköy halkının da desteğini aldık." diyen Odabaşı, geline süreci şöyle anlattı: "Geçen hafta Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) bir açıklama yaptı. Açıklamanın ilk cümlesi, 'Söğütlüçesme tren istasyonudur bir AVM projesi değildir.' Bu bizim için çok olumlu bir gelişme ve çok kıymetli bir açıklama. Bu açıklama uyarınca şunu anlıyoruz, TCDD yani Ulaştırma Bakanlığı istasyon binasını yenileyecek. Bir viyadük yapılması gerekiyor, onu yapacak. Bunun haricinde bir AVM yapılmayacak. Çünkü açıklamanın içeriği bu."

Açıklamada bu bölgede yeşil alanların, yürüyüş alanlarının olacağını belirttiği aktaran Odabaşı, "Eğer gerçekten böyle bir proje varsa ve bunu uygulayacaklarsa bizim bu projeye karşı çıkmamız mümkün değil. Çünkü yeşil alan yapmayı hedefliyoruz. Ama yine bir AVM projesi getirilirse biz buna karşı çıkmaya devam edeceğiz. Şu anda bize ulaşmış somut bir proje veya bilgi yok, sadece duyularımız var, aktarılan bazı bilgiler, açıklamalar var. Tekrarlamak gerekirse Bakanlığın açıklamasını çok kıymetli ve değerli buluyoruz. Sürecin takipçisi olacağız" dedi.

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyükleriniz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

Verilen hizmetler:

- 24 Saat Doktor Hizmeti
- 24 Saat Hemşire Hizmeti
- Fizik Tedavi Merkezi
- Diyaliz Hizmeti
- Laboratuvar Hizmeti
- Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti
- Konaklama Hizmeti
- Temizlik Hizmeti
- Yemekhane Hizmeti
- Medikal El Ayak Ve Tırnak Bakımı
- Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler

Hizmet Grubu:

- Alzheimer
- Demans
- Geriyatri
- Palyatif (Yatağa Bağımlı)
- Parkinson
- ALS
- NG (Nazogastrik Sonda) İle Beslenme
- PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi) Bakımı

SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ

Altıntepe Mah. Galipbey Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe
Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr

MARMARA BALIK EVİ & MARKET

Yıllardır Kadıköy halkına Marmara Balık olarak hizmet ediyoruz. Yeni bir hizmetle yine aynı yerde allecek balık ziyafetine bekliyoruz. Ya da ALO PAKET SERVİS ile Marmara Balığı evinize ve işyerinize getiriyoruz. Taze ve Zengin Balık çeşidi ile sizlerle

Tel: 0216 3493424

Kadıköy Çarşısı Yağlıkçı İsmail sok.no:6

T.C.

KADIKÖY BELEDİYESİ BAŞKANLIĞI Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : E-32823597-301.03-733408

29.09.2020

Konu : Meclis Gündemleri

T.C. KADIKÖY İLÇESİ BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

Kadıköy Belediye Meclisinin 8. Seçim Dönemi, 2. Toplantı Yılında yapacağı Ekim Ayı Toplantısı 05 Ekim 2020 Pazartesi günü başlayacaktır.

Ekim Ayı Toplantısının ilk birleşimi 05 Ekim 2020 Pazartesi günü, saat 10.00'da Kadıköy Belediyesi Meclis Binası, Meclis Salonunda yapılacağından Sayın Meclis Üyelerinin toplantıya teşriflerini rica ederim.

Şerdil Dara ODABAŞI
Belediye Başkanı

GÜNDEM:

1. Strateji Geliştirme Müdürlüğünün, Kadıköy Belediyesi 2021 Yılı Performans Programı Taslağı ile ilgili teklifi.
2. Strateji Geliştirme Müdürlüğünün, Kadıköy Belediyesi 2021 Yılı Bütçesi ile ilgili teklifi.
3. Yazı İşleri Müdürlüğünün, istifa nedeniyle boşalan İmar Komisyonuna 1 adet üye seçimi ile ilgili teklifi.
4. Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğünün, Sosyal ve Ekonomik Destek Yönetmeliğinde değişiklik yapılması ile ilgili teklifi.
5. Sağlık İşleri Müdürlüğünün, şartlı hibe ile ilgili teklifi.
6. Plan ve Proje Müdürlüğünün, sokak isimlendirilmesi ile ilgili teklifi.
7. Destek ve Tedarik Hizmetleri Müdürlüğünün, Kadıköy İlçe Emniyet Müdürlüğü kadrosunda görevli 70 personeline öğle yemeği verilmesi ile ilgili teklifi.
8. Park ve Bahçeler Müdürlüğünün, Osmanağa Mah., Kuşdili Caddesi, 12 pafta, 44 ada, 7 parselde bulunan alanın bakım onarım çalışmaları ile ilgili teklifi.
9. Kurumsal İletişim Müdürlüğünün, Tarihi Kentler Birliği Meclisine üye seçimi ile ilgili teklifi.

Salgında kırılğan kesim:

Kayıt dışı çalışanlar

Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Politika Forumu "COVID-19 Salgınında İstanbul'da Çalışanların Deneyimleri" raporunu yayınladı. Rapor, salgın sebebiyle işini kaybetmiş ve çalışmaya devam eden kişilere dair kapsamlı bir bilgi sunuyor

● Evin ARSLAN

Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Politika Forumu, İstanbul'da çalışanların salgından nasıl etkilendiklerine dair geniş bir rapor hazırladı. Raporda farklı iş kollarında çalışan 61 kişi ile görüşüldü. Görüşülenlerin tamamı, Türkiye'de korona virüsü vakası çıktığında iş gücünde olan kişilerden oluşuyor. Görüşülenlerin 52'si hizmet; yedisi sanayi/imalat; ikisi ise inşaat sektöründe çalışıyor. Rapor, salgının ilk dönemini yani mart ayının ortasından mayıs ayının ortasına kadar olan süre-yi kapsıyor.

Görüşülenlerin kimisi salgın sürecinde işten çıkarıldığını, kimisi ücretsiz izne çıkarıldığını ifade ediyor. Bir işletmede çalışan 23 yaşındaki bir fizyoterapist, hak iddia etmemesi için işveren tarafından istifaya zorlandığını ancak kendisinin istifa etmediğini dile getiriyor. Bir işletmede misafir ilişkileri uzmanlığı yapan bir katılımcı, salgının başında yıllık izinlerinin zorla kullanıldığını ifade ediyor.

20 yaşında barmanlık yapan bir katılımcı, kısa çalışma ödeneğinin kabul edilmiş olmasına rağmen alamadığını dile getiriyor: "Kısa çalışma ödeneği bağlanacağı, kapatma emrinin akabinde hemen konuşulmuştu, o döneme kadar mağdur etmeye adına belli bir miktar 10'ar gün ara ile ödeme yapıldı. Ancak şimdi tabii ki de bekliyoruz, işverenden herhangi bir ödeme alamıyoruz çünkü kazancı yok çalıştığım dükkanın ve kısa çalışma ödeneğine de onaylanmış olmasına rağmen hala ulaşamadım."

24 yaşında garsonluk yapan bir katılımcı, ücretsiz izne çıkarıldığını ve tüm gelirini kaybettiği, gelirsiz kaldığını ifade ediyor. 38 yaşındaki bir konfeksiyon işçisi ise kısa çalışma ödeneğinin geçimini sağlamakta yetersiz kaldığını dile getiriyor.

Çalışmaya devam edenlerde ise bazı katılımcılar işten çıkarma yasağının kendileri için faydalı olduğu görüşünde. 34 yaşında şoförlük yapan bir erkek, işten çıkarılacağını düşünürken bu yasağın geldiğini ve rahatladığını aktarıyor. Çalışanlar salgın sürecinde iş faaliyetlerinin düştüğünü, gelirlerinde azalma olduğunu belirtiyor.

ÖDENEKLERİNİ ALAMADILAR

Rapora göre, çalışmaya devam eden katılımcıların neredeyse tamamı kısa çalışma ödeneğine başvurdu. Ancak görüşülenler ödeneğin vaktinde yatırılmadığını ifade ediyor. 33 yaşındaki bir operasyon uzmanı "5 Mayıs saat öğlen 13.30 itibarıyla bizim kısa süreli çalışma ödeneklerimiz yatırılmadı İŞKUR tarafından. Daha önce kayıtlarımız gözükiyordu e-devlet'te. Şimdi birkaç hafta önceye kadar bütün şirket çalışanlarının kaydı gözükiyordu İŞKUR'un e-devlet sayfasında. Şu an gözükmüyor. Pandemi sebebiyle de arıyorsunuz ne İŞKUR'un telefonlarını ne açan var ne maillere dönen var...Bence esas kriz özel sektörden öte devlette var." diyor.

31 yaşında hemşirelik yapan bir katılımcı ise kısa çalışma talebinin onaylanmadığını dile getiriyor: "Sonuç itibarıyla yarısını İŞKUR verecek, yarısını hastaneler karşılayacak dendi. Sonra ortaya bir laf atıldı İŞKUR kabul etmemiş, onaylamamış dendi. Biz yarım maaşla kaldık böyle. Hem canla başla çalış, hem bütün hakların elinden alınsın hem de yarım maaş falan insanın sinirleri bozuluyor haklı olarak."

Kimi katılımcı ise kısa çalışma ödeneğinin, işsizlik fonundan düşürülmesinden şikayetçi. Operasyon uzmanı bir katılımcı "Aslında ben kendi maaşımı kendim ödüyorum ve onu da ödeyemiyorlar şu an. İşsizlik maaşından feragat ediyorum belli bir süreliğine ve devlet bunun karşılığında belli bir para veriyor bu pandemi sürecinde." diye ifade ediyor.

Salgın sonrasında bazı sektörlerin çalışma saatlerinde de azalma görüldü. 56 yaşındaki bir taksi şoförü normalde 26 gün çalışırken salgın zamanının ilk dönemi, beş gün çalışabildiğini ifade ediyor. Hizmet sektöründe çalışanların üçte biri işe yüklerinin arttığını belirtiyor. 3 Mayıs'ta görüşülen bir kurye, hafta sonu sokağa çıkma yasağı olduğu için hafta içlerinde 12-13 saat çalıştığını söylüyor.

ÖNLEMLER YETERSİZ KALDI

Evden çalışan katılımcılar mesai saati ile boş zaman kavramı arasındaki ayrımın kalktığını dile getiriyor. Sürekli ulaşılabilir olmak ve her gün çalışmak zorunda kaldıklarını söyleyen çalışanlar gece saatlerinde dahi iş geldiğini ifade ediyor. 29 Nisan'da görüşülen bir koordinatör "Sürekli telefonda, bilgisayarda bir rehlin meşguliyetiyle yaşıyorum şu anda. İşe başlamadığım hiçbir gün yok." diyor. Ayrıca bazı görüşmeciler evde çalışmaya başladıktan sonra yol ve yemek masraflarının yatırılmadığını belirtiyor.

Bazı görüşmeciler, iş yerinde bazı önlemler alınsa dahi kendini güvende hissetmediklerini, tedirgin olarak çalıştıklarını ifade etti. 2 Mayıs'ta görüşülen bir sağlık çalışanı "Önerilen, dört saatten fazla bu hastanelerle aynı ortamda bulunmamak. Bizim dört saat çalışma imkanımız yok maalesef. Çünkü hem doktor sayımız yetersiz hem hasta sayımız çok fazlaydı ilk etapta. Hastane büyük bir hastane olduğu için hemen hastanenin servisleri doldu, servisten yoğun bakım ihtiyacı olan hastalar yoğun bakımı hemen dol-

durdular. Kendimizi korumak adına yapabildiğimiz pek bir şey yoktu. Sadece ekipmanımız vardı." diyor.

Rapora göre, İstanbul'da çalışan üç grup, salgının en kırılğan kesimini oluşturuyor: İşten çıkarma yasağı yürürlüğe girmeden işine son verilenler, kayıt dışı ücretli ve yevmiyeli çalışanlar, kendi hesabına çalışanlar. Kayıt dışı çalışanlar ve küçük esnaf, kayıtlı istihdam güvencelerinden yararlanamadıkları için gelirlerini kaybettiler ve istihdamı korumaya yönelik önlemlerden faydalanamadılar. Konferans başına ücret alan bir tercüman önceleri yüksek bir gelir elde ettiğini ancak salgından sonra tüm gelirini kaybettiğini aktarıyor.

Sosyal Politika Forumu, bu sonuçların iki önemli konuyu öne çıkardığını ifade ediyor ve şöyle devam ediyor: "Bunlardan ilki, bu tür afet durumlarında kamunun yeterli kaynağa sahip, afetin çalışanlar üzerindeki etkilerini hızla tespit edilebilir ve akılcı, etkin çözümler getirebilir bir kapasitede olmasının önemi. İkincisi ise, orta vadede bu tür afet durumlarında hiçbir çalışanı geride bırakmayacak ve kamunun etkin önlemler almasına olanak sağlayacak bir çalışma yaşamının tesis edilmesi. Böyle bir çalışma yaşamı şüphesiz çalışanların kayıtlı, güvenceli bir şekilde insana yakışır işlerde istihdam edilmesine ve toplu çalışma ilişkileri ve güçlü bir sosyal güvenlik sistemi kapsamında korunmasına ile mümkün."

Raporun tamamına Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Politika Forumu'nun internet sitesinden ulaşabilirsiniz.

Öğrencilerin kâbusu:

GENÇ İŞSİZLER PLATFORMU

● Simge KANSU

Türkiye İstatistik Kurumu'nun sınıflandırması nedeniyle rekor sayıda mezun işsiz sayılmıyor. 15-34 yaş grubunda 2 milyon 387 bin gencin işsiz olduğunu vurgulayan Genç İşsizler Platformu, iş gücüne katılımın en çok ilköğretim ve altındaki eğitim düzeyindeki kişilerde düşük olduğuna dikkat çekiyor. Ayrıca bu eğitim düzeyindeki 4 milyon 675 bin kadının iş gücünde dahi yer almadığı belirtiliyor. Genç İşsizler Platformu'nun açıklaması ise şu şekilde: "803 bin üniversite mezunu işsiz ek olarak 1 milyon 342 bin üniversite mezunu iş bulma ümidini kaybetme, eğitime devam etme, ev işleriyle meşgul olma gibi nedenlerle iş gücünde dahi yer almamakta, işsiz sayılmayıp iktisaden atıl kalmaktadır. Yüksek üniversiteli işsizliğe ek olarak üniversite mezunu 1 milyon 16 bin kadın yüksek eğitim düzeylerine rağmen iş aramamakta ve işsiz sayılmamaktadır."

İŞSİZ SAYISI FİNLANDIYA KADAR

15-34 yaş grubundaki işsizlerin yanı sıra 11 milyon 422 bin gencin iş gücünün dahi içinde yer almadığını vurgulayan Genç İşsizler Platformu, bu insanların işsiz sayılmamasına dikkat çekiyor. Ayrıca bu yaş grubundaki 24,1 milyon gençten yalnızca yüzde 42,7'sinin çalıştığı, çalışan her gencin, bir şekilde en az 1 gencin daha ekonomik sorumluluğunu taşıdığı belirtiliyor. Genç İşsizler Platformu'nun açıklaması şu şekilde devam ediyor: "15-29 yaş grubunda ne eğitim alan ne de herhangi bir şekilde çalışan/staj gören genç sayısı 5 milyon 852 bine ulaşmıştır. Gençlerin yüzde 32,8'i ekonomik faaliyetlere katkı vermemekte; aynı zamanda eğitim veya staj yoluyla kendisini geliştirmektedir. Bu kategorideki genç sayısı Finlandiya, Slovakya ve Norveç gibi bazı gelişmiş Avrupa ülkelerinin her birinin toplam nüfusu kadardır. Aynı yaş grubundaki genç kadınların eğitime ve istihdamda dâhil olmayanlarının sayısı 3 milyon 855 bindir. Genç kadınlarda bu oran yüzde 43,7 olup aynı yaş grubundaki erkeklerin yüzde 22,2 oranının çok üstündedir. Çalışma ve eğitim alma hakkındaki kadınların durumu erkeklerle göre çok daha kötü olup; cinsiyetler arası fırsat eşitsizliği yaratmakta ve sosyal hak kaybına neden olmaktadır."

Genç İşsizler Platformu, Türkiye İstatistik Kurumu'nun sınıflandırması nedeniyle rekor sayıda mezunun işsiz sayılmadığını belirtiyor. Konuyla ilgili olarak Öğrenci Sendikası üyesi Kadriye Ceylan, "İktidar bugün gençlerine ekonomik krizden çıkamayan bir ülke vaat ediyor" diyor

"DİPLOMALI İŞSİZ OLUYORUZ"

Öğrenci Sendikası üyesi ve aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencisi olan Kadriye Ceylan, konuyla alakalı şunları söyledi: "Okuyup da ne olacağız sorusunun karşılığına yanıt olarak hepimiz birer meslek söylememiz gerekirken, bugün mevcut iktidarın yaratmış olduğu koşullar altında diplomalı işsiz oluyoruz. Mezun olunca ne yapacağız diye düşünmekten kendimizi alamıyoruz. Mezun olduktan sonra iş arama, iş bulamama gibi sorunlarla mücadelenin yanı sıra bir de KYK borçlarıyla mücadele etmek zorunda bırakılıyor" şeklinde konuştu. Bugün içinde bulunduğumuz ekonomik koşullarda iş bulmanın çok zor olduğunu altını çizen Ceylan, "Genç İşsizler Platformu'nun yayınladığı rapora baktığımızda, 5-29 yaş grubunda ne eğitim alan ne de çalışan / staj gören genç sayısı 5 milyon 852 bine ulaşmıştır. Bu rakamların devamında gençlerin bulunduğu stajlarda ücret alamama, okullar tarafından veya çalıştıkları yer tarafından sigortalıların karşılanmaması gibi güçlüklerle yüz yüze kalıyoruz. Gençler, staj adı altında mesleğe dair kendini geliştirememekte ve buldukları sektörler tarafından sömürülmektedir."

dedi ve sözlerine şöyle devam etti: "Mezun olduktan sonra iş arama stresi ile beraber KYK ödemesinin stresine de maruz kalıyoruz. Okuduğumuz dönem boyunca almış olduğumuz KYK kredileri, Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi ve Enflasyon baz alınarak hesaplanmaktadır. Böyle bir ekonomik krizin içinde enflasyon oranıyla bir geri ödeme planı yapılması demek yüklü bir tutarın ödenmesi demektir."

PANDEMİDE BOŞ EVE KİRA VERDİLER

"Mevcut iktidar bugün gençlerine ekonomik krizden çıkamayan bir ülke vaat etmektedir" diyen Kadriye Ceylan, sözlerine şu şekilde devam etti: "Özellikle Covid-19 sürecinde yaşanan öğrenci mağduriyetlerinden bahsetmemiz gerekirse, birçok part-time üniversite öğrencisi işlerinden çıkarıldı. İlk açıklamada üniversitelerin 3 hafta açılmayacağına dile getiren Fahrettin Koca, öğrencileri nasıl bir ikileme bıraktığını elbette ki görmüştür. Açıklaması sonrası, apar topar ailelerinin yanına dönme durumunda kalan öğrencilerin birçoğu yurtlarından eşyalarını alamazken, evde yaşayan öğrenciler ise evlerini kapatmakla kalmamakta arasında kaldı. Üniversite öğrencileri pandemi süresince boş eve kira verdi ve bu yetmezmiş gibi zamlanan kiralarla bir çok yaşadı. İktidar, pandemi süresince sadece ülkeyi değil öğrencileri de ekonomik çıkmaza sokmuştur."

GEREKLİ TELEFONLAR

KADIKÖY BELEDİYESİ

Santral.....	542 50 00
Çağrı Merkezi.....	444 55 22
Evlendirme Dairesi.....	542 50 02
Alo Engelli Taksit.....	444 00 81
Evlendirme Dairesi	
Kokteyl Salonu.....	345 42 62

ACİL

İtfaiye.....	347 32 28
Emniyet Müdürlüğü.....	411 08 19
Kaymakamlık.....	330 60 99
İSKİ Kadıköy.....	345 03 04
Yangın İhbar.....	110
Polis İmdat.....	155
Elektrik Arıza.....	186
Gaz Arıza.....	187
Ambulans.....	112
Vefa Hattı.....	199
Telefon Arıza.....	121
Alo Zabita.....	153
Sağlık Danışma.....	184
Bilinmeyen No.....	11811
Cenaze Hizmetleri.....	188
İBB Beyaz Masa.....	153
Maliye.....	189

HASTANELER

Göztepe Eğt. ve Araştırma.....	566 40 00
Haydarpaşa Numune.....	542 32 32
Siyami Ersek H.....	542 44 44
Erenköy Ruh ve Sinir H.....	302 59 59
Dr. Rana Beşe Polik.....	348 40 27
Zeynep Kamil.....	391 06 80
FSM Araştırma H.....	578 30 00
Erenköy Fizik Ted. ve R.....	411 80 11

Hüseyin KALAYCI

0532 613 3158

KALAYCIOĞLU ÇATI UYGULAMA

• Ahşap Çatı	• Metal	• Osb
• Çelik	• Kiremit	• Isı Yalıtım
• Konstrüksiyon	• Galveniz	• Fıleskobit
• Kenet Çatı	• Çinko	• Membran
• Kaplama	• Bakır	• Süirme
• Sandviç Panel	• Kurşun	• İzolasyon
• Atermit	• Pimaş	• Temel
• Kiremit		• Boşalama

kalaycioglu@cal.com

DÖRT YANIMIZ KİTAP

Gazete Kadıköy'de yeni bir röportaj serisine başlıyoruz: Dört Yanımız Kitap. Kadıköy Belediyesi'nin ortaklarından biri olduğu, T.C. Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı tarafından yürütülmekte olan Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programı kapsamında hibe almaya hak kazanan, Türkiye Yayıncılar Birliği tarafından kurulan OKUYAY Platformu'nun hazırladığı bu dizide yazarlar eşliğinde Kadıköy kitapçılarını, Kadıköy sahafalarını ziyaret edeceğiz. Kültür dünyamıza katkıları, şekillendirdikleri okurlar, müthiş tesadüfler, unutulmaz karşılaşmalar, kitaplarla geçen yıllar... Odağımız kitapçı ve sahafar, pusulamız kitaplar, ilk konuklarımız Gergedan Kitabevi'nden Rüyam Yılmaz ve yazar Abidin Parlıtı.

ORTAKLIKLAR VE AĞLAR HİBE PROGRAMI
OKUYAY

İYİ KİTAPLAR ÇOK OKUNUSUNLAR, HEP OKUNUSUNLAR!

● Nazlı Berivan AK

İlk durağımız olan Gergedan Kitabevi, Kadıköy'ün uğrak kitabevlerinin başında geliyor. Kurgudışına, şiire, öyküye, nitelikli yayıncılığıyla öne çıkan yayınevlerinin arşiv kitaplarına raflarında geniş yer veren bir kitabevinden söz ediyoruz. Yalnızca kitap alışverişi için değil, kitaplar üzerine sohbet için, kitap dedektifliği yaparken danışma ve yönlendirme almak için de Gergedan Kitabevi okurlar için önemli bir adres.

● **Rüyam Hanım, yazın son günlerinde Gergedan Kitabevi'nin bahçesindeyiz, kitabevinin başlangıç hikayesiyle sohbetimize başlayalım isterim.** Teşekkür ederim. Gergedan Kitabevi'ni Tark Kaşkal kuruyor 1991 yılında. Gergedan edebiyat dergisinin kapandı sıraalarda bu kitabevi fikri var aslında. Adını da bu çok önemli dergiden alıyor. Enis Batur'la görüşüyor Tark Bey. Kitabevinin logosu ve ismine karar veriyorlar böylece. Elbette İnesco'nun Gergedanlar oyunu da aklımızda.

● **Sizin Gergedan'la buluşma hikâyenize geçelim. İyi bir okur olduğunuzu, kitapları, özellikle edebiyatı yakından takip ettiğinizi biliyorum.**

2008'de dâhil oldum ben. İnsan kaynakları alanında çalışıyordum. Bir yandan da kitabevinin müşterisiydim ve kitaplara, edebiyata çok ilgiliydim. Devretti bana Tark Bey bir noktada, emekli oldu, geçen yıl da ne yazık ki kendisini kaybettik. Kitapçılık bir meslek ve ben de bu mesleği yapıyorum. İşletme mezunuyum aslında. Edebiyatı hep seven biri oldum, meslek olarak kitapçılıkla da bu sevgimi birleştirdim.

● **Okur alışkanlıkları konusunda gözlemlerinizi nelerdir, bunu sormak isterim. Çok farklı profillerde okurların geldiğini biliyorum Gergedan Kitabevi'ne. Ellerinide listeleriyle kitap almaya gelenler, raflar arasında kaybolanlar, size danışıp alacağı kitaba karar verenler...**

Üç tür de var dediğiniz gibi. Fikrimizi soran, önerdiğimiz kitapları alan, devamında da dönüş yapan okurlarımız çok. Aslında okurlarımızın neler sevdiğini anlıyorsunuz zaman içerisinde. Neyi almış, neyi sevmiş, hangi yazarı iyi bulmuş, hangi hikâyeden etkilenmiş, süreç içerisinde bir hafıza oluşuyor. Elinde listeye gelen de çok oluyor: Okuma grupları, kitap kulüpleri, arkadaş grubuyla toplu okuma yapanlar sık sık geliyor kitapçımıza. Bağımsız kitapçılardan kitap almaya özen gösteren okurlar var bir de. Listelerini bırakıyorlar, birkaç gün sonra gelip kitaplarını alıyorlar.

● **Kitap kulüpleri, okuma grupları konusunu biraz daha açalım isterim, okuma kültürünün önemli bir parçası bu oluşumlar... Kadıköy özelinde de birçok okur grubu var, sosyal medya paylaşımlarından takip edebiliyorum.**

Kesinlikle öyle. Yıllar içinde oturmuş arkadaş grupları aslında. Her ay bir kitap seçiyor ve tartışıyorlar. Moderatörle, yazarla, bir hocayla devam edenler de var. Belli bir konsept belirliyorlar, belli bir ülke, belli bir tema, belli bir konu seçiyorlar. Ve okumalarını yapıp devamında bir araya geliyor, tartışıyor, fikir alışverişi yapıyorlar.

● **"TAŞINSA DA KİTABINI BİZDEN ALANLAR ÇOK"**

● **Tamamen tesadüf eseri kitabevinizi keşfetmeler oluyor mu?**

Çok sık olmasa da evet. Çok eski müşterilerimiz var bizim doğrusu. Kadıköy'den taşınmış ama hâlâ bize gelen, kitaplarını bizden alan çok okurumuz var. Ya da İstanbul'dan bir süre uzaklaşıyorlar, Bodrum'a, Datça'ya kitaplarını yolluyoruz. Avrupa'da yaşayan müşterilerimiz var. Bize liste gönderiyorlar, biz kitaplarını hazır ediyoruz.

● **Gergedan Kitabevi'nin bir diğer özelliği de çoğu bağımsız kitapçıda olduğu gibi kitaplarla eşitlikçi bir ilişki kuruyor olmasın. İyi kitap kendine yer buluyor, yayınevinden, pazarlama çalışmalarından, tanıtım faaliyetlerinden bağımsız olarak.**

Elbette. Okurlarımız arasında bizdeki seçkiyi beğendiği için bizden kitap alanlar var. O konuda iddialıyız. Yayınevleriyle özel anlaşmalar yapıyoruz; raflar, vitrin, baza çalışması için yayınevleriyle çalışmıyoruz. Kendi seçkimizi koyuyoruz. Açıkta gördüğünüz tüm kitaplar, bizim seçtiğimiz kitaplar. Az satan ama kıymetli, gözden kaçan kitapları da iyi sergiliyoruz.

● **Her kitabevinin özellikle okunusunu istediği başlıklar, yazarlar vardır. Sizin de raflarınıza baktığımızda sevdiğiniz, önemseydiğiniz kitapları öne çıkardığınızı görüyoruz.**

Çok az yer olan, sınırlı sergilenen, okura ulaşamayan kitaplar var. Kitapçının önemi de burada işte. Kitapçısız bir hissiyata sahip oluyorsunuz, insanlara iyi kitap ulaşsın diye çaba gösteriyorsunuz. Böylece okurlar yepyeni yayınevleri, yazarlar, kitaplar keşfediyorlar.

● **Kitabevlerinin sosyalleşme alanları da olduklarını biliyoruz. Gergedan Kitabevi için de aynı şey geçerli mi, okurlar hem kitap hem de kitapseverlerle bir araya gelmek için Gergedan Kitabevi'ni tercih ediyor mu?**

Kesinlikle. Pandemi çok şeyi değiştirdi. İçerde sandalyemiz yok artık, önceden vardı, gelip uzun uzun oturup çay kahve ikram ettiğimiz, sohbet ettiğimiz okurlarımız olurdu. Salı sohbetlerimiz olurdu, başta Kadıköylülere, büyük ilgi gösteriyordu. Şimdiyse şeritler çektik, sosyal mesafeye özen gösteriyoruz. Arkadaşlıklar dostluklar kuruluyor elbette burada. Dostlarımız arasında yazar, çevirmen, editörler var. Onları burada görüş sohbet etmek isteyen

okurlarımız oluyor, burada başlayan dostluklarını dışarıda da devam ettiren çok okurumuz var.

● **Pandemi döneminde okuma alışkanlıklarında, okurlarda farklılıklar, değişimler gözlemlediniz mi?** Bazı sadık okurlarımız konsantrasyon gücünü yavaşladıklarını söylediler bu dönemde. Çok verimli geçirenler de oldu salgın günlerinde. "Çok iyi okudum, bana yaradı," diyen okurlarımız var.

● **Okumayı destekleyecek her girişimin önemli olduğunu belirtiyorsunuz.**

Evet. O kadar düşük ki okuma oranı, kitap da o kadar az satılıyor ki, kitapları ne kadar insan tanıtır ve haklarında ne kadar çok konuşursa o kadar iyidir. Türkiye'de kitap çok pahalı diyor okurlar, anlatmaya çalışıyorum, yazar o kitabı yazmak için onlarca, yüzlerce kitap okuyor, çalışıyor. Çok seyahat etmek, araştırma ve çalışma yapmak gerekiyor. Devamında birileri edit ediyor, birileri tasarlıyor, birileri basıyor. Maliyetler, dolayısıyla fiyatlar da elbette bu emeklerle şekilleniyor.

● **"HER KİTABA EŞİT DAVRANIYORUZ!"**

● **Kitapçının okumanın yaygınlaştırılmasındaki etkisini nasıl değerlendirirsiniz?**

Her yayınevine eşit uzaklıkta. Bize bir iltimas geçiyorlar mı geçmiyorlar mı, bunlara bakmaksızın her yayınevini kitabını buldurmaya çalışıyoruz. Bir yayınevine, bir holdinge, bir kuruma bağlı olmadan çalışınca eşit davranıyoruz her yayınevine ve her kitaba.

● **Sohbetimize başlarken aktardığınız notunuzu, okurlar için burada tekrarlayın isterim, önemli bir noktaya değindiğinizi.**

Sentimizde bağımsız kitapçımız yaşasın diyor-sanız her yerde bulunan ve çoksatın kitapları da bağımsız kitapçıdan alın. Okurlar maalesef yeni çıkanları zincir mağazalardan ya da internetten alıyor, zor bulunan kitabı ise bizden bulmaya çalışıyor. Böyle bir bilinçlenme olursa dergi, kitap çeşitliliğini artıracak gücümüz olur.

● **Son soru... Kitap okumaya yeni başlamış, okuma alışkanlığını yeni kazanan amatör okur olarak tarif edeceğimiz okurlara hangi kitapları önerirsiniz, rafınızın olmazsa olmaz kitapları hangileridir?**

Favorilerimi sıralayayım: Gürsel Korat'ın Unutkan Ayna'sı, Muriel Barbery'ten Kirpinin Zarafeti ve Eric-Emmanuel Schmitt'ten Bayan Ming'in Hiç Olmayan On Çocuğu.

BÖYLE ŞEYLER ANCAK SAHAFLARDA OLUR...

Kitapçı ziyaretim sırasında bana eşlik eden Abidin Parlıtı'yla da bağımsız kitapçıların hayatındaki, yazarlığındaki, okurluğundaki izlerini sordum. Parlıtı hem okur, hem yazar, hem de bir dönem kitapçılık yapmış bir isim.

● **Bağımsız kitapçı deyince gözünüz önüne gelen ilk görüntüler, hatırladığınız ilk sahneler hangileri? Okurluğunun ve yazarlığının en kritik dönemlerinde hep kitapçı olmuş hayatında.**

Bağımsız kitapçı ve sahaf deyince aklıma ilk gençlik zamanlarım geliyor. Yirmili yaşlarım kadar ders kitabı dışında neredeyse hiç kitap okumadım. O güne kadar çalıştığım gerekli, gereksiz onlarca işi geride bırakıp İzmir'de bir dershanenin çay ocağında çalışmaya başlamıştım. Dershaneye gelen öğrencilerin ellerindeki kitaplara gözüm takılırdı. Gün gün kitapları karşı iştahım kabardı. Kitap almak, okumak

Abidin Parlıtı

istiyordum ama param yoktu. Bu yüzden bir kitapçıda çalışmak istedim. Bunu ancak bağımsız bir kitapçıda ya da sahafta gerçekleştirebilirsiniz. İzmir'in önemli kitabevlerinden Ercan Kitabevi'ne gittim. Neler okuduğumu sordu. "Hiçbir şey" demedim. Öğrencilerin ellerinde gördüğüm kitapları aklıma getirdim ve saydım. Aklına mı yattı yoksa bende bir ışık mı gördü bilmiyorum ama işe başladım. Rafları silecek, kitapların arka kapak yazılarını, beğendiklerimi akşamları eve götürüp okuyarak başladım. Ustamız kâğıtlara kitap isimleri yazar ve bize kitapları bulmamızı isterdi. Kim önce bulursa o çalışkan çırak olurdu. Böyle böyle raflarda olan olmayan neredeyse her kitap hakkında fikrimizi oluşturdum.

● **Rüyam Hanım sevdiğiniz kitapları anlatmayı ve paylaşmayı sevdiğinizden söz etti, sizin de benzer bir yaklaşımın oldu zannediyorum kitapçılık döneminde.** Elbette. Gelen okurlara sevdiğimiz kitapları önerirdik. Ülkede çok satanlar değil, bizim sevdiğimiz, etkilendiğimiz kitaplar çok satardı. Bir gün bir yayıncı aradı ve şöyle dedi: "Çok merak ettim, falanca kita-

bımızı neden bu kadar satıyorsunuz? Ben tüm Türkiye'de bu kadar satmadım." Cevap ise basitti. "Çünkü sevdim." Bu da ancak bağımsız kitapçıda olur.

● **Yazın dünyasına giriş zamanlarında da özellikle Kadıköy kitapçılarına sık sık ziyaret ettiğinizi biliyoruz.**

Elbette. Yıllar sonra yazar kimliği ile hayatımı devam ettirmeye karar verdiğimde de bağımsız kitapçılardan, sahafardan koptum. İstanbul'a taşınmıştım. Kadıköy'deki sahafar ve kitapçılar sürekli uğradığım, kitap karıştırdığım, tavsiyeler aldığım yerler oldu. Bir gün Kadıköy'deki bir sahaftan aldığım bir kitabın içinden sarı, sararmış bir defterden koparılmış bir sayfa buldum. Bu da ancak sahafta olur. Kalp kırıklığı ile yazılmış bir mektup vardı. Sayfanın arkasında da Shakespeare'in bir şiiri yazılıydı. Şiir bir aylık hediye idi ama gelecek tasarımı ile ilgili öğütlerle do-

luydu. Ben o sayfayı hangi eve taşınmam çalışmam masamın yanındaki duvara yapıştırdım. Benim için her defasında bir ışık çakımı olurdu. Sonra nasıl olduysa kaybettim. Belki bir kitabın arasında bir sahafa satmışımdır ve şimdi bir başkasının duvarında asılıdır. Umarım öyledir.

● **Bağımsız kitapçıların okurun iştahını kabartan, okuma hevesini besleyen bir yönü olduğunu söylersiniz hep.**

Kendi hayatımdan yola çıkarak bunu rahatlıkla söyleyebilirim. Zincir kitabevlerinden kitap aldığımı hatırlamıyorum. Hiç tercihim olmadı. Bugüne kadar internet kitapçıları saymazsak bağımsız kitapçılardan ve sahafardan kitap edindim. Bu ilişki biçimi hep hoşuma gitti. Her defasında yeni kitapların keşifleriyle oradan ayırdım. İştah kabartan, heyecanlandıran tavsiyelerle eve döndüm. Bulamadığım ya da baskısı tükenmiş kitapları, onlar benim yerime uğraşmış buldu. Yazdığım kitapları ve geçen yıl çıkan ilk romanım Koz'u raflarında ya da tezgâhlarında gördüğümde hep heyecanlandım. Biliyordum ki kapıdan bir okur girecek, kitabı raftan alıp inceleyecek, belki birine hediye edecek, belki kendisi okuyup, onunla biraz zaman geçirecek.

Ayrırlık Çeşmesi kucaklaması

Selçuk Altun'un son romanı 'Ayrırlık Çeşmesi Sokağı', okuru Kadıköy'ün tarihi sokağından kaldırıp Avrupa ve Karadeniz turu attırdıktan sonra yeniden Ayrırlık Çeşmesi'ne kavuşturuyor

● Leyla ALP

Kadıköy'ün kıdemli sokaklarından Ayrırlık Çeşmesi Sokağı, Selçuk Altun'un son romanı 'Ayrırlık Çeşmesi Sokağı'na ilham oldu. İş Bankası Kültür Yayınları'ndan çıkan kitap, okurları Kadıköy'den alıp Cenevre başta olmak üzere Avrupa'nın farklı kentlerine kısa yolculuklara çıkarıyor.

"İlk görüşme için adresi yazarken Ayrırlık Çeşmesi Sokağı adını duyunca elim titremiştii. İki sevgilim-

den birden ayrılmıştım, kader beni yeni bir sınavına mı çağırıyordu, yoksa bir Osmanlı çeşmesinde huzur mu bulacaktım?

Bir büfe veya bakkaliye sigmayacak kadar dar ve ıssızdı. Karşısında metruk bir Osmanlı mezarlığı set gibi yükselmış onu şehrin şerrinden koruyordu. Gözlerimi kapatıp, ney sesinin hangi kanattan geleceğini tahmin etmeye çalışırken yakaladım kendimi.

Köşedeki ahşap bina sokağın kademlişiydi. "Ayrırlık Çeşmesi" levhasını adeta gururla taşıyordu. Peşimdeki güdük binalar iki katlıydı, ön cephele-ri renge renkti. Bir film platosu denli şirindiler ve ilk fırsatta taşınacak gibi iğreti duruyorlardı. (...) Seyyar satıcılar ve minik otoların girmeye üşendiği güzergâhın sonunda Ayrırlık Çeşmesi, bir deniz feneri gibi parlıyordu.

Kırk yıldır Cenevre'de akademisyenlik yapan Osmanlı torunu Ziya Adlan'ın Türkiye'ye dönüp Ayrırlık Çeşmesi Sokağı'ndaki bakımsız konasına sığınmasıyla başlayan hikâyede ona

yoldaşlık eden isim ise Artvin isimli doktora öğrencisi genç bir adam. Hayatta en büyük tutkusu saksofon çalmak olan Artvin'in sol elinin iki parmağının kesilmesi onun hayatının dönüm noktasıydı. İkinci dönüm noktası İstanbul'a ölme için dönen ve altı ay ömrü kalan Ziya Bey'e bakıcılık yapmaktır.

"Çeşme 16. Yüzyılda baş haremağası Gazanfer tarafından yaptırılmış. Kısmette onun sadrazamdan sonra en yüksek görevli olduğunu öğrenmek de varmış. (İki parmağı-mı yitirdikten sonra haremağasından bir farkım kalmadığı da aklıma geldi.) Çeşme üç yüz yıl içinde iki kez ihya edilmiş. Doğu'ya gidecek ordular, hac yolcuları ve kervanlar önünden törene uğurlandıkları için ona Ayrırlık Çeşmesi denmiş. Ordunun sefere çıktığı noktanın yanı başında bir mezarlık bulunması, Gülriiz Hanıma'a kinayeli gelebilirdi."

II. Mahmut'un soyundan gelen akademisyen Ziya Bey'in, Artvin'e anlattığı Ayrırlık Çeşmesi Sokağı'ndaki konakta başlayıp

Cenevre ve dünyanın farklı kentlerinde geçen hayat hikâyesinden onlarca kahraman muzip bir edayla geçiyor. İki ana karakter dışında II. Mahmut ve İrlandalı oyun yazarı, eleştirmen ve şair Samuel Beckett'in tüm hikâyelerin üzerinde dolaştığı roman, okuyucuyu yavaş yavaş beklemedik bir sona doğru hazırlıyor. Romanda bir başka şaşırtıcı isim ise Ziya Adlan'ın üniversiteden arkadaşı Enis Batur.

Pek çok tarihi olaya, sanat yapıtına, kitaba bilgilerin yer aldığı roman okura zaman zaman "bu kadar bilgisi bir romana sığdırmak gerekli mi?" sorusunu sorarsa da renkli anlatım ve hikâyeler romanı sürükleyici kılıyor. Bilgeliik makamını vereceğiniz karakterlerin bir anlamda zıplırlıklarını keyifle izliyorsunuz.

Yazar ve düşünürlerden aforizmalara sık sık rastladığımız romanda kitabın önsözünde yer alan "Siz benim bulun, ben ararsam herkes anlar" sözleri okura romanın sonuyla ilgili bir küçük ipucu verse de asıl sürprizi son sayfaya gelmeden bulmak mümkün değil.

"Mezarlık ve çeşmenin çaprazında tabancasına dayanmaya çalışan yaşlı bir kovboy gibi dikilen Ayrırlık Çeşmesi Konağı'nda başlayan roman, okuru Avrupa'nın farklı kentlerinde, sahafarında, şatolarında dolaştırdıktan sonra Tarlabası'nın ara sokaklarında oradan da Karadeniz'e uzanıyor ve en sonunda yeniden Ayrırlık Çeşmesi'yle kavuşturuyor.

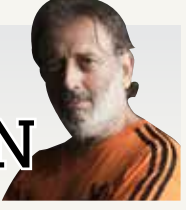

Bir İngiliz trajedisi!

UĞUR
VARDAN

'Filmlerinde ne anlattığı zor anlaşılır (!) yönetmenler sınıfı'nın daimi üyelerinden Peter Greenaway'in Türkiye'ye yolu ilk kez 1997'de düşmüş, naçizane ben de kendisiyle bir hayli yıpratıcı ve birbirimizi karşılıklı hamlelerle yoklayıcı bir söyleşi yaptım. Bu görüşmeden bir gün önce İngiliz yönetmen (ki artık yıllardır Hollanda'da / Amsterdam'da yaşıyor), Taksim'deki The Marmara'da sinemaseverlerle buluşarak karşılıklı bir sohbet toplantısı gerçekleştirmişti. Daha çok sanatsal meselelerde dolaşan filmleriyle tanıdığımız Greenaway, söz konusu randevuda da 'Ressamın Kontratı' ('The Draughtsman's Contract') ve 'Sayılarda Boğulmak' ('Drowning by Numbers') adlı yapıtlarından bahsederken meseleyi şuraya taşıdı: "Bizde pek ressam

yetişmez. Çünkü Britanya'da hava sürekli kapalıdır ve insanlar çoğu kez vaktini evde geçirir. Bu da doğaya açılmamızı, manzarayla buluşmamızı engeller, içe dönük ve kendisini daha yazılıya ifade eden insanlar olmamızı sağlar. Dolayısıyla yazarlarımız daha fazladır, ressamlarımız ise genellikle güneyden, Fransa'ya bakan kıyılarımızdan çıkar." Doğrusu bu saptama çok hoşuma gitti, aynı zamanda mantıklı da buldum; Hele ki Shakespeare'den Jane Austen'a, Agatha Christie'den Dickens'a uzanan o büyük ve uzun halkayı düşününce...

Malum, kişisel olarak 'Sinema yazarı' kimliğimin yanında bir de 'Spor yazarı' hüviyetim var. Kader bana iki çocukluk tutkumun, yetişkinliğimde birer mesleğe dönüşmesine ilişkin fırsatlar yarattı ve hobilerim, bir anlamda hayatımı kazanma

Futbolun icatçısı konumunda İngilizlerin Milli Takımlar düzeyinde tek bir başarısı var; o da 1966'da evlerinde düzenlenen turnuvadaki 'Dünya Kupası' şampiyonluğu...

biçimi oldu. Dolayısıyla gezegenin en popüler sporu olan futbol benim önceliklerim arasında. Pandemiyle birlikte oyun kendisini 'seyircisiz' olarak var etmeye çalışıyor, bu tabii ki bilinen denklemin çok uzağında bir tablo yaratıyor ama yine de çark, bir şekilde dönüyor. Birçok ülkede ligler yeni sezon için start aldı ve artık üçüncü, dördüncü haftalar oynanır oldu. Bu süreçte, futbolseverler için hayata bağlanmanın belki de yegâne sebebi futbol. Çünkü televizyon yayınları sayesinde en üst ligleri takip ediyor, oyun nerede nasıl biçimleniyor, konuyu hemen vakıf oluyorsunuz.

Bunlar tabii ki bildik meseleler ama beni uzun süredir meşgul eden bir konu var; bilindiği gibi bu oyunun icatçısı İngilizler. Elbette ki buldukları, kurallarını koyup geliştirdikleri bu sporu çok seviyorlar lakin bu sevandan karşılığını 'başarı' olarak almakta zorlanıyorlar. Hem de çok uzun bir

süredir. Bu tablonun en net yanıtını Dünya Kupaları tarihinde, bir kez, o da ancak kendi evlerinde (1966) ve çizgiyi geçmeyen bir golle almalarında bulabiliriz. Bu tek şampiyonluğun dışında İngiltere'nin ne dünya ne de Avrupa şampiyonalarında bir başarısı yok. Düşünün, bir oyun buluyor ve tüm bir gezegene yayıyorsunuz, popüler olmasına şahitlik ediyorsunuz ama iş başarıya gelince siz ortada yoksunuz. Ama öte yandan Milli Takımlar düzeyindeki vasatlığa rağmen İngilizler liglerini, dünyanın en önemli futbol organizasyonu yapmayı başardılar. Premier Lig günümüzde artık geçmişin kralları Serie A, La Liga ve Bundesliga'nın önünde. Britanya adası üzerinde futbolda artık çok büyük paralar dönüyor, çok büyük bütçelerle takımlar kuruluyor ve dünyanın en iyi teknik direktörleri, İngiliz kulüplerini çalıştırıyor. Ki bu takımlar da oyunun en önemli vitrini konumundaki 'Şampiyonlar Ligi'ni de genellikle domine ediyorlar. Lakin bu denkleme de şöyle bir problem var; o anlı şanlı İngiliz takımlarını üst noktalara taşıyan isimler 'Yabancı futbolcular', 'yabancı teknik direktörler'... İngiliz oyuncular sistemin önemli bir diğlisi ama daha çok emekçisi; yaratıcı, kreatif, göz alıcı ya da takımın beyni konu-

mundaki noktalarda hep dışarıdan gelmiş oyuncular var.

İşin Greenaway kısmına gelince; İngilizler futbolda yazılı kısmında çok başarılılar. Oyunun pratiği yerine tarihi aktarmada, kaydetmede, nakletmede, hikâye anlatmada iyiler. Bir an durup Türkiye'ye bakalım; ortada futbol yok ama bu olmayan oyunu anlatmaya sevdalı çok sayıda yorumcu var. Lakin yerel ölçekte genel olarak vasatı aşmakta zorlanan, aynı düşünce iklimini üreten, özgün fikirlerden ve yaklaşımlardan uzak bir topluluk var karşımıza çıkan. Ada'ya göz attığımızda ise hem anlatılmaya değer bir lig hem de çok sayıda özel hikâye, serüven ve bunları kaleme alacak, nakledecek kalem ustası var ortada...

Bu aralar sinema salonlarına az sayıda film uğruyor ve üzerinde konuşulmaya değer yapıtlar, pandemi dolayısıyla gösterim tarihlerini erteliyor. Ben de bu durumu fırsat bilerek (!) bir başka popüler sanata, futbola doğru yelken açayım ve oyunun yaratıcıları konumundaki İngilizlerin derinlerini hatırlatayım dedim... Klîşe bir tabirle bitireyim; iyi oynayan kazansın... Bu arada iyi yazarları da zaten bize tarih hatırlatıyor...

Sinema Adası

kadın sinemacılarla dayanışmada

Sinema Adası, ofisini kısa film çeken ya da çekmek isteyen senarist, yönetmen, yapımcı ve oyuncu kadınlara ücretsiz olarak açtıklarını duyurdu. Sinema Adası kurucusu Esra Güzel kampanyanın detaylarını anlattı

● Erhan DEMİRTAŞ

Mart ayında başlayan ve hala etkisini sürdüren korona virüsü salgını ekonomiyi olumsuz etkiledi. Özellikle müzik, tiyatro ve sinema sektörü salgından en çok etkilenen alanlardan. Aylarca sinema salonları açılmadı, dizi ve film çekimlerine ara verildi. Normalleşme süreciyle setlere dönlse de sinema sektörünün toparlanması hayli uzun sürecek gibi görünüyor. Ancak tüm olumsuzluklara rağmen sinema camiası kendi içinde dayanışmayı sürdürüyor. Osmanağa Mahallesi'nde bulunan Sinema Adası da bu dayanışma ağının bir parçası. Geçtiğimiz günlerde Twitter üzerinden bir duyuru paylaşan Sinema Adası, ofislerini kısa film çeken ya da çekmek isteyen senarist, yönetmen, yapımcı ve oyuncu kadınlara ücretsiz olarak açtıklarını duyurdu.

ÜÇ YIL ÖNCE KURULDU

Sinema Adası üç yıl önce Genç Sinemacı Kadınlar tarafından kuruldu. Esra Güzel ve Deniz Çahan'ın çabalarıyla kurulan Sinema Adası, sinema alanındaki üretim sürecini öğrenmek isteyenleri alanında uzman isimlerle buluşturuyor ve atölyeler düzenliyor. Sinema Adası ve kampanya hakkında Güzel ile konuştuk. Sinema Adası'nı, sinemaya dair her şeyi yapmaya çalışıyoruz. Sinema atölyeleri, kısa film etkinlikleri... Şu an da kayıtları açık olan kurgu atölyemiz devam ediyor. Başka projelerimizi de ilerleyen dönemlerde hayata geçirmeyi umut ediyoruz." dedi.

SİNEMA SEKTÖRÜ ZOR DURUMDA!

Salgının her sektörü olumsuz etkilediği gibi sinema sektörünü de olumsuz etkilediğini ifade eden Güzel, yaşadıkları sorunları şöyle anlattı: "Atölye açan bir şirket olarak atölyelerimizi altı aydır açamadık. Ülkede ekonomik anlamda zor bir dönemden geçerken online olarak atölyeler açmak istemedik... Fakat sürecin böyle devam etmesi durumunda bizler de online olarak eğitimlerimize devam edeceğiz. Salgın sürecinde sahneler, salonlar açılmadı. Bağımsız film yapım şirketleri de zaten zor bir döngünün içindeyken pandemi de eklenince ekonomik anlamda çöküşe geçmiş durumdayız. Şu an sanat alanında faaliyet gösteren herkes çok

büyük fedakarlıklar yaparak sanatını sürdürmeye çalışıyor, özellikle Kültür Bakanlığının böylesi zor bir süreçte sanatın ve sanatçının koşulsuz şartsız yanında olması gerektiğini düşünüyoruz."

"AMACIMIZ DAYANIŞMAK"

Güzel, sosyal medya üzerinden başlattıkları kampanyanın detayları hakkında da bilgi verdi. Ekonomik sıkıntılar çeken sinemacı kadınların dayanışma için hareket etmesi gerektiğini vurgulayan Güzel şöyle devam etti: "Bu süreçte bütün sektörün zorluk çektiğinin farkındayız. Sinema sektörü çalışanlarının ücretlerine devam edebilmeleri için bir nebze de olsa destek olmak istedik. Kısa film çekmek isteyen veya çeken kadın yönetmen, yapımcı, senarist ve oyunculara hazırlık süreçlerinde ekip toplantılarını ve hazırlıklarını yapmaları için ofisimizi açıyoruz. 'Neden sadece kadınlara destek oluyorsunuz?' gibi sorular da alıyoruz. Bunu bir pozitif ayrımcılık olarak görmüyoruz, Sinema Adası'nın iki yönetici kadını olarak sadece üreten kadınlara destek olmayı tercih etme kararı aldık. Amacımız ayrımcılık değil destek olmak. Sinema Adası ofisimiz sadece kısa film hazırlığında olan yapımcı, yönetmen, senarist ve oyuncu kadınlara açık olacak."

BAŞVURULAR DEVAM EDİYOR

Güzel'in paylaştığı bilgilere göre; Sinema Adası ofisini kullanmak isteyen sinemacı kadınların bir ay önceden info@sinemaadasi.com adresine kullanacakları tarihleri, özgeçmişlerini ve kısa filmlerinin sinopsilerini mail atmaları gerekecek. Şu an çok yoğun talep aldıkları için için iki aylık takvimin neredeyse dolduğunu söyleyen Güzel, "Başlatmış olduğumuz kampanya sosyal medyada binlerce paylaşım aldı, umarız güzel işleri hep beraber yapabiliriz. Gelecek dönemlerde de sinema eğitimlerimize, kısa film etkinliklerimize, film yapım işlerimize devam edeceğiz." dedi.

Sanat atölyelerinin ziyarete açılmasını sağlayan Açık Stüdyo Günleri, 2 Ekim'de başlayacak

● Gökçe UYGUN

Bu sene 2-4 Ekim 2020 tarihleri arasında 7.si gerçekleştirilecek olan Açık Stüdyo Günleri'nde (Open Studio Days) sanatçılar, ev ve atölyelerinde kendi eserlerini meraklı bir izleyici kitlesi ile paylaşma fırsatı bulacak.

ASG 2020'de resim, heykel, seramik, fotoğraf, enstalasyon, video ve performans gibi disiplinler üzerine çalışmalar gerçekleştiren görsel sanatçılar, Taksim, Cihangir, Galata, Karaköy, Tophane, Şişli, Kurtuluş, Teşvikiye, Adalar ve Kadıköy böl-

Açık Stüdyo Günleri başlıyor

gelerinde bulunan ev ve atölyelerini ziyaretçilere açıyorlar. Ziyaretçiler ise Açık Stüdyo Günleri sanatçı atölyeleri haritaları aracılığıyla bir atölyeden diğerine ulaşarak normalde ziyarete açık olmayan, sanatçıların çalışma ortamlarına misafir olma imkanına erişiyor.

Açık Stüdyo Günleri 2020'de 107 başvuru arasında yapılan seçimler sonucunda 57 sanatçı, 39 atölye ve alan, kapılarını 2-4 Ekim tarihleri arasında ASG ziyaretçilerine açıyor olacak.

HERKESİN SANATA ERİŞİMİ İÇİN

Sanatı sergilemek ve günümüz sanat piyasasının önemli unsurlardan biri olan "ağ oluşturma" için bağımsız bir yapı mantalitesi güden Açık Stüdyo Günleri, aynı zamanda sanatın herkese erişimine olanak sağlamayı amaçlıyor. ASG 2019'da 63 sanatçının 42 atölye ve evi üç gün boyunca yüzlerce sanatsever tarafından ziyaret edildi. ASG ile ilgili gerek basın gerek sosyal medya ve ziyaretçiler tarafından gelen olumlu izlenimler ASG'yi her sene tekrarlanan bir etkinlik haline getirdi. Açık Stüdyo Günleri /// Open Studio Days, kar amacı gütmeyen ve sponsorsuz bir organizasyon olarak Deniz Beşer tarafından koordine ediliyor. www.openstudiodays.com

ASG 2020 sanatçıları ve bağımsız sanat alanları şöyle: Sergül Acar, Bengü Şener & Cansu Akdeniz, Nilden Aksoy, Ersin Aldemir, Ayla Ay, Sedef Karakas & Deniz Beşer, Nazlı Büberoğlu, Elif İlike Bultan, Münira Merve Çelik, Lerna Babikyan & Mudita Dans, Uğur Demirci & Serkan Efe & İşıl Zeynep Demir & Alaca Katarşis, Robin Edwards, İris Ergül, Büşra Gezer, Sedat Gösterikçi, Barış Gülen, Gonca Gümüştayak, Gül Aslan & Yekta Yavuz & Arda Güneş, Mehmet Resul Kaçar, Karis Deniz Kara, Ayşe Kıran, Pırıl Kurbetçi, Yakup Kuyucu,

Romina Meriç, Mihriban Mirap, SÜPER NORMAL (Özge Çelebi & Edizalp Akın), Asuman Aktüy Özdemir, Tuğba Öztan, Fikret Parlak, Cihat Hıdır & Gülşah Özbek & Ömer Aydın & Küratör: Mehmet Lütfi Şen, Betül Sertkaya, Gözde Mimiko Türkkan & SyncSociety & SYNChouse, Ayşe Tesson, Arda Çetin & Barış Akbay & İnci Asal & Özgür Kalender & Metin Toplu, Meryem Güldürdük & Şehlem Kaçar & Dilara Kızıldağ & Hülya Üçpınar, Candan Umur, Yeşim Uzunöz, Eli Bensusan & E S Kibele Yarman, Esra Yılmaz.

SİNEVİZYON

Paris, Texas

Wim Wenders'in başyapıt filmi olan 1984 yapımı Paris, Texas Başka Sinema kapsamında yeniden vizyona giriyor. Film, hayattan kendini soyutlayan ve oldukça içine kapanık bir adam olan Travis'e odaklanıyor. Yıllarca ortalıkta görünmemesinin ardından abisi onu bulur ve tekrar hayata döndürmeye çalışır. İlk olarak Travis'i Los Angeles'a oğlunun yanına getirir. Sonrasındaysa eski karısını bulmak için birlikte harekete geçerler.

Peninsula

Film, insanları zombileştiren bir virüs ile olan mücadeleyi konu alıyor. Yıkıcı virüsün Kore'yi vurmasının ardından 4 yıl geçmiştir. Kore yarımadasında sağ kalanlar, hayatta kalmak için mücadele etmeye çalışmaktadır.

Kadıköy Sineması

YAZA VEDA SEÇKİSİ:
Soğuk Savaş: 2 Ekim 14.00, 7 Ekim 17.00
Bir Ayrılık: 2 Ekim 17.00, 8 Ekim 14.00
Paris, Texas: 2 Ekim 20.00, 6 Ekim 14.00
Cesaretin Var mı Aşka: 3 Ekim 14.00, 6 Ekim 17.00
Climax: 3 Ekim 17.00, 8 Ekim 20.00
Arizona Dream: 3 Ekim 20.00, 8 Ekim 17.00
Alev Almış Bir Genç Kızın Portresi: 4, 7 Ekim 14.00
Annem Hakkında Her Şey: 4 Ekim 17.00
Apocalypse Now Final Cut: 4 Ekim 20.00
The Straight Story: 6 Ekim 20.00
Buena Vista Social Club: 7 Ekim 20.00
VİZYON:
David Copperfield'in Çok Kişisel Hikayesi: 13.45, 18.00
Radyoaktif: 16.00
Tenet: 20.15
Not: Kadıköy Sineması, pazartesi günleri kapalı.
Adres: General Asım Gündüz (Bahariye) Caddesi, No: 25/24, Kadıköy / 0216 337 74 00
Caddebostan Cinemaximum Budak
David Copperfield'in Çok Kişisel Hikayesi 12:00 15:00 18:20 21:20
Kovan
13:40 16:05 18:35 21:00
Sekiz Yüz
14:40 18:10 21:40
Ormandaki Cadı
16:20 18:40 21:00
Adres: Caddebostan Kültür Merkezi Haldun Taner Sok. No:11 Kadıköy

Regl kavramı üzerindeki tabu duvarını yıkmayı amaçlayan "Konuşmamız Gerek" platformu, regl izninden ücretsiz ped hakkına dek pek çok konuda çalışmalar yürütüyor

● Gökçe UYGUN

Regl olmak, adet görmek, menstrüasyon, aybaşı, hastalanmak, lekelenmek, renk lenmek... Yöresine göre ismi çok ama içeriğinden konuşmak hala bir tabu...

Doktora öğrencisi iki genç kadın olan İlayda Eskitaşoğlu ve Bahar Aldanmaz, bu konuda yüksek sesle konuşuyor! 2016 yılında kurdukları "Konuşmamız Gerek" adlı oluşum ile regl tabusunu yıkmak için mücadele ediyorlar. Regl olan bireylere eğitimler veriyorlar, hijyenik ürünler sağlıyorlar, bir yandan da yasal zeminde regl izni ve ücretsiz ped hakkı için uğraş veriyorlar.

"Konuşmamız Gerek" diyen Eskitaşoğlu ve Aldanmaz ile regl konusunu konuştuk.

● **Regl konusunu konuşmamız neden gerekli? Konuşmasak ne olur?**

Klişe bir aylık konuşmanın ilk cümlesi olabilecek "Konuşmamız Gerek" ismini özellikle seçtik. Çünkü biz, Türkiye'de konuşmaktan kaçınılan, çekinilen bir konuya odaklanıyoruz: regl olmak!

Türkiye'de regl olmak ne yazık ki utanılacak, saklanması gereken bir şey gibi görülüyor. Hala bu deneyimlerini paylaşamayan, regl olduğunu anlamayan, bu deneyimi korku, yabancılaşma, ve travmayla yaşayan, hislerini, merakını, endişesini paylaşabileceği kimse olmayan çok sayıda çocuk ve birey var. Konuşmamak, açık ve doğru bilgiye erişememek regl kavramı etrafında bir tabu duvarı örüyor. Biz, ülkemizde regl tabusunu yıkmayı ve regl yoksulluğunu bitirmeyi hedefliyoruz. Bunun da önemli bir ölçüde açıkça konuşarak mümkün olabileceğine inanıyoruz. Bu yüzden "Konuşmamız Gerek!" diyoruz.

● **Sizce 21. yüzyılda regl hala neden tabu?**

Regl tabusu çok uzun zamandır akademik araştırmaların bir parçası, özellikle 1980-2000 yılları arasında pek çok yayın var. Örnek olarak, "It's Only Blood: Shattering the Taboo of Menstruation" (Sadece Kan: Menstrüasyon Tabusunu Yıkmak) kitabında araştırmacı yazar Anna Dahlqvist'e göre regl olmak başkalarının gözünde çocuk doğurabilecek yaşa gelmek anlamı taşıdığı ve dolayısıyla cinsel birlikteliği çağrıştırdığı için bir tabu meselesi. Bu şekilde düşündüğümüzde 21.yy'da seks, cinsellik ve ergenlik konuları konuşulamazken, regl ile ilgili konuşmak ve bu tabuyu ortadan kaldırmak da zaman alıyor.

REGL TABUSUYLA MÜCADELE EDİYORLAR

● **"PED, LÜKS DEĞİL İHTİYAÇ"**

● **Ped fiyatları yakın zamanda arttı. 'Hijyenik ped lüks ürün değil, ihtiyaç' diyorsunuz. Çözüm öneriniz ne?**

Son dönemlerde, özellikle COVID19 sürecinin yarattığı gelir düşüşüne rağmen hijyenik ped, tampon gibi ürünlerin fiyatında ciddi bir artış söz konusu. Bu regl yoksulluğu sorununu kötüleştiriyor. Her geçen gün daha fazla kişi için erişilmez hale geliyor bu ürünler. Bunun en önemli sebeplerinden biri, menstrüel ürünlerin, sanki lüks tüketim ürünüymiş gibi yüzde 18 KDV ile vergilendirilmesi. Bu çok yüksek bir oran.

Bizim çözüm önerimiz ve uzun vade planımız Türkiye'de menstrüel hijyen ürünleri bakımından, günümüzde İskoçya'nın uyguladığı modeli (ücretsiz ped) getirmek. Bunun için öncelikle adaletsiz vergilendirmeden kaynaklanan pahalılık sorununa yönelmek gerekiyor. Hijyenik ped vb. ürünlerin lüks ürün olarak değil, temel ihtiyaç olarak vergilendirilmesi sağlamaktır istiyoruz. Yüzde 18 oranındaki KDV'nin yüzde 5'e düşürülmesi gerek. Bu konuda milletvekili Sera Kadıgil, kadınların ve trans bireylerin menstrüel dönemde zorunlu ve temel olarak kullanılmak zo-

● **Regl yoksulluğu kavramını açar mısınız?**

Regl yoksulluğu, regl olan bireylerin alım gücünün yitmesi nedeniyle regl oldukları zaman kullanmaları gereken hijyenik ürünlere erişememelerine odaklanır. Regl tabusu bu konuda açık ve doğru bilgiye erişimi engelliyor ve regl yoksulluğunu bir dönüye itiyor.

● **"Cinsel hijyen ve sağlık konusundaki bilgisizlik birçok insanın sağlığına, hatta hayatına mal olabilir" diyorsunuz.**

Saha çalışmalarında gözlemlediğimiz regl yoksulluğu örnekleri var. Özellikle mülteciler ve mevsimlik tarım işçileri gibi kamplarda yaşayan ve regl olan bireyler hijyenik ped veya tampon gibi malzemelere erişemediklerinden (hem çok pahalı olduğu hem de çevrelerinde bu malzemeleri satan yerlerin sayısının azlığından) kumaş parçaları ve hatta kalın yapraklar kullandıklarını bizlere söylediler. Bizler pedlerimizi iki saate bir değiştirebiliriz, bizimle aynı ülkede yaşayan bir başkası belki de bir regl dönemi boyunca aynı kumaş parçasını kullanıyor. Her ne kadar yıka-salar da, gerekli dezenfekte malzemeleri de olmadığı için, vajinada gerekli hijyen sağlanamadığından mikrop ve bakterilerin yayılması kolaylaşıyor. Dolayısıyla da bireyin üreme sağlığına mal oluyor.

runda oldukları hijyen ürünlerindeki vergi oranının düşürülmesi için kanun teklifi vermişti. Hala komisyon bekliyor. Dünyada birçok ülkede kadın hareketinin başarılı mücadelesi sonucu kaldırılan bu verginin, Türkiye'de indirilmesi için imza topluyor.

İkinci olarak, hijyenik ped gibi ürünlerin kamusal alanlarda, ortaokul lise ve üniversitelerde, spor ve gençlik merkezlerinde ücretsiz temin edileceği bir sistemi hayata geçirmek istiyoruz.

● **Saha projelerinizde neler yapıyorsunuz?**

Ulaşmak istediğimiz, menstrüel ürünlere erişimde sıkıntı yaşayan üç kırılma grubu var: mevsimlik tarım işçileri, mülteciler ve köy okullarına giden kız çocukları. Bu ara yalnızca kırsalda değil büyük şehirlerde de bu ürünlere erişemeyen çok sayıda insan var. Büyük şehirlerde gecekondular mahallelerinde veya mültecilerin ağırık yaşadıkları bölgelere odaklanıyoruz. Saha projelerimiz aracılığıyla mahallelere, köylere, mevsimlik işçilerin yaşadıkları kamplara gidiyoruz. Gönüllü doktorlarımız aracılığıyla ergenlik, regl olmak, kişisel hijyen gibi konularda bilgiler veriyor, regl olmak hakkında rahatça konuşulabilen güvenli bir ortam yaratıyor, soru-cevap oturumları yapıyoruz. Bir eğitim semestri veya bir hasat mevsimi boyunca yetebilecek miktarda hijyenik ped temin ediyoruz. Bugüne kadar Hakkari'den Sivas'a, Adana'dan Ankara'ya toplam 7 büyük saha projesi gerçekleştirdik, bugüne dek 8 bin faydalanıcıya ulaştık.

● **Çalışan kadınlara regl izni verilmesi konusunda çalışmalarınız neler?**

Biz bu uygulamayı destekliyoruz. Regl ağrısı kimileri için çok zorlayıcı olabilir. Çalışanların regl ağrısı sebebiyle izin istediği hallerde bu ciddiye alınmalı ve bunun sağlıklıyla ilgili önemli bir konu olduğu göz önünde bulundurulmalı. Regl izni uygulaması hem çalışma ortamını biyolojik ihtiyaçlara uygun bir hale getirecek esneklik sağlıyor, hem de işyerinde regl tabusunun kırılmasını mümkün kılıyor.

● **Sizin tanınmanızla, 'regl olan bir birey' ve gazeteci olarak teşekkür ederim. Başka bir şey eklemek ister misiniz?**

Hızır sesimizi Gazete Kadıköy aracılığıyla duyururken, Kadıköy Belediyesi'ne bir çağrıda bulunmak istiyoruz. Kadıköy Belediyesi, toplumsal cinsiyet eşitliğini belediyeçilik temeline yerleştirmiş durumda zaten. Belediyenin kamuya açık alanlarını regl dostu bir hale getirmek, hatta belediye merkezlerinde hijyenik ped gibi ürünleri erişilebilir kılmak için kapsamlı bir eylem planı geliştirebiliriz.

konusmamizgerek.org

İspanyol performans topluluğu Sangre Menstrual (Menstrüasyon Kanı) üyeleri 2014'te yaptıkları eylemde, beyaz pantolonları üzerinde regl kanıyla sokaklarda görünürlük sağlamak, bu tabuya dikkat çekmişlerdi. Kaynak: www.nolm.us

Kız Çocukları Günü'ne özel sergi ve kitap

11 Ekim Dünya Kız Çocukları günü için, "Bana Bırakacağınız Gelecek-Kız Çocukları ve İklim Krizi" başlıklı fiziki ve sanal sergi açılacak, güne özel bir de kitap yayımlanacak

● Fırat FISTIK

İstanbul Kadın Müzesi, İklim için Cumalar Türkiye aktivistleri, Ammonite Digital Art Gallery'den sanatçılar ve Koşan Kaplumbağa çocuk yuvası, 11 Ekim Dünya Kız Çocukları günü için ortak bir çalışma yaptı. Proje, Türkiye'deki iklim aktivisti kız çocuklarının görünürliğini arttırmayı, kız çocuklarının iklim krizi nedeniyle duydukları gelecek kaygılarını dururmayı ve yaşanabilir, adil bir dünya için değişim umutlarını dile getirmeyi amaçlıyor.

"Bana Bırakacağınız Gelecek-Kız Çocukları ve İklim Krizi" sergisinin sanal ve fiziki versiyonları 9 Ekim'de açılacak; fiziki sergi, Schneidertempel Sanat Galerisi'nde 9-25 Ekim tarihleri arasında ziyaret edilebilecek. Fiziki sergide Ammonite Digital Art Gallery'den genç sanatçıların, iklim aktivisti kız çocuklarının mesajlarını çeşitli tekniklerle yorumladıkları çalışmalar bulunacak. Türkiye ve İngiltere'de dil seçenekleriyle gezilebilen sanal sergide ise, iklim aktivisti kız çocuklarının mesajları, Ammonite Digital Art Gallery sanatçıların yorumlarına ek olarak, Koşan Kaplumbağa çocuk yuvasının çizimleri de yer alacak. Sanal sergi ayrıca, iklim krizi hakkında bilgilendirilen, çevre bilincini yükselten metinler, istatistiksel bilgiler, videolar ve çevre tabiri konusunu irdeleyen edebi alıntılar da içeriyor.

Sergilerin dışında söyleşi, okuma, çocuk doğa kitabı üretme gibi birçok etkinlik de proje kapsamında gerçekleştirilecek ve tüm projeyi belgeleyen kitabın tanıtımı da 11 Ekim Dünya Kız Çocukları gününde yapılacak. Kitap, iklim aktivisti kız çocuklarına ücretsiz dağıtılacak.

● **"GRETA'NIN ATTIĞI TOHUM..."**

Bu sene sekizinci kuruluş yıldönümünü kutlayan, Türkiye'nin ilk kadın müzesi olan İstanbul Kadın Müzesi de projelerin ortaklarından. Müzenin küratörü Meral Akkent, müzede tüm çalışmaların sadece gönüllülerden oluşan yüzlerce kişiyle birlikte yapıldığını söylerken 11 Ekim Dünya Kız Çocukları Günü sergi fikrinin ortaya çıkışını şöyle anlatıyor: "Türkiye'deki iklim aktivisti kız çocukları, dünyadaki yaşlılarıyla birlikte ekosistemdeki tahribata ve iklim krizine dikkat çekiyorlar. Küresel krize karşı küresel mücadeleye ediyor, Greta'nın attığı tohumu yeşertiyorlar. Bu çalışmada biz de kız çocuklarının gelecek kaygılarını, iklim krizine dair mesajlarını, taleplerini küratöryel bir konseptle sunmayı amaçlıyoruz. Sanal sergi, fiziki sergi, kitap ve billboard aksiyonları olarak tasarlanan çalışmanın odak noktasında, 28 iklim aktivisti kız çocuğunun 28 mesajı bulunuyor. Aralık 2019'da İklim İçin Cumalar grubuyla ilişkiye geçmiştik ve proje ondan sonra gelişti. Bunun yanı sıra Koşan Kaplumbağa çocuk yuvası ve Ammonite Digital Art Gallery ile ilişkiye geçtik, birlikte çalıştık, sonunda bir kitap, bir sanat, bir fiziki sergi ortaya çıktı."

Akkent, sanal sergiye, istanbulkadimuzesi.org/banabirakacaginizgelecek adresinden 7/24

Meral Akkent

ulaşabileceğini söylerken, projenin diğer ortaklarından Koşan Kaplumbağa çocuk yuvasına ve Başka Bir Okul Mümkün (BBOM) İstanbul Anadolu Kooperatifi'ne uzanıyoruz.

Burcu Yılmaz Gündüz, BBOM'u ve Koşan Kaplumbağa Anaokulu'nu şöyle anlatıyor: "BBOM, 2016 yılında, Moda'da, adı çocuklar tarafından konulan Koşan Kaplumbağa Anaokulu'na hayata geçirdi. Bu girişim, dört ana ilkele oluşuyor; özgün finansman, demokratik yönetim, ekolojik duruş ve alternatif eğitim. Koşan Kaplumbağa Anaokulu'nda her çocuğun bireysel farklılıkları, ihtiyaçları ve kişisel ilgi alanları ayrı. Dolayısıyla her çocuk tektir. Herkes farklı ve eşittir. Toplumsal cinsiyet eşitliği, gerek sınıf düzenlemelerinde gerek oyunlarda gerekse dilde çocukların ayrımcılıktan uzak bir anlayışla birbirlerini algılamalarına yardımcı olur."

Burcu Yılmaz

● **"ÇOCUKLAR DOĞADA VAKİT GEÇİRMELİ"**

Koşan Kaplumbağa Anaokulu'ndan Sedef Kalkavan ise çocuklar için iklim değişikliği, çevre konularının önemini okul bağlamında şöyle değerlendiriyor: "İlkelerimizden biri de ekolojik duruş. Çocukların açık havada, doğada vakit geçirmelerini önemsiyoruz. Okulumuzun

Sedef Kalkavan

263 metrekarelik geniş bahçe var. Çocukların toprağı kazarak solucan aradığı, yağmur sonrası salyangozları izlediği, kendi mutfakları için aromatik bitkiler, sebzeler yetiştirdiği kocaman bir bahçe düşünün. Kendi bostanı var çocukların. İleri dönüşümle yaptıkları sanat çalışmaları, oyuncaklar var. Tüketmeden üretmenin kıymetini daha bu yaşlarda görüyorlar."

Kalkavan proje için "Okul öncesi yaş grubundaki çocukların da konu hakkında fikirleri olduğunu, bunun duyurulması gerekliliğini hissettik. Mutlaka orada olmak istedik" diyor.

Yine girişimden Gaye Çankaya Eksen ise "Çalışmadan okulumuzdaki kız çocuk ebeveynlerine bahsettiğimizde onlar da bizim gibi inanılmaz heyecanlandılar" diyor ve ekliyor: "Çocuklara aktivistlerin metinlerini okurken okul öncesi eğitimi alan çocuklara uygun bir şekilde aktarılmasına dikkat ettik. Aktivistin neler istediğinden, beklentilerinden yine anlayabilecekleri şekilde bahsettik. Çocuklardan harika geri dönüşler aldık. Hevesle boyalarına sarı sarı, birbirinden güzel mesajlar verenler oldu. Sonuçta da sergiye, her biri birbirinden anlamlı 17 harika resim ile Koşan Kaplumbağa Anaokulu olarak katıldık."

Gaye Çankaya Eksen

KADIKÖY BELEDİYESİ VE İBB DUYURACAK

Çalışmanın duyurusu Kadıköy Belediyesi ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin desteğiyle başta Kadıköy ve İstanbul olmak üzere Eskişehir, Bursa, Hatay gibi birçok şehirden yapılacak.

Schneidertempel Sanat Merkezi'nde eserleri sergilenen Ammonite Digital Art Gallery sanatçıların adları şöyle: Vanessa Ponte, Selenay Tektunalı, Asya Nur Hasgüç, Asya Gürhan, Refia Dermancıoğlu, Elif Fidancı, Elif Berkel, Melike Kuş, Nar Preşeva, Öykü Topal, Buse Simon, Pı.uv, Bilge Abur Yıldız, Lal Ditemiz, Tipim Kayık, Sinan Dağ, Melisa Dalkılıç, Raika Lara Kaya, Batuhan Aker, Fikriye Çetin. Bana Bırakacağınız Gelecek-Kız Çocukları ve İklim Krizi sanal sergisine ve kültür etkinlikleri hakkında detaylı bilgiye İstanbul Kadın Müzesi sitesinden ve sosyal medya hesaplarından ulaşılabilir.

● Evin ARSLAN

Ekim ayı, meme kanserine farkındalık oluşturmak, dikkat çekmek için "Meme Kanseri Farkındalık Ayı" olarak biliniyor. Bu vesileyle görüşlerine başvurduğumuz Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde Genel Cerrahi Uzmanı Doç. Dr. Bülent Çitgez, meme kanserinin tüm dünyada kadınlar arasında en sık görülen kanser türü olduğuna dikkat çekiyor. Her sekiz kadından birinde meme kanserinin görüldüğünü belirten Çitgez, kanserin görülme sıklığının yaşa göre değiştiğini, 40 yaşın üstündeki kadınlarda riskin arttığını ifade ediyor.

20 yaşından itibaren kadınların ayda bir kez kendi kendine meme muayenesi yapması gerektiğini söyleyen Çitgez, bu muayeneyi nasıl yapacaklarını şöyle açıklıyor: "Kadınlar önce ayna karşısında eller bele konularak memelerin simetrik olup olmadığını kontrol etmeli, meme derisinde herhangi bir çöküntü veya renk değişikliği olup olmadığına bakmalı, daha sonra sağ eliyle sol, sol eliyle sağ memesini yukarıdan aşağı, daire çizerek ve dıştan meme başına doğru olmak üzere muayene etmeli. Meme çevresinde ağrı, meme ve koltuk altı bölgelerinde şişlikler, meme başında akıntı ya da kanama, meme başında görülen çökme ya da içeri çekilme, meme çevresinde yara, cilt bozuklukları veya ödem, memede renk değişiklikleri ya da şekil bozuklukları gibi bulguların varlığında hemen aile hekimi, genel cerrahi uzmanı veya kadın doğum uzmanına muayeneye gitmelidir."

Çitgez, şikayeti olmayan 20-40 yaş arası kadınların rutin kontrol amaçlı üç yılda bir kez, 40 yaşından sonra ise yılda bir kez genel cerrahi uzmanına muayene olmaları gerektiğini dile getiriyor.

ERKEN TANI ÖNEMLİ

Erkekler de az da olsa meme kanserine yakalanma riski taşıyor. Çitgez, erkeklerde meme kanserinin, tüm meme kanserlerinin yüzde 1'inden azını oluşturduğunu dile getiriyor. Erkeklerde ve kadınlarda görülen meme kanserinin benzer özellikler gösterdiğini ve aynı prensiple tedavi edildiğini belirten Çitgez "Ancak erkeklerde rutin kontrollerin yapılmaması nedeniyle erkek hastaların kitleyi fark edip gelmeleri gecikmelere yol açmaktadır. Son yıllarda artan meme kanseri farkındalığı ile tanı daha erken konulabilmektedir. Erkek meme kanserlerinde tanı erken evrede konulup uygun tedavi yapılsa prognoz daha iyi olmaktadır." diyor.

Meme kanserinin tedavisine ise çeşitli faktörlere bakılarak karar veriliyor. Çitgez tedavi yöntemleri arasında cerrahi, kemoterapi, radyoterapi ve hormonoterapinin yer aldığını söylüyor. Hastalığın evresine ve tümörün hormon reseptör özelliklerine uygun tedavi uygulandığını belirten Çitgez "Erken evre meme kanserlerinde cerrahi, ilk seçenek tedavi şeklidir ve hastalar kemoterapiye ihtiyaç duymayabilir. İleri evrede yakalanan meme kanserlerinde ameliyat sonrasında kemoterapi ve radyoterapi gerekebilir. Ameliyattan önce kemoterapi verilerek tümör küçülüp ameliyata uygun hale geldikten sonra da ameliyat ve radyoterapi uygulanabilir. Erken evrede yakalanan ve küçük boyutlu meme kanserlerinde meme koruyucu

Farkında ol, erken tanı!

Meme kanseri, kadınlarda sık görülen bir kanser çeşidi. Ancak, erken tanı ve doğru tedavi yöntemleri ile iyileşmek mümkün. Genel Cerrahi Uzmanı Doç. Dr. Bülent Çitgez ile meme kanserinin belirtilerini ve tedavi yöntemlerini konuştuk

80 BİN KADINA HİZMET VERİLDİ

Kadıköy Belediyesi tarafından 27 Eylül 2011'de açılan Zehra ve Mustafa Yüksel Mamografi ve Kadın Sağlığı Merkezi, koruyucu sağlık hizmeti ilkesi ile çalışmalarına devam ediyor. Uzman doktor, teknisyen, hemşire ve idari personelin gelişmiş teknolojik cihazlar kullanarak hizmet verdiği merkezde Kadın Hastalıkları Polikliniği, Meme Polikliniği ve Radyoloji olmak üzere üç bölüm bulunuyor. Mamografi ve Kadın Sağlığı Merkezi, bugüne kadar toplam 80 bin kadına hizmet verdi. Gelen hastalara mamografi, smear, ultrason gibi toplam 190 bin işlem yapıldı. Bu hastalardan 650'sinde

Adres: Dumlupınar Mah. Dr. Erkin Caddesi No:44/1 Kadıköy / İstanbul
İnternet Sitesi: kadinsagligimerkezi.org

malın (kötü huylu); 975'inde benign (iyi huylu) tümör tespit edildi. Merkezde aynı zamanda meme kanserine ve kendi kendine meme muayenesinin nasıl yapılacağına dair kadınlara ücretsiz birçok seminer düzenlendi. Mamografi ve Kadın Sağlığı Merkezi'nin sitesinde yer alan "Sıkça Sorulan Sorular" kısmında meme kanserine, tedavi yöntemlerine ve daha birçok konuya dair bilgi alabilirsiniz. Merkez, ücretsiz bir şekilde kadınları meme ve jinekolojik kanserler konusunda bilgilendirmeye, muayene etmeye ve doğru tedaviye yönlendirmek için hizmet göstermeye devam ediyor. Daha fazla bilgi ve randevu almak için (0216) 565 66 16 numarasını arayarak merkezle iletişime geçebilirsiniz.

cerrahi şansı daha yüksektir. Erken evre meme kanserlerinde (evre 0 ve 1) 5 yıllık sağ kalım oranı yüzde 100 iken, evre 2'de sırasıyla yüzde 93, evre 3'te yüzde 72 ve evre 4'te yüzde 22 olarak azalmaktadır." diyor.

ÇEŞİTLİ TEDAVİLER MÜMKÜN

Çitgez tedavi yöntemlerini şöyle açıklıyor: "Meme koruyucu cerrahi, memenin tamamını almaksızın kanser ve çevresindeki bir miktar normal do-

kunun ve koltuk altındaki bazı lenf nodlarının operasyonu çıkarılmasıdır. Radyoterapi, yüksek enerjili X-ray ışınlarının veya diğer radyasyon türlerinin kullanıldığı kanser hücrelerini öldürmek veya büyümesini önlemek için kullanılan tedavidir. Kemoterapi, kanser hücrelerini öldüren kanser hücrelerinin büyümesini ve bölünmesini durduran ilaçların kullanıldığı tedavi şeklidir. Hormonoterapi, hormon düzeyini azaltarak ya da etkisini engelleyerek kanser hücrele-

rinin büyümesini durdurur. Hormonoterapi, hormon reseptörleri pozitif olan ameliyat edilebilir erken evre lokalize meme kanserli hastalar ve metastaz yapmış meme kanserli hastalara sıklıkla verilir."

Meme kanseri nedeniyle memesi alınan birçok kadına meme onarım operasyonu yapılabildiğini de belirten Çitgez, bu operasyonun kanser cerrahisi ile eş zamanlı veya geç dönemde doktor ve hastanın birlikte kararı ile gerçekleştirilebileceğini ifade ediyor.

● Görkem DUSOY

Yücenur Erken, Kadıköy Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğüne bağlı Dr. Rana Beşe Sağlık Polikliniği Kadın Hastalıkları Bölümü'ne ultrason cihazı, klavyesi gibi bağışlarda bulundu.

Uzun yıllardan beri Kadıköy'de yaşadığını belirten bağışçı Yücenur Erken, arkadaşları Dr. Sevcan Özdemir ve arkadaşlarıyla bağış yapmaya karar verdiğini söyledi. Özdemir, "Kadıköy Belediyesi Dr. Rana Beşe Sağlık Polikliniği'nin Kadın Doğum departmanında bir ultrason cihazı arızalıydı. Ben kızımı Zeynep Kamil'de Dr. Rana Hanımın gözetiminde dünyaya getirmiştim. Kızım büyüdü ve kadın doğum uzmanı oldu. Bunu kızım Meltem'e anlattığımda hemen harekete geçti" dedi ve sözlerine şöyle devam etti: "Gündelik hayatta ne yazık ki karşımıza bir sürü sahip olduğumuz ayrıcalıklardan yoksun kalmış insanlar çıkıyor. Bence hayattaki en temel vazifelerimizden biri sahip olduğumuz ayrıcalıklardan faydalanıp, bunları paylaşmaktır. Elimden bir şey geldiği kadınıyla daima yardımcı olmaya çalışıyorum. Bence bu en temel insanlık vazifemizdir. Hepimizin bazen yardıma ihtiyacı olabiliyor. Hayat bu, her şey olabilir."

Dr. Rana Beşe Sağlık Polikliniği Kadın Hastalıkları Bölümü'ne bağışta bulunan Yücenur Erken, "Hayattaki en temel vazifelerimizden biri sahip olduğumuz ayrıcalıklardan faydalanıp, bunları paylaşmaktır" diyor

Kadın hastalıklarının tedavisi için bağış

"FARK YARATABİLİYORSAK DEĞER"

Bağışçı Yücenur Erken'in kızı Dr. Meltem Tank ise, "Ben yaptıklarımı anlatmayı sevmem. Çünkü ne yapıyorsam herhangi bir ödül veya takdir için yapmıyorum. Zaten bu tarz hesaplarla yapılan iyiliğin de gerçekten iyilik olduğunu düşünmüyorum. İyilik bence karşılık beklemeden, çıkarsızca yapıldığı zaman iyiliktir. An-

nemin bahsettiği küçük gündelik şeyler, mesleğini layıkıyla yapan bir hekimseniz zaten hayatınızın bir parçası oluyor. Bağış yapmak benim için bir vicdan meselesi. Ne yazık ki her yere, her kişiye yetişemeyiz. En azından çevremizde ufak da olsa bir fark yaratabiliyorsak buna değer" dedi. Tank'ın bağış yapacaklara bir de uyarısı var: "Vakıfları, kurumları iyice araştırın. Verdiğiniz bağışın tam olarak nereye gittiğinden emin olun ve asla meblağ konusunda utanmayın. Damlaya damlaya göl olur. Yeri geldiğinde senin, benim, onun, bunun 5 lirası derken ciddi bir sorun çözülebilir. Herkesin imkanları farklı. Elinizden geleni o kadarsa ona göre bağış yapın. Ama emin olun o da bir fark yaratacaktır. Benim gözümde yeterli tıbbi bakım temel bir insanlık hakkıdır. Toplumsal sağlık için de vazgeçilmezdir. İmkanlarınız ne olursa olsun, tıbbi yardım alabileceğiniz kurumlar toplumumuzda elzem bir yer alıyor. Bunlara yardım etmek, farkındalık yaratmak mühim. Kadıköy Belediyesine de bu duyarlılıkları ve emekleri için teşekkür ederim. Elbette bu yardımın beni dünyaya getirmiş olan bir meslektaşımın adı altında gerçekleşmesi ve Dr. Rana Hanım'ı bu şekilde onure edebilmiş olmak da müthiş bir duygu."

Zehra-Mustafa Yüksel
Mamografi ve Kadın Sağlığı Merkezi

01 - 31 Ekim
Meme Kanseri Farkındalık Ayı

**Meme Sağlığını Önemse,
Hayata Gülümse!**

www.kadinsagligimerkezi.org | 0216 565 66 16

Hizmetlerimiz: Meme Muayenesi | Ultrason, Mamografi | Kadın Hastalıkları Muayenesi | Smear (HPV)

KADIKÖY BELEDİYESİ

BEHÇET ÇELİK

Mülteci çocuklar

Ne yazık ki mülteci çocuklara yönelik ırkçı saldırılarla ilgili haberler eksik olmuyor. Geçen ay Samsun'da 16 yaşında bir çocuk öldürüldü. Ülkeye hâkim aşırı milliyetçi hava ve kimi çevrelerin mültecilere yönelik nefreti çoğaltan söylemlerinin etkisi büyük bunda. Geçen ay Orhan Kemal Roman Ödülünü aldığı törendeki konuşmasında Ayhan Geçgin, "insanlık fikrinin sınanacağı alanların tam da toplumun en alt katmanları" olduğunun altını çizdikten sonra "insanlıktan dışlananlar" sıralarken, "başına bomba yağır yerinden yurdundan sürülenler" diyerek mültecileri de anmıştı. Mülteci çocukların bu kadar kolay hedef olmasının nedeni buradaki kimsesizliklerinin yanında, hem yaşları hem de sürgünlükleri nedeniyle insandan sayılmamaları olsa gerek.

Mültecilere yönelen nefreti körükleyenlerin görmedikleri çok önemli bir nokta var oysa: Hepimiz mülteci adayız! Evet, koşullar bir anda değişebilir ve dünyanın her yerinde insanlar yollara düşmek zorunda kalabilirler. Böyle bir dünyada yaşıyoruz. İklim krizi, savaşlar bu kadar yaygınken ne kadar güvende hissedebiliriz kendimizi! Altı ayı aşkın süredir dünyayı kasıp kavuran salgın ne kadar kırılğan halde olduğumuzu gösterdi -görmek isteyenlere. Dünyanın bu haline edebiyatın da kayıtsız kalması beklenemez, nitekim mültecilerle ilgili kitaplar daha çok yazılıyor.

Bunların en etkiliyicilerinden biri geçen yıl Türkçede de yayımlandı: Meksikalı Valeria Luiselli'nin "Kayıp Çocuk Arşivleri" romanı (Siren Yayınları, çev: Seda Ersavcı). Luiselli'yi Türkçede daha önce "Kalabalıkta Yüzler" ve "Dışlırımın Hikâyesi" romanlarıyla tanıdık. Bir kurmaca hikâye anlatırken kurmacanın sorunlarını da didikleken, bu bahiste sorular soran, metni ve hikâyeyi bu soruların yanıtlarını aramaya ya da yenilerini sormaya yönelten yazarlardan Luiselli. "Kayıp Çocuk Arşivi"nin hikâyesi de bu yönde ilerlerken güncel, toplumsal bir meseleye de görünürlük kazandırıyor: Meksika'dan ABD'ye kaçan çocukların trajedilerine. Romanın odağında kayıp çocuklar olduğu sanılmaması. Roman daha çok bu meselenin kayıt altına alınmasıyla ilgili. Buradaki "kayıt altına alma" sözünü de habercilere, arşivcilere has bir edim olarak düşünmemek lazım; bizlerin başkalarının acılarını zihnimize, belleğimize nasıl kayıt altına aldığımız da konuya dahil. Hatta romanda bu daha önde.

Bir yol hikâyesi olarak kurgulmuş romanı Luiselli. Farklı bağlamlarda sınırlar konusuna değiniyor. Kuşkusuz bir katmanda bu ABD-Meksika sınırı, ama yanı sıra iki insan arasındaki sınır da söz konusu, öbür romanlarındaki gibi kurguyla kurgu-dışı arasındaki sınır da... Roman anlatıcısının mülteci çocuklarla kendisi arasında kurduğu bir paralellik var—bu paralellik her yerde sürekli geçerli. Anlatıcı çıktıkları yolculuğu mülteciyle-riki gibi "belirsiz bir geleceğe" olduğunu söyler. Kastettiği kişisel hayattır, kocasıyla bu yolculuğun sonunda yolları ayrılacaktır. Kızıyla beraber bu yolculuğun ardından eski evlerine dönmek olsalar bile, burası ailenin öbür ferdi dönmeyeceği için artık eski yuvaları olmayacaktır.

Bu romanın yanı sıra mülteci çocukların neler yaşadığına doğrudan odaklandığı bir kitabı da var Luiselli'nin: "Bana Sonunu Söyle". Siren Yayınları tarafından yıl sonuna doğru yayımlanacak olan bu kitap kurmaca değil, Luiselli'nin kendi deneyimlerinden yola çıkarak yazdığı bir deneme. ABD'ye kaçan Meksikalı çocukların yargılanmalarında tercümanlık yapan Luiselli, duruşma öncesinde avukatların hazırladığı kırk soruluk evrakı odağına alarak konuyu tartışıyor. Çocukların bu sorulara verecekleri yanıtların avukatların daha sağlam savunma yapmalarına yardım etmesi murat edilmiş, ne ki Luiselli'nin vurguladığı gibi onların hikâyelerinin başı, gelişmesi ya da sonu yok ve bu sorular yaygın kanatın aksine Amerikan rüyasının peşinden değil, "sadece her gün yaşadıkları kabustan bir çıkış yolu" bulmak için yola düşen çocukların hikâyelerinin bütünüdür görmek için oldukça yetersiz. Kitap bu hikâyelerin biraz daha net görülebilmesi için kaleme alınmış.

Kitabın adının hikâyesiyse şöyle: Luiselli'nin küçük kızı çocukların hikâyelerini dinlediğinde şunu sormuş hep: "Anne, bana sonunu söyle." Ne var ki sonlarını bilmiyordur Luiselli, bilmesi mümkün değildir. Nasıl ki bugün çocuklar, "Bu salgın ne zaman bitecek?" ya da "Bu iklim krizinin sonu nereye varacak?" diye sorduklarında verecek yanıtımız olmaması gibi.

Kadıköy Belediyesi'nin düzenlediği "Konuşan Kadıköy" toplantısına katılan İBB yetkilileri, turizm sektörü temsilcileri ve akademisyenler, salgından olumsuz etkilenen Bağdat Caddesi'nde yeni bir yönetim planına ihtiyaç duyulduğunu belirtti

YÖNETİM PLANINA İHTİYAÇ VAR

● Erhan DEMİRTAŞ

Kadıköy Belediyesi, stratejik planını hazırlarken mahalle sakinlerinin görüşlerini ve önerilerini almak için başlattığı "Anlat Kadıköy" projesinden sonra şimdi de "Anlat Kadıköy"ün devamı niteliğinde taşıyan yeni bir projeye daha başladı. "Konuşan Kadıköy" adını taşıyan bu çalışma dizisiyle yaşanan sorunlar için ortak çözümler bulunmaya çalışılacak. Kadıköy Belediyesi "Konuşan Kadıköy" toplantılarının ilkini, salgının ekonomik anlamda en fazla etkilediği Bağdat Caddesi'nin turizm planlamasını konuşmak üzere düzenledi. 30 Eylül Çarşamba akşamı Özgürlük Parkı Amfi Tiyatro'da düzenlenen toplantıya Kadıköy Belediye Başkanı Şerhil Dara Odabaşı, İBB yetkilileri ile Kadıköy'deki turizm derneği ve platformların temsilcileri katıldı. Toplantıda aynı zamanda Kadıköy Belediyesi'nin başkan yardımcısı ve birim müdürleri de hazır bulundu.

"ORTAK AKILLA FİKİR BİRLİĞİ"

Moderatörlüğünü eski bir Kadıköylü olan Prof. Dr. Murat Güvenç'in üstlendiği ilk toplantının açılış konuşmasını Kadıköy Belediye Başkanı Şerhil Dara Odabaşı yaptı. Kadıköy'ün kadim geçmişi ve tarihsel birikimiyle gerek kent belleğinde gerekse şehircilik tarihinde bir merkez niteliğinde olduğunu ifade eden Odabaşı, şöyle devam etti: Bağdat Caddesi gibi turizm potansiyeline sahip önemli bir bölgenin geleceğini konuşurken birlikte hareket etme fikrine daha çok önem veriyoruz. Kuşkusuz geleceği konuşurken dikkat etmemiz gereken birkaç önemli nokta var. Bunlardan ilki, mevcut durumun ne olduğunu etrafla anlayabilmek. Bir diğer önemli nokta ise dünyada Bağdat Caddesi gibi ciddi potansiyel sahibi caddelerin nasıl planlandığı, yönetildiği ve bu gibi caddeler üzerine güncel dönüşümlerin neler olduğudur. Burada da elbette iyi örnekler olduğu gibi kötü örnekler de bulunuyor. Bizim geliştireceğimiz ortak akılla bu örneklerin hangilerinin doğru, hangilerinin yanlış olduğunu tartışacak ve bizim için en doğru olanın ne olduğunu konusunda fikir birliğine varacağız. En azından yeterli düzeyde tartışmalar yürüterek gelecek olasılıkları üzerine bir fikir sahibi olacağız."

"DEĞER KATMAK İSTİYORUZ"

Bağdat Caddesi'nin hukuki anlamda İBB'nin yetki alanında olduğunu söyleyen Odabaşı, planlamanın İBB ile ortak yapılacağı vurgulandı. Bağdat Caddesi'nde yaşayan Kadıköylülerin isteklerini dikkate alacaklarını belirten Odabaşı, "Bu toplantılar boyunca hedeflediğimiz bir diğer ve belki de en önemli şey ise değer katmak. Caddenin sahip olduğu tarihi değerleri korumak nasıl ki hassas noktalarımızdan biriyse, caddeye değer katma fikri de aynı hassasiyetle üzerine durduğumuz konulardan biridir. Kamusal alanların düzenlenmesi, yeniden biçimlendirilmesi, ihtiyaçlar ve potansiyeller gözetilerek iyileştirilmesi ve planlanması, 'ben yaptım oldu' yaklaşımıyla ele alınmaz. Bu noktada, siz değerli kurum temsilcilerinin fikirleri ve aynı şekilde İstanbulluların değerlendirme ve görüşleri bizim için çok önemli." dedi.

"ÖZEL ARAÇ SAYISI ARTTI"

"Konuşan Kadıköy" toplantılarını çok önemsendiğini belirten Prof. Dr. Murat Güvenç de, "Şehirciler her şeyden konuşurlar; ticaret, sosyoloji, spor... Ama bu konuları bir ağ, cadde, sokak üzerinden konuşmazlar. Şehirdeki toplumsal yaşam, alanlar üzerinden değil ağlar üzerinden olur. Şehrin karakteri sokaklar üzerinden belirir. Bağdat Caddesi'ni önemli kılan şey, çok önemli bir aksın üzerinde olması ve cazibe merkezi olması." dedi.

Güvenç'in ardından katılımcılar görüş ve önerilerini paylaşmak için söz aldı. Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Hülya Berkmen, Bağdat Caddesi'nin tarihsel süreç içerisinde her zaman bir cazibe merkezi olduğunu hatırlatarak, "Caddenin kendine ait çok ciddi avantajları var. Bağdat Caddesi'ndeki işletmelerin bahçeli olması özellikle pandemi döneminde bir avantaj yarattı. Ancak salgınla beraber özel araç yoğunluğu arttı, toplu taşıma kullanımı azaldı. Özellikle maddi durumu iyi olan aileler çocuklarını okul servislerine yönlendirdi. Bir ailede bir araç varsa bu sayı ikiye, üçe çıktı. Mevcuttaki otopark sorunu katlanarak artacak ve bu Kadıköy'ün farklı ilçelerinde hissedilecek." diye konuştu.

Caddenin 80'li, 90'lı, 2000'li yıllardaki cazibesini yitirme nedeninin kentsel dönüşüm olduğunu belirten Erkmn, kentsel dönüşümle beraber caddede sosyal ve ekonomik anlamda bir çözüme de yaşandığını ekledi.

"KONFORLU VE GÜVENLİ OLMALI"

Erkmn'den sonra söz alan İBB Akıllı Şehirler Müdürü Burcu Özdemir de İBB olarak yerelin gücüne inandıklarını ifade etti. Bağdat Caddesi'nin yeniden planlanmasında net hedefler koymak gerektiğini vurgulayan Özdemir, "Burayı turistlerin olduğu bir cadde olarak mı planlayacağız yoksa yerelin kullanımına mı açacağız? Bağdat Caddesi'nde bisiklet yolu yaptık ancak çok sayıda şikayet aldık, çünkü özel araç sayısı çok fazla. Dünyanın farklı şehirlerinde uygulamaya konulan "15 dakikalık şehirler", bizim kültürel ve sosyal kodlarımıza uygun değil gibi. Ulaşım alışkanlıklarımız da bir yandan değişiyor. Caddede çok yoğun kullanılan elektrikli scooter'lar arttı gibi, bunun yanında şikayetler de artıyor. Caddeyi kullanarak, orada yürümek isteyen insanlar kaldırımların ışgal edilmesinden memnun değiller. Eğer biz 7/24 yaşayan bir cadde kuracaksa bunu konforlu ve güvenli bir şekilde yapmamız gerekiyor." değerlendirmesinde bulundu.

"YABANCI TURİST ORANI ARTTI"

Türkiye Otelciler Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Alparslan da 2019 yılından önce Bağdat Caddesi'ni ziyaret eden toplam turist sayısında yabancı turist oranının yüzde 20 olduğunu ancak 2019'da bu oranın yüzde 69'a ulaştığını paylaştı. Turizmde güvenlik konusunun her zaman ön planda olduğunu ifade eden Alparslan, "Bir yerde güvenlik zafiyeti var ise turistler oraya gelmez. Turist para da harcamak istemez. Bağdat Caddesi'nin en önemli sorunlarından biri, markasının olmaması. Ayrıca Bağdat Caddesi'nin ulaşım yollarının da iyi planlanması gerekiyor." diye konuştu.

"YÖNETİM PLANI ŞART"

İBB Kültür Daire Başkanlığı Turizm Müdürü Gül Ayşe Eken de "Bağdat Caddesi'nin bir cazibe merkezi haline dönüşmesini mi istiyoruz yoksa yerel halkın hizmetinde kullanılacak değerler ile korunacak bir

cadde olmasını mı istiyoruz? Öncelikle buna karar vermemiz gerekiyor." dedi. Bağdat Caddesi için yönetim planlaması yapılması gerektiğini aktaran Eken, "Kaldırımların genişliği ne kadar olacak? Burada kullanılacak şehir mobilyalarının standardı olacak mı? Caddede nasıl bir turist profili istiyoruz? Bütün bunların bir yönetim planıyla ele alınması gerekiyor." şeklinde konuştu.

Türkiye Turizm Yatırımları Derneği Koordinatörü Aylin Ogan da görüşlerini şu sözlerle belirtti: "Yönetim planı içerisinde caddenin nasıl görünmesi gerektiği de detaylandırılmalı. Salgınla beraber birçok dükkan caddeyi terk etti. Buraların yeniden canlandırılması çok önemli. Bizim burada hedeflediğimiz sadece yabancı turist değil; yerli turisti de önemsiyoruz."

"KENTSEL DÖNÜŞÜM KÖTÜ ETKİLEDİ"

Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Sırma Turgut, kentsel dönüşüm sürecinden olumsuz etkilenen bölgelerin başında Bağdat Caddesi'nin olduğunu söyledi. Bu süreç içerisinde caddede çok fazla sorun yaşandığına dikkat çeken Turgut, görüş ve önerilerini şöyle dile getirdi: "2010'da 185 olan ruhsat sayısı 2017'de 1000'e çıktı. Yeşil alanlar aynı kalıyor ama konut ve araç sayısı artıyor. Buna karşın otopark sayısı da aynı. Bu durumda konutun tek başına çevre kalitesini artırdığı söyleyebilir miyiz? Bağdat Caddesi en yorgun halindeyken bir de salgın çıktı ve salgınla beraber caddede ticaret ve turizm ke-sintiye uğradı. Bu yüzden burada standarda ve plana ihtiyacımız var."

"ÖZGÜN MEKANLAR OLMALI"

Yerli turist açısından Bağdat Caddesi'nin çok önemli olduğunu vurgulayan TURSAB Asya Bölge Temsil Kurulu Üyesi Esra Başek-sioğlu, "Bağdat Caddesi yabancı turist açısından gezilebilecek ana yerlerden biri değil. Yabancı turist İstanbul'a geldiğinde ilk olarak tarihi yarımadayı gezmek istiyor. Eğer vakti kalırsa ve tercih ederse Bağdat Caddesi'ni ya da Kadıköy'ü de gezmek isteyebilir. Bunun için yabancı turist İstanbul'da daha fazla zaman geçirmesi gerekiyor. Caddede kapanan mağazalar nedeniyle yerli ve yabancı turist sayısında da azalma yaşandı. Caddedeki mağazaların, dükkanların ve işletmelerin kapanması için herkesin elini taşın altına koyması gerektiğini düşünüyorum." dedi.

Ekonomik kriz ve salgın sebebiyle ünlü markalara ait mağazaların Bağdat Caddesi'ni terk ettiğini söyleyen Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Ayfer Yazgan caddede aynı zamanda kamusal mekanların da az olduğunu belirtti. Yazgan, "Yeme içme mekanlarının sayısı yeterli değil. Ayrıca caddede kültür sanat alanlarının ve sinema salonlarının yer alması gerekiyor. Bağdat Caddesi'nde yerelliği, özgünlüğü deneyimleyebileceğimiz özel mekanlara ihtiyacımız var." dedi.

İBB İçe Belediyeler Koordinatörü Tonguç Çoban da İstanbul'un hemen hemen her ilçesinde nüfus hareketliliğinin ve yoğunluğunun yaşandığına dikkat çekerek şu değerlendirmelerde bulundu: "Adalar da kalabalıktan şikayetçi. Kadıköy artık kaldıramıyor bunu. Ama bu süreci engelleyerek, ulaşımı keserek ya da burayı koruma altına alarak değil de başka bir şekilde yönetmeliyiz. Yani buradan nasıl bir kentli kimliği üretebiliriz. Ümraniyeliyle Bağdat Caddesi'nde yaşayan ortak iletişim kanalı nasıl açarız gibi şeylere kafa yormak daha doğru gibi geliyor. Bağcılar'ın merkezinde de bambaşka bir yoğunluk var. Belki o insanlar bu yoğunluktan birazcı kaçmak için denize doğru gelmeye çalışıyorlar. Aynı baskı Şile'de de var, oradakiler de bu kadar insan gelmesini istiyor. Çatalca da belki Avrasya yolunun açılmasıyla beraber kalabalıklaşacak ve değişecek. Başka tür bir bakış açısı gerekiyor ve Bağdat Caddesi de bunun bir örneği, bir pilot çalışması olabilir."

TOPLANTILAR DEVAM EDECEK
Konuşan Kadıköy toplantıları farklı mahallerin konuşulacağı oturumlarla devam edecek. 6 Ekim Salı günü saat 18.00'de Kadıköy Belediyesi bahçesinde düzenlenecek ikinci toplantıda Hasanpaşa ve Rasimpaşa Mahallelerinin sorunları ve çözüm önerileri konuşulacak. Toplantı mahalle sakinlerinin katılımına açık olacak.

GazeteKadıköy

Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylüler adına
Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı

Av. Şerhil Dara ODABAŞI

YAYIN KURULU

Dinc COBAN,
Ayten GENÇ, Leyla ALP

Yazı İşleri Müdürü

Semra ÇELEBİ

Sayfa Tasarımı

Yasemin ÖZGÜNEŞ - Sinem HAMARAT

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Serkan OKAY

Haber Merkezi

Gökçe UYGUN - Erhan DEMİRTAŞ

Reklam Servisi

Özge ÖZVEREN MUSLU

Reklam: (216) 345 82 02

Adres: Osmanağa Mahallesi
Söğütöçesme Cad.
Kalem Sok. No: 7/2 A Blok
Kadıköy
Tel: (216) 348 70 60
Reklam: (216) 345 82 02

www.gazetekadikoy.com.tr
www.facebook.com/gazetekadikoy
www.twitter.com/gazetekadikoy
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündüğü
(0532) 727 01 07

Baskı İleri Basım Matbaacılık Amb. Reklam Tanıtım Yayıncılık ve Teknik Hizmetleri Ticaret A.Ş.
Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No:11 A/21 Yenibosna / İSTANBUL
Gazetemizde yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazı sahibine aittir.

“Konser yasaklamanın göstermelik bir tarafı var”

Milyonların izlediği dizi ve filmlerin müziklerinin yaratıcısı Aytekin Ataş ile dizi sektörünü, pandemi ve yeni bestelerini konuştuk. Ataş, pandemi nedeniyle açık hava konserlerinin yasaklanmasına “göstermelik bir tarafı var” diyor

● Leyla ALP

Fırtına, Bir Bulut Olsam, Suskunlar, Muhteşem Yüzyıl, Bir Zamanlar Çukurova, Tamam mıyız?, Yüreğine Sor, Sen Çal Kapımı, Mucize Doktor... Yirmiden fazla dizi ve onlarca sinema filminin müziklerinde imzası, bu müziklerle aldığı ödüller var.

Bazı insanlar onu izlediği diziler sayesinde tanıyor, bazı insanların onun sayesinde dizi izliyor. Ben ikincisiyim. Aytekin Ataş'ın müziğini yaptığı bir dizi gördüğümde en azından birkaç bölüm izlemeden geçemiyorum. Onunla ilgili bir tanıtımda “bazi sesler her duyuya hitap eder ya hani hem kokar hem dokunur hem ağzını acıtır öyle bir şey” deniyor. Müzikleri ve sesli insanın tüm duyularına hitap eden Aytekin Ataş ile dizileri, üretim sürecini, müzik piyasasını konuştuk.

◆ **Kaç yıldır dizilere müzik yapıyorsunuz? Nasıl başladı?**

Bir gün Kalan Müzik'ten bir telefon aldık. “BKM, Karadeniz'de bir dizi çekmeye başlıyor, siz yapar mısınız” dediler. Daha önce Soner Akalın ile bazı dizilere besteler yapmıştık ama kendimiz bir dizi müziğinin sorumluluğunu almamıştık.

◆ **Hangi diziydi?**

Fırtına. Meral Okay ve Nermin Eroğlu ile buluştuk. Bize hikâyeyi anlattılar. Kabul ettik. Nasıl yapıldığını düşüneceğimize başladık. Ondan sonra başka proje önerisi geldi. Bir baktık ki bu çarkın içindeyiz ve hala da çıkabilmiş değiliz.

◆ **Çıkmak istiyor musunuz?**

(Gülüyor) Kontrolüm altında olsun istiyorum en azından. Bu biraz benim plansızlığımla alakalı. Bazen kişisel projeleri yürütemeyecek kadar yoğun olabiliyorum. Yoksa yaptığım işi seviyorum. Çıkmak değil ama biraz daha kontrol sahibi bir insan olmak isterdim.

Fotoğraf: Berge Arabian

YERLİ DİZİ YERSİZ UZUN

◆ **Bir diziyeye müzik yapmak ne kadar zaman alıyor? Bir iş bölümü falan var mı?**

Uzun yıllar boyunca her birini kendimiz yapıyorduk. Yavaş yavaş iş bölümü yaparak yürütür hale geldik. Dizi müzisyenlerinin yapımcılarla ve projelerle kurdukları temel bağ besteciliktir. Bestelendikten sonra düzenleme, kayıt etmek, onları görüntü üzerine döşemek gibi işleri prodüksiyon takvimi elverdikçe ayrı insanların yapması daha tercih edilmesi gereken bir şey. Daha yerleşik endüstrilerde böyle olabiliyor ama bizdeki gibi gelenekselle modernin harmanlandığı endüstrilerde birçok görevi aynı insanın yürüttüğü şekilde işliyor. Ne kadar zaman alıyor kısmına gelince; elde bütün müzikler olduktan sonra ve o bölüm için yapılacak yeni bir beste yoksa iki günden aşağı bitmiyor.

◆ **Yerli diziler yersiz uzunlukta. Eskiden bir akşamda iki dizi vardı. Şimdi bir akşamı bir dizi kapatıyor. Süreler uzun, sahneler uzun. Ve bu sahnelerde altta bir müzik oluyor. Uzun uzun bakılıp, uzun susuluyor.**

Bu sektörde herkesin muzdarip olduğu bir durum. İyi ya da kötü ortaya bir estetik çıkıyor. Fakat bu kimse memnun olduğu bir estetik değil.

◆ **Kimse memnun değilken neden değişmiyor?**

İllaki memnun olan birileri var. Sonuçta bu ticari bir ürün. Ve o ticari ürün nihai satıcısına para kazandırdığı sürece devam ediyor. Bir şekilde insanı adımlar atılmıyor. Çalışanlar güçlü ve örgütlü olmayınca da sektörün bütün bileşenleri akıntıya kapılıp gidiyor. Buna yapımcılar da dahil.

◆ **Bildiğim kadarıyla 20'nin üzerinde diziyeye müzik yaptınız? En son hangi dizi?**

Geçen yıldan devam eden Bir Zamanlar Çukurova, Mucize Doktor ve Ramo vardı. Yaz başında Sen Çal Kapımı başladı, onun müziklerini yapıyorum. Bir de yeni başlayacak Şeref Sözü isimli bir proje var.

◆ **Dört dizi müziği yapıyorsunuz ve beşinci geliyor. Zor olmuyor mu?**

Türlerinin birbirinden farklı olması avantaj. Buna biraz özen gösteriyorum. Aynı anda

birbirine yakın karakterde iki dizinin müziklerini yapmak sıkıntı olabilir. Türleri birbirine benzemeyen projeler olmasına çalışıyorum.

◆ **Bunların hepsini tek mi yapıyorsunuz?**

Müzik döşeme kısmın yapan arkadaşlarım var. Ama hepsi o kadar.

◆ **Müziğini yaptığınız dizilerden bu benim için farklıydı dediğiniz biri var mı?**

Herhalde birkaç tane söyleyebilirim ama en belirgin Muhteşem Yüzyıl olur. Türkiye'de çok yapılan bir tür değildi.

◆ **Dizide, filmlerde müziğin nasıl bir işlevi var?**

Dramayı birkaç duygu ve anlatım dili gibi düşünürsek, müzik onlardan bir tanesi. Bazen çok önde bazen geri planda katkı veren bir anlatım dili. Dramatik anlatımı güçlendiren unsurlardan bir tanesi.

DİZİLERDE MÜZİK YOĞUNLUĞU

◆ **Özellikle 'dizilerde çok fazla müzik kullanıyor ve müzik görüntünün üzerine çıkıyor' gibi bir eleştiri var.**

Çok haklı bir eleştiri. Bu bizim karar verici olmadığımız ya da dahil olmadığımız bir sürecin sonunda oluyor. Yapımcılar, kanallar sahnelerin insanlar tarafından izlenmeden sadece dinlenerek takip edilmesi için müziğin susmasını ya da az susmasını gerektiğini düşünüyor. Mesela şöyle bir tabir var: “Öyle bir müzik olmalı ki mutfakta bulaşık yıkayan kadın dönüp bakmalı”. Ben bundan o kadar sıkıldım ki. Mutfakta niye kadın bulaşık yıkıyor, mutfakta bulaşık yıkayan ne kadar hane kaldı gibi birçok şey konuşulabilir ama bunu dillendiren diyor ki: “Bizim izleyicimizin hatırı sayılır bir kısmı diziyi ekrana bakmadan izliyor ve bir ses dünyası kurmak zorundayız.” Yoğunluğu tercih etmelerinin sebebi bu.

◆ **Elbette sadece dizi müziği yapıyorsunuz bir sürü de besteniz var. İki arasında nasıl bir fark oluyor. Birinde bir hikâyeye müzik yapıyorsunuz diğerinde kendi hikâyenizi yazıyorsunuz. Sanki çok farklı şeyler gibi. O süreci nasıl yaşıyorsunuz?**

O kısmı tam da sizin söylediğiniz gibi. Filme ya da diziyeye müzik yapmak var olan bir hikâyenin suretini çıkarmaksa şarkı yazmak ve şarkı söylemek bir hikâyeyi bizzat anlatmak gibi bir şey. Kıyaslamam

çok doğru olmaz ama ikisi bambaşka dünyalar. Televizyon daha popüler bir alan olduğu için orası daha görünür oluyor.

◆ **En son 2018'de bir albümünüz vardı? Yolda yeni bir albüm var mı?**

Bir şeyler var ama albüm formatı daha ne kadar yaşayacak çok emin değilim. Tematik bütünlüğü olmayan o kadar şarkıyı birarada yayınlamayı artık çok gerekli bulmuyorum.

“YAZ UNUTMAYI TERCİHLE GEÇTİ”

◆ **Gelelim pandemiye, bu süreci nasıl geçirdiniz? Nasıl etkilendiniz?**

Uzun bir süre hiçbir şey yapmadan geçirdim. ‘Her gün film izledim, her gün yeni beste yaptım’ şeklinde yaşayan insanlar da oldu. Ben bunun bir ayını hiç birini yapmadan geçirdim. Her günümü meşgul eden iş de ortada yoktu. Bir süre sonra insanın eli avucunu kaşınmaya başlıyor. Huzursuz hissediyorsunuz. ‘Bir şey yapmıyorum’ hali oluşmaya başlıyor. O zaman bir şeyler yazmaya, çizmeye kaydetmeye başladım. Bu sürecin şöyle bir etkisi de oldu. Bütün sektörlerde olduğu gibi biraraya gelmeden yapılması mümkün bütün kayıtları uzaktan yapıyorum.

◆ **Vaka artışları gerekçe gösterilerek açık hava konserleri yasaklandı. Sizin konseriniz yoktu ama bu yasakları nasıl değerlendiriyorsunuz?**

Alınması gereken çok basit tedbirler vardı. 15-20 gün bütün hayatı durdurmak gibi. Bunlar yapılmadı. Siz ekonomi canlanışını diye yurtdışından gelişleri serbest bırakır, kredili tatiller vaat ederseniz, insanlar da bir yandan sağlıklarını yerinde tutmaya çalışıyor, bu yüzden normal hayata ilişkin bazı nüvelere sanılmak istiyorlar. Yaz biraz unutmayı tercih etmekle geçti. Kışın da onun ceremesini çekeceğiz. Bunun mücadelesinin göstermelik verildiği yer de etkinlikler oldu. Bir plajda biraraya gelen bin kişiden konserde biraraya gelen yüz kişi daha mı fazla tehlike arz ediyor?! Tabii ki hayır. Konseri yasaklamanın daha göstermelik, görünür bir tarafı var. O sizi tedbir almış gibi gösteriyor. Görüntülere çok yakından ilgili bir halkız.

◆ **Plaj fotoğraflarını, otobüs fotoğraflarını gördük ama konser fotoğrafı görmedik.**

Kast ettiğim de bu zaten. İnsanlar maskeye dikkat etmeden kontrolsüz normalleştiler diyelim; ki böyle de değil. Bunun faturası pek de görmediğimiz konserlere nasıl kesildi hiç anlamadım. Arada ülkede bir müzik festivali yapıldı da biz mi duymadık. Opera izlemeyen duramayan seyircimiz mi var?

◆ **Tiyatro ve operadaki geri adımı nasıl değerlendiriyorsunuz?**

O dallardaki insanların biraz daha güçlü ses yükseltilmesiyle ilgili var. Sosyal medyadan önemli bir etkisi var. Sosyal medya zaten bir süredir adliyeye dönmüş durumda. Oyuncular son dönemde başarılı bir şekilde ses yükselttiler. Müzisyenlerde durum biraz daha farklı. Müzisyenler kolay biraraya gelen, kolay örgütlenen insanlar değil.

◆ **Neden?**

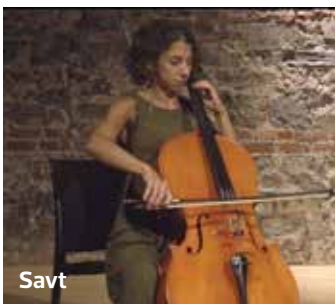
Neden olduğuna dair çok net bir analiz yapamayacağım ama reel duruma bu olduğunu bugün Türkiye’de hangi müzisyene sorsanız söyler. Son yıllarda bir takım meslek örgütleri işlerlik kazanmaya başladı ama müzisyenler bu konuda çok geride ve atıl durumdalar. Bu yasakların bir faydası olacaksa o da bu durumu sorgulayıp, çözümler üretmeye teşvik etmesi olabilir. Var olan durumla bir şey yapılamadığı aşıkır.

Pandemi dönemi albümleri

● Gökçe UYGUN

◆ İstanbul ve Strasbourg merkezli doğaçlama müzik grubu SAVT, ilk albümü ‘Birinci Hane’yi yayınladı. Merve Salgar (tanbur), Elif Canfeza Gündüz (Klasik Kemençe) ve Zeynep Ayşe Hatipoğlu’ndan (viyolonsel) oluşan doğaçlama üçlüsünün bu ilk albümü; MIAM stüdyolarında kaydedildi ve A.K Müzik etiketiyle tüm dijital platformlarda yerini aldı. Osmanlı/Türk müziği’ndeki Taksim (makamsal doğaçlama) geleneğine yeni bir önerme getirerek geleneğin ötesinde özgün bir dil oluşturan albümdeki parçalar (Hatipoğlu’nun grup için bestelediği “on the fly” haric) -doğaçlama icra edilip kaydedildi. 9 parçadan oluşan albümün ana fikrini geleneğe bir göndermeyle, ‘ev, hane, mekan, makam’ ekseninde şekillendirdiler. Köklerin hissedildiği, sınırların keşfedildiği, değişimin duyurulduğu tınılardan oluşan solo ve grup doğaçlamalarında kimi zaman makamsal melodiler ön planda duyulurken kimi zaman da makamsallığı belirginleştirilen ses öbekleri öne çıkıyor. Enstrümanlar ise ağırlıklı olarak geleneksel kullanım tekniklerinin dışında birer ses objesi olarak düşünülüyor.

◆ Kendini bildi bileli müzik tutkusunu üzerine alan ve İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı Türk Müziği yarı zamanlı programından mezun olan Ceylan Demir, bağımsız olarak yayınladığı ilk teklisi ‘İçli Biriyim’ ile alternatif müzik dünyasına merhaba diyor. “İçli Biriyim’in prodüktörlüğü Yahya Egecan İnce imzası taşırken, düzenleme / piyano kompozisyonu ve kayıt çalışması İnce’ye, mix-mastering çalışması Emrah Esener’e aitken Sinan Kumuş’un fotoğrafından yapılan kapak tasarımı ise Özgür Çekmen’e ait. Teklinin YouTube kanalında yerini aldı. Aynı zamanda bir bilgisayar mühendisi olan Demir, “Kendimi bildim bileli şarkılar söyler, yazar ya da sürekli okuduğum bir şeylere melodi eklemeye çalışırım. Hayatımı, bir gün şarkılarımı başkalarına da söyleyeceğimin hayaliyle geçirdim. Şimdi sizinle paylaşmaya karar verdiğim andayım. Umarım sever, keyif alırsınız...” diyor.

◆ Rap dünyasının dikkat çeken başarılı kadın temsilcilerinden Pi, yeni single’i “Şekil” ile müzik severlerin beğenisini toplamaya geliyor. İki yıl aradan sonra dinleyicilerin karşısına tekrar çıkan İzmirli rap sanatçısı Pi; sözleri kendisine, bestesi Kozmos, aranjisi ise Kozmos ve Avro ortak imzası taşıyan “Şekil”e, Türkiye’de daha önce denememiş bir klip çekti. 18 saatlik yoğun bir çalışma temposuyla ve tamamen greenbox ile çekilen video klbin yönetmenliğini Serdar Güngör üstlendi. TBWA reklam ajansında çekilen klbin birbirinden renkli animasyonlarında ise Hakan Kurucu’nun imzası var. Klbin açılışında ise anlamlı mesajı ile Pi, dinleyicilere şöyle sesleniyor; “Kadınım. 17 yıldır rap yapıyorum. Kadınların ne yapacağına kendilerinin karar verdiği, kadına şiddetin hiçbir çeşidinin olmadığı bir dünya hayaliyle. Eğlenmek de bir isyan şeklidir. Şekil iyi, şekil tam.” Gerçek adı Pinar Demirkol olan Pi, 1988 doğumlu. İlk kez 12 yaşında rap performansı yapmak için sah-

Her ne kadar pandemi sanat etkinliklerini kısıtlamış olsa da müzisyenler kısıtlı imkanlara rağmen albümlerini dinleyiciyle buluşturmaya devam ediyorlar. İşte onlardan bazılarını sizler için derledik.

Demiral’ın gitaryla eşlik ettiği yeni şarkısı “Yaz Bitince” klibiyle birlikte Universal Müzik Türkiye etiketiyle dinleyiciyle buluştu. Kazaz şarkı hakkındaki “Yaz Bitince” ilk kez yaz mevsimine değindiğim bir şarkı oldu. Uzun zamandır birlikte çalıştığım gitarist arkadaşım Efe Demiral, enstrümanına yaklaşımını bu parçada sergileyerek benimle düet yapıyor.” dedi.

◆ Genç müzisyen Aybüke Poçan, “Ya Değilse” adlı şarkısıyla dinleyici karşısında. Sözleri Aybüke Poçan’a, müziği ise Aybüke Poçan ve Anıl Ulusoy’a ait olan “Ya Değilse” nin aranjisi Anıl Ulusoy’a, gitarları Oral Sargın’a, mix & master Burak Bedirli’ye ve vokal kaydı Package Studio’ya ait. İzlediği Westworld dizisinden çok etkilenen Poçan’ın, aslında her zaman düşündüğü “Her şey bir kurmaca mı?” sorusuyla ortaya çıkan şarkı, içsel bir sorgulamayı, yaşam ve aidiyetlik konularını işliyor. Şarkı, “Dünyaya ait olma, bize doğumumuzdan itibaren öğretilenler, hissettiklerimiz ve inandıklarımızın ya hepsi bir yanılıysa?” fikri ile dinleyiciyi baş başa bırakıyor.

◆ Müziğe bir süre ara verip kendi kabuğuna çekilen Lider Çelik, yıllar sonra bağımsız bir şekilde çıkardığı ilk single’i olan Bakale’yi 2020 Eylül ayında çektiği klibiyle beraber yayınladı. Bütün prodüksiyonu Çelik’e ait olan şarkının mix’i de yine kendisine ait. Bakale’nin mastering’ini Eksi24, klbin yönetmenliğini Polen Ada Öz, görüntü yönetmenliğini ise Ozan Sıhay üstlendi. Lider Çelik, 2007 senesinde ilk demo kayıtlarını almaya başlayıp birlikte çalıştığı gruplarla Adana’da ve Akdeniz bölgesinin birçok ilinde underground konserlerde sahne ararak kendisini tanıttı. Eğitimi için İstanbul’a taşınıp Galatasaray İTİM’de Müzik Prodüksiyon Bölümünü tamamlayıp bu süreçte de kendi solo çalışmalarına devam etti. “Yıllar sonra dönüp arkama baktığımda, beni ben yapan yere, yani Adana’ya teşekkür mahiyetinde ‘Bakale’ diye şarkı yapmak istedim” diyen Çelik, şarkıda kendine ait üslubuyla yaşadığı mahalledeki olayları anlatıyor.

neye çıkan Pi, bugüne kadar çok sayıda single yayınladı. Dizi ve film müziklerine de imza atan Pi; Yahşi Cazibe, Alemin Kralı, Duvar, Suda Balık, Sibel gibi çok kişiye ulaşan projelerin soundtracklerini üstlendi.

◆ Can Kazaz “Kızılgerdan” adını taşıyan albümünün üçüncü parçasını dinleyicilerin beğenisine sundu. Albümün ilk iki şarkısı “Sabahlar” ve “Bir Delinin Kaç Cehennemi Olmalı?”nın ardından Can Kazaz yaz ayına “Yaz Bitince”yle veda ediyor. Kazaz’a müzisyen Efe

● Simge KANSU

Aile hekimleri, 18 Mart 2020 tarihinden beri evde takip edilen COVID-19 vakalarının ve karantinada olan temaslıları telefonla izliyor. Türkiye genelinde, evde takip edilen tüm PCR pozitif COVID-19 hastaları, BT pozitif şüpheli hastalar ve vaka temaslılar, kayıtlı aile hekimleri tarafından COVID-19 rehberi doğrultusunda takip ediliyor. Dr. Emrah Kırmızı yönetiminde Türk Tabipleri Birliği Aile Hekimliği Kolu tarafından "Aile hekimlerinin pandemi sürecini nasıl izlediklerini anlamak, COVID-19 vakaları ve onların temaslılarıyla ilgili çalışmalarını bilmek ve sağlık çalışanlarının sağlığıyla ilgili durumu öğrenmek" amacıyla elektronik ortamda ülke çapında aile hekimlerine yönelik bir anket çalışması yapıldı.

Ankette aile hekimlerine özellikle izlem yapıp yapmadıkları soruldu. Katılımcıların yüzde 11'i hiçbir hastayı aramazken, yüzde 57'si tüm hastaları izlem tarihinde aramakta olduğunu belirtiyor. Yüzde 32'si ise kısmen izlem yaptıklarını ancak tüm hastaları, Bakanlık rehberinde belirtilen izlem tarihlerinden farklı bir düzende aradıklarını belirtiyor. Çalışmaya katılan illerden İstanbul dışında tüm illerde aile hekimleri izlem sayılarının nisan ayına göre arttığını vurguluyor.

"HASTA SAYISI ARTIŞI GÖSTERDİ"

İstanbul Tabip Odası Aile Hekimliği Komisyonu üyesi ve Türk Tabipleri Birliği Aile Hekimliği Kolu yürütmesinde çalışan Dr. Emrah Kırmızı'ya bu çalışmanın anlamını sorduk. Kırmızı, "Aile hekimleri evde takip edilen tüm COVID-19 hastalarını ve temaslılarını takip ediyor. Bu sayede salgının nerelerde azaldığını, nerelerde artarak yayıldığını görebiliyoruz." diyor. Kırmızı şöyle devam ediyor: "Meslektaşlarımızla yaptığımız konuşmalarda vaka sayılarının nisan ayına göre artış gösterdiğini fark ettik. Biliyorsunuz, Sağlık Bakanlığınca vaka sayılarını toplu olarak bildiriyor. Bu tablo bize salgın nerede, kimler arasında yayılıyor bil-

gisini vermiyor. Bir de günlük ve haftalık raporlar var. Burada da il gruplarına göre bölgesel veriler yayınlanıyor. Bu bölgelerde çalışan arkadaşlarımızın yaptığı çalışmalarda il içindeki vaka sayısının bölge düzeyinde yayınlanan sayılardan daha fazla olduğunu gördük. Bunun üzerine Türkiye genelinde tüm aile hekimlerinin katılımı ile salgının nasıl gittiğini ve aile hekimlerinin salgın yönetiminde neler yaşadıklarını araştırdık. Böylece evde izlenen kaç COVID-19 hastası var, kaç kişi izlemde tespit etmeye çalıştık. Bir de Sağlık Bakanının ağustos ayında açıkladığı ek ödemenin salgın yönetimine katkısı olup olmayacağını araştırdık."

"BAKANLIĞIN TABLOSUNDAN 8 KAT FAZLA"

Dr. Emrah Kırmızı, "Arkadaşlarımızdan gelen yanıtlar ile bir aile hekimi başına 8.49 COVID-19 hastası olduğu ve izlem listesinde aile hekimi başına 26,2 hasta olduğunu görüyoruz. Türkiye'de 23 bine yakın aile hekimi var. Bu durumda evde tedavi ve takip edilen 150 bine yakın hasta ve 600 bine yakın COVID-19 hastası ile yakın temaslı kişi olduğunu görüyoruz." diyor ve devam ediyor: "Bu sayılar bakanlığın turkuaz tablosunda bize anlatılanlardan sekiz kat fazla. Çalışmamızda illere göre verileri değerlendirme şansımız da oldu. Anketimizde İstanbul dışında tüm illerde vaka sayılarının salgının pik yap-

Türk Tabipleri Birliği Aile Hekimliği Kolu'nun yaptığı anket çalışması, korona virüsten etkilenen hasta sayısının Sağlık Bakanlığının açıkladığı tablodan sekiz kat fazla olduğunu ortaya koyuyor

tuğu nisan ayına göre arttığı görülmekte. Nisan ayında aldığımız önlemleri hatırlarsak hafta sonları sokağa çıkma yasakları vardı, alışveriş merkezi gibi kalabalık ortamlar kapalıydı, işyerlerinde daha sıkı önlemler alınıyordu. Salgını bu sayede baskılayabilmiş ve hızla vaka sayılarını azaltabilmiştik. Ancak haziran ayındaki açılma ve Temmuz ayında önlemlerin iyice gevşemesi ile vaka sayılarının ve salgının yayılımının arttığını görüyoruz. Bu veriler etrafımızda gördüğümüz hastaların artışı, sağlık çalışanları arasında ölümlerin yeniden yükselmesiyle de uyumlu."

"KORİDORLAR DAR, ALAN KÜÇÜK"

Aile sağlığı merkezlerinde COVID-19'a yakalanan sağlık çalışanı sayısının giderek arttığını da belirten Dr. Emrah Kırmızı, "Mayıs ayında aile hekimleri arasında yaptığımız çalışmada aile sağlığı merkezlerinde COVID-19 görülme oranı yüzde 11 iken Eylül ayına geldiğimizde bu oran yüzde 40'a yükseldi."

ANKET SONUÇLARI

- ▶ Aile hekimlerinin izledikleri vaka ve temaslı sayılarının İstanbul ili dışında artmış olduğu, genel olarak salgının hız kazandığı ağırlıklı görüş olarak bildirildi.
- ▶ İzlenen vaka ve temaslı sayılarındaki artışın, Sağlık Bakanlığının açıkladığı vaka sayılarıyla kıyaslandığında daha fazla olduğu anlaşıldı.
- ▶ Sağlık Bakanlığınca ağustos ayı itibarıyla aile hekimlerine pandemi nedeniyle ek ödeme yapılmasının salgınla mücadelede katkı sağlanacağına ilişkin aile hekimi sayısının yüksek olduğu anlaşıldı.
- ▶ Aile hekimlerinin büyük bir çoğunluğunun izlemelerini yaptıkları anlaşıldı.

di. Aile sağlığı merkezleri, salgın boyunca ertelenen sağlık sorunlarının karşılanmaya çalışıldığı yerler oldu. Hastaneye gitmekten çekinen ya da hastalıklarının erken evrelerinde olan hastalarımız bize başvurmaya başladı. Salgını önlemek için maske ve mesafe kurallarını uygulamamız gerekiyor. Ancak aile sağlığı merkezleri mesafe kurallarının uygulanma imkanının kısıtlı olduğu yerler. Koridorlarımız dar, bekleme alanlarımız küçük, sunulan hizmet çeşitli." diyor. Kırmızı, "Kadıköy ilçesinde yer alan aile sağlığı merkezlerini düşünürseniz, pek çoğu bir apartmanın giriş katında, sağlık kurumu olarak inşa edilmiş, özel mülk sahiplerinden kiralanmış yerler. Yaz aylarında hastalarımızı tek tek alma şansımız oldu. Hastalarımızı randevu ile kabul edip ve kalabalık olduğunda ASM dışında bekletip kurum içine almaya çalıştık. Koridorlar kalabalık olmasın, hastalarımız riskli ortamlarda bulunmasın. Hem onlar hem de sağlık çalışanları hastalanmasın isteği ile yapmaya çalıştığımız bu uygulama bile şikâyet konusu oldu. Kış aylarında soğuk ve yağmurla birlikte bu şansımız azalacak. Hepimiz salgın bulaşması için toplu taşımayı, otobüs ve metroları konuşuyoruz. Ama sağlık kurumlarında korona bulaşma riskinin toplu taşımadan 10 kata yakın yüksek olduğuna dair yayımlar giderek artıyor. İstanbul'a dönüşler ve kış ayları ile birlikte salgının daha da artması riski hiç de az değil."

Dr. Emrah Kırmızı son olarak şu uyarıda bulunuyor: "Ne hastalığı tanıma, ne tedavi etme ne de aşı ile önleme konusunda dokuz ay önce olduğumuz yerden çok ileride değiliz. Elimizde maske, mesafe ve el yıkama gibi çok güçlü silahlarımız var. Bunların herkes için her yerde uygulanabilir olması yolunda çalışmalıyız. Kış ayları zorlu geçecek, bunu hep birlikte aşabiliriz. Türk Tabipleri Birliği ve hekimlerimiz ile birlikte hareket edebilmemiz gerekiyor."

Gıda takviyelerini bilinçsiz tüketmeyin!

Korona virüsü döneminde internetten satışı sunulan bazı gıda takviyeleri tehlikeli sonuçlara yol açabiliyor

● Görkem DURUSOY

Korona virüsüne yakalanmamak ya da hastalığı hafif atlatmak için insanların gıda takviyelerine olan talepleri her geçen gün artıyor. Ancak bu tür ürünlerin internetten alınması endişe verici sonuçlar doğurabiliyor. Konuyla ilgili basın açıklamasında bulunan Tüm Eczacı İşverenler Sendikası Genel Başkanı Ecz. Nurten Saydan, internetten alınan gıda takviyelerinin güvenilirliğinin olmadığına dikkat çekiyor.

"SİTOKİN FIRTINASINA YOL AÇABİLİR"

Konuyla ilgili açıklama yapan Tüm Eczacı İşverenler Sendikası Genel Başkanı Ecz. Nurten Saydan, pandemi döneminde gıda takviyelerine olan talebin arttığını söyleyerek, "Bu tür ürünleri vatandaşlar alırken doktor tavsiyesiyle eczacılardan almalı. İnternette alınan gıda takviyelerinin güvenilirliği bulunmuyor." diyor. Saydan sözlerine

şöyle devam ediyor: "Sosyal medyada ve internet gibi ortamlarda insanlar birbirlerine korona virüsüne iyi geldiği iddia edilen ilaç ve gıda takviyesi öneriyorlar. Biliyorsunuz ki, yanlış ilaç kullanımı da en az korona virüsü kadar ölümcüldür. Kulaktan dolma bilgilerle ilaç kullanmamanız gerekiyor. Unutulmamalıdır ki bilinçsiz şekilde kullanılan bağışıklık güçlendirici gıda takviyeleri Covid pozitif veya temaslı kişilerde sitokin fırtınası denen bir sendroma neden olabilir. Bu sendrom akciğerlere zarar vererek ölümlere yol açabilir. Dünyada ve

ülkemizde yaşanan son gelişmelerle birlikte gıda takviyelerine olan artış hızla artıyor. Ancak gıda takviyesi adı altında internet vb. gibi ortamlarda reklamı yapılan ürünlerin güvenilirliği bulunmuyor. Bakanlığımız da bu tür ürünlerin internet gibi ortamlardan değil, eczanelerden alınması gerektiği yönünde açıklamalarda bulunuyor. İlaçların eczacı denetiminde satılmasıyla, vatandaşın daha önce bilinçsizce tükettikleri bitkisel ürünler yüzünden sağlığının bozulmasının, boşa harcadıkları paraları ve mucizevi etkiler vaat edilmesinin önüne geçilecektir. Üstelik yanlış ilaç kullanımı sonucunda oluşan rahatsızlıklara ait tedavi için devletin ödediği masrafları da düşürecekler."

"MERDİVEN ALTINDA ÜRETİLİYOR"

Cansever Eczanesi'nden Sena Cansever, gıda takviyelerinin bu dönemde kullanılmasının çok faydalı olduğunu ancak bu tür ürünlerin direkt eczanelerden alınması gerektiğini söyledi. Cansever, "İnternette satılan ürünlerin büyük bir kısmını, ucuz satılmak amacıyla merdiven altında üretiyorlar. İnsanlar fiyat uygun olduğu için interneti tercih ediyor ancak bu ürünlerin bağışıklık sistemine faydası olmuyor." şeklinde konuştu.

"REKLAMLAR ETKİLİ"

Bahariye Yavuz Eczanesi'nden Sıdar Yavuz, internette satılan gıda takviyelerinin yasaklanacağını düşünmediğini belirtti. Yavuz, "İnsanlar internette gıda takviyesi satarken büyük reklamlar yapıyor ve yapılan o

reklamlarda hiçbir olumsuzluk yer almıyor. Bir gıda takviyesi çok satıyor olabilir ama o takviye hipertansiyonu olan birine iyi gelmeyebilir. Sonuçta bu ürünler kontrolsüz bir şekilde satılıyor. Bu da beraberinde kontrolsüz tüketimi getiriyor" dedi ve sözlerine şöyle devam etti: "Öncelikle insanların içtiği ilacın zincirini bilmelidir. Bu sebeple ilacın saklama koşullarının nasıl olduğu, kullanımının nasıl olması gerektiğini ancak bir eczacı bilebilir. Ayrıca eczaneler kontrol mekanizması altında olduğu için daha güvenilir kurumlardır. Maalesef hastalar eczane veya doktorun önerisiyle değil reklamlara bakarak seçim yapıyor. Sermaye burada devreye giriyor, parayı veren reklam yapıyor. Bazen hasta geliyor şu ilacı istediğini ifade ediyor. Ben bu ilacın kendisine iyi gelmeyeceğini belirtmeye rağmen inandıramıyorum."

"YASAK GETİRİLMELİ"

Özel bir ilaç firmasında satış temsilcisi olarak çalışan Sezen Aksu, internette satılan gıda takviyelerine yasak getirilmesi gerektiğine inanıyor. Aksu, "Birçok ürünün sahtesi olduğu gibi ilaçların da sahtesi üretilmeye başladı. Çok fazla fırsatçı ortaya çıktı. İlaçların eczanelerden alınması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü bu ürünlerin saklama koşulları çok önemli. Bu durum hem tüketici sağlığını hem de toplum sağlığını tehlikeye atıyor. Yasal yaptırımların yanı sıra halkın da bilinçlendirilmesi gerekiyor." diyor.

GELİŞİM
TIP LABORATUVARLARI
Kuruluş 1993

Genel Yönetmen: Prof. Dr. Paşa Göktaş

Kovid-19 ile ilgili TÜM TESTLERİ-PCR ve Antikorlar (IgG, IgM, Doğrulama) yapmaktayız . Yurtdışı için gereken PCR raporlarımız, TÜRKAK ISO 15189 uluslararası akreditasyonumuz nedeniyle dünyanın tüm ülkelerinde geçerlidir.

www.gelisimlab.com.tr | gelism@gelisimlab.com.tr
facebook.com/gelismtip | instagram.com/gelismtip

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:

MERKEZ: Bağdat Cad.No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Bağdat Cad.No:67 Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşkınbakkal: Bağdat Cad.No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad.No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad.No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikoncağı Cad.No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad.No:21/3 (Haseki Hst.yanı) Tel: (0212) 529 89 79

Ülkemizde Yaşlılara En İyi Hizmette Öncü, Önder ve Örnek Kuruluş

KASEV Vakfı
Dinlenme-Özel Bakım Bölümü Tesisi

✓ Felçli, Alzheimer, Parkinson gibi hastalıklarda yaşlıya özel bakım uygulayan modern sistemleri,
✓ Hastane sonrası tıbbi bakım ve sosyal-psikolojik destek çalışmalarıyla,
✓ Ayrıca tatil geçiren aile büyüklerinizi gönül rahatlığı ile emanet edebileceğiniz,
✓ Yaşlılarınıza güvenli ev sahipliği yapacak kurum olarak yanınızda.

Tel: (0216) 493 57 21 (5hat) - GSM: (0533) 657 73 78
Fax: (0216) 494 33 57 - E-mail: info@kasev.org
Adres: KASEV Vakfı Kamil Çetin Oraler Kampüsü Edebali Caddesi No:1 Aydıntepe - Tuzla / İSTANBUL

www.kasev.org.tr

NEZLE Mİ? GRİP Mİ? KORONA VİRÜS MÜ? ALERJİ Mİ?				
SEMPTOMLAR	KORONA VİRÜS	NEZLE	GRİP	ALERJİ
ATEŞ	YAYGIN	NADİR	YAYGIN	HAYIR
YORGUNLUK	NADİR	NADİR	YAYGIN	NADİR
ÖKSÜRÜK	YAYGIN (kuru öksürük)	NADİR	YAYGIN (kuru öksürük)	NADİR
HAPŞIRMA	NADİR	YAYGIN	HAYIR	YAYGIN
SANCI VE AĞRI	NADİR	YAYGIN	YAYGIN	HAYIR
BURUN AKMASI	NADİR	YAYGIN	NADİR	YAYGIN
BOĞAZ AĞRISI	NADİR	YAYGIN	NADİR	HAYIR
İSHAL	NADİR	HAYIR	NADİR (çocuklarda)	HAYIR
BAŞ AĞRISI	NADİR	NADİR	YAYGIN	HAYIR
NEFES DARLIĞI	NADİR	HAYIR	HAYIR	NADİR

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | kadikoybelediye

KADIKÖY BELEDİYESİ

**BANU
YELKOVAN**

Yaşlı, daha yaşlı?

Kadın ve spor denince rakamların vahim olduğunu biliyorsunuzdur ama bu kadarını bence siz de tahmin etmiyorsunuz.

Yaşlı... Daha yaşlı... Hamile... "Kadın sporcularla ilgili medyada en çok kullanılan kelimeler sizce nedir?" diye sorsam, kadın ve spor konusuna en uzak, en t'lere vurgu yaparak 'hayatttta-kadın-futbolu-izleyemem' diyenimizin bile aklına böyle bir üçlü gelmez herhalde? En çok kullanılan kelimelerin dördüncü sırasında da 'evli/bekâr' geliyor bu arada. Şaka gibi. Sen, tüm hayatın boyunca çalış çabala özveride bulun, sonunda bir başarı kazan ve bu başarıyla gazetelerde 'kadın sporuna' ayrılan yüzde 10-15'lik dilime girmeyi de ayrıca başar; sonra haberde verilen bilgiler arasında yaşın, medeni durumun filan yer alsın. Hayır efendim, 'erkek sporcuların da yaşı yazıyor' demez bu noktada. Onların yaşı yazıyor, kadınlara 'yaşlı', 'daha yaşlı' yazıyor. 'Benim siyahî arkadaşlarım var' cümlesiyle ırkçılık fikrini bertaraf eden bir topluma bunun da düpedüz ayrımcılık olduğunu ve ikisinin aynı kapıya çıktığını nasıl anlatabiliriz? Hayır, merak ettiğim şey asıl şu: Nereye nasıl denk getirip de bunu yazabiliyorsunuz arkadaş? İnsan hayret ediyor.

Bu veriye nasıl ulaştım? Geçen gün katıldığım Spor ve Toplumsal Cinsiyetçilik panelinde akademisyen Ceren Bilgin Göç'ün hazırladığı sunum sayesinde. O şahane sunumdan küçücük bir alıntı bu ama isterseniz daha çarpıcı bilgiler de var; Türkiye'de kadınların sadece yüzde 7'sinin lisanslı sporcu olduğu, bu sporcuların da sadece yüzde 4'ünün aktif olarak spor yaptığı gibi mesela. Kadın sporcuların sayısının sadece 6 branşta erkekleri geçtiği ve bu branşların da buz pateni, jimnastik, halk oyunları, dans gibi ağırlıklı olarak kız çocuklarının yaptığı sporlar olması gibi mesela. 2020 senesinde yapılan bir araştırmaya göre Türkiye'de kadınların her türlü sporu yapabileceğini düşünenlerin oranının (sadece) yüzde 53 olması ve kız çocuklarının yüzme, tenis, jimnastik, voleybol ve kayak gibi sporlar yapmasını uygun bulanların oranının yüzde 96 olması gibi mesela. Ki burada aslında en çok kayak ve yüzme konusuna takıldım çünkü bildiğiniz gibi ortalama bir Türk çocuğu üşür. Değil eksi derecelerde buz gibi havada, saatlerce dışarıda olmak, saçları ıslak ıslak nereye gidiyor o kızlar, ha? Daha doğrusu hahaha.

"Türkiye'de böyle de dünyada nasıl acaba?" diye bir soru gelebilir aklınıza bu noktada. Her konuda olduğu gibi, bizden iyi durumda olan ülkeler de var, bizden çok kötü durumda olanlar da. Ülkenin ve toplumun kimliği, kadını koyduğu yer, spor alanında diğer alanlardan çok da farklı değil sonuç olarak. Toplumsal dezavantajlar, spor alanında da aynen devam ediyor ama aralar değişse de konu başlıkları tamamen aynı: Dünyanın her yerinde kadın sporcuların spordan elde ettikleri gelir erkekler göre daha düşük, dünyanın her yerinde spor yapan kadın sayısı spor yapan erkek sayısından daha az, dünyanın her yerinde genç kızlar yeterli fiziksel aktivite yapamıyor, dünyanın her yerinde kadın sporcuların haberleri erkek spor haberlerinin kat be kat aşağısında yer buluyor medyada ve dünyanın her yerinde bu. Haberler kadın sporcuların oranlarından bile daha az oranda kadın spor gazetecileri tarafından yazılıyor.

Bütün bu dezavantajlara rağmen, spor müsabakalarında, diyelim en basiti olimpiyatlardaki kadın sporcu sayısına bakalım dersene, bak o sayı her yeni olimpiyatta biraz daha artıyor. Hele ki 1896'da düzenlenen ilk olimpiyat oyunlarında bu oranın '0' (yazıyla sıfır) olduğunu düşünürsek, son olimpiyatlarda Rio 2016'da oranın yüzde 45'lere gelmesi iyice çarpıcı. Dünyada spor yapan her 5 kişiden sadece 1'inin kadın olduğunu düşünürsek, kız çocuklarının bazı sporlara hiç yönlendirilmediğini, kadın sporcuların tüm spor haberlerinin ve gelirlerinin yüzde 15'inden azını elde ettiklerini de artık bildiğimize göre, bu yarı yarıya oran iyiden iyiyeye muazzam bir hal alıyor.

Medyada bir daha kadın sporcu haberleri yapıldığında kullanılmamasını önerdiğim kelimeler azim, özveri, çaba, cesaret, başarı, büyük başarı, daha büyük başarı... Arz ederim.

'TATU' KADIKÖYLÜ GENÇLERE YOL GÖSTERİYOR

'Tatu' lakabıyla bilinen eski basketbolcu Zaza Enden, "Türkiye basketbol altyapısındaki eksikliğin en temel sebebi, basketbol geçmişi olan bireylerin camiadan uzaklaşmalarıdır" diyor

● **Simge KANSU / Görkem DURUSOY**

Eski profesyonel güreşi ve basketbolcu Zaza Enden, şimdilerde Kadıköy İstanbul Spor Kulübü'nün basketbol koçluğunu yapıyor. Kadıköy Caferiye Spor Salonu'nda biraraya gelerek basketbolun korona virüsü sürecindeki durumunu değerlendirdiğimiz Zaza Enden, basketbol alanında kendini geliştirmek isteyen gençlere tavsiyelerde de bulundu.

1976 Gürcistan doğumlu olan Zaza Enden, basketbola 8 yaşında başlamış. Çeşitli takımlarda forma giydikten sonra 1991 yılında Türkiye'ye gelmiş. 1992 ile 1995 yılları arasında Darüşşafaka'da, 1995 ile 2003 yıllarında Fenerbahçe'de oynadıktan sonra bir sene Fransa Chalon takımında, bir sene de Mersin Büyükşehir'de oynayıp basketbolu bırakmış.

'LİGLER YETERSİZ'

Koçluk yaparak basketbol camiasına hizmet etmeye devam eden Enden, çalıştığı takım hakkında şu bilgileri veriyor: "Benim genç takımım geçen sene İstanbul üçüncüsüdür. Korona virüsü olmadan önce çok iyi gidiyorduk. Bu sıkıntıları yaşamasaydık Türkiye Şampiyonasına gidip dereceyle dönmek istiyorduk."

"Basketbolda 19 yaşına basan bir bireyin A takıma girmesi oldukça güçleşiyor. Bunun en büyük sebebi Türkiye'de az takım olmasıdır." diyor Zaza Enden, şöyle devam ediyor: "Süper Lig, Türkiye Basketbol 1. Ligi, Türkiye Basketbol 2. Ligi ve daha sonralarında altyapılar olmak üzere dört lig bulunuyor. Bu 80 milyon nüfusu olan bir ülke için çok yetersiz. Takım yeterliliği olmadığı için başkanımız Sinan Bingör ve benim gibi insanlar alternatif takımlar kurarak gençlerin yolunu açıyor. TBL2'de kurmuş olduğumuz Kadıköy İstanbul Spor gibi takımlar çoğalır gençler daha çok şansa sahip olmuş olur. Bu sezon takımda 19 ile 22 yaş arası oyuncular ile anlaşma yapmayı planlıyoruz. Bu anlaşmanın amacı, hepsini A takımına hazırlamak olacaktır. Biz şansımızı vereceğiz, geri kalan tüm işlem onların yeteneğine kalıyor. Gençlerimiz verilen şansı değerlendirirlerse iyi birer basketbolcu olabilirler."

'ARTIK ŞARTLAR EŞİT'

Korona virüsü öncesi hayatı unutmamız gerektiğini belirten Zaza Enden, her şeyin geçmişte kaldığını söylüyor. Enden, "Korona virüsünden sonraki hayata baktığımızda, bütün spor kulüpleri sıfırdan başlamak durumunda kaldı. Bizim takımımız da bu yarış içerisinde sıfırdan doğmuş oldu. Ancak biz daha avantajlıyız. Çünkü büyük takımlar alacak verecek davalarıyla, antrenör ve oyuncularla ilgili sıkıntılar yaşarken biz bu konularda

her şeyi sıfırdan başlatarak bir adım öne geçmiş olduk. Bir çocuğun doğması ve büyümesi gibi düşünebiliriz. Şu anda bizim çocuğumuz 1 yaşında. Kısacası hiç kimse bizden önde sayılmaz. Fenerbahçe takımı da seyircisiz oynayacak, Kadıköy İstanbul Kulübü de seyircisiz oynayacak. Şartlar neredeyse eşit sayılır. Korona virüsü bazı kulüplere dezavantajı sağlarken bize avantaj sağlamış oldu." diyor.

'BU TAKIMI BİR SENE İÇİN KURMADIK'

Takımın hedeflerine de değinen eski basketbolcu Zaza Enden, "En başında bölgesel amatör olarak başlamayı düşünüyorduk. Ancak federasyona vermiş olduğumuz belgeler doğrultusunda TBL2'ye uygun görüldük. Bu sene en iyi yerlere gelip seneye TBL1'de mücadele etmek istiyoruz. Tabi bu hedefleri anlattığımız zaman çok basitmiş gibi duyuyor ama iş uygulamaya geldiği zaman seneler ve yıllar gerekiyor. Bu takımı bir sene için kurmadık. Beş sene sonra Süper Lig'e çıkıp belirli takımlarla mücadele ettiğimizde hedeflerimizi başarmış olacağız. Bu yalnızca benim hedefim değil, ekip olarak yükselmek istiyoruz" diyor. Enden, genç oyuncular için tavsiyelerde de bulundu: "Genç oyuncular öncelikle kendine bir he-

def koymalıdır. Hedefe ilerlerken yakınlarından biri onlara mutlaka yol göstermelidir. Benim buradaki tek amacım U18 bitirmiş olan genç oyuncuları A takıma kazandırmak ve A takım seviyesinde mücadeleyi öğretmektir. Şu anda toplamda 18 oyuncum var. Ama 18 oyuncudan anlaşmam gereken oyuncu sayısı 12. Bu sebeple takım olarak kimi seçip kimi seçmeyeceğime henüz karar vermedik. Daha zamanımız olduğunu düşünüyorum. Takım ile ilgili bir projem var. Ben, 19-22 yaşında gençleri alıp Türkiye Basketbol Liginde kazandırmayı istiyorum."

'TEMELİ OLANLAR KENDİ SİSTEMİNİ KURMALI'

Alt yapıdaki eksikliğin sebeplerinden de bahseden Zaza Enden, "Türkiye basketbol altyapısındaki eksikliğin en temel sebebi, basketbol geçmişi olan bireylerin camiadan uzaklaşmalarıdır. Hâlbuki bizim gibi temeli olan oyuncuların kendi sistemlerini kurmaları gerekiyor. Burada amaç gençleri spora yönlendirmektir. Biz de devlet ya da insan desteğiyle kendi takımlarımızı ve sistemlerimizi kurabiliriz." diyor ve ekliyor: "Spor ve okul aynı anda yürütülebilir. Örneğin benim takımında yer alan oyuncuların hepsi üniversite kazandı. Basketbol yolunda emin adımlarla ilerleyen bir genç, zamanı geldiğinde spor ve okul arasında tercih yapmak durumunda kalıyor. İyi bir oyuncu fazla antrenman yapma zorunluluğundan dolayı okulu bazen aksatabiliyor. Ama hepsi için belli bir zaman periyoduna ihtiyaç var. Hem okumayıp hem basketbolcu olamadığınızda durum daha vahim olacaktır. Bu sebepten okumak şart. Okulda hayatı ve doğru atmayı öğretiyorlar. Siz bunu sporla birleştirmeyi başararsanız basketbolda başarılı olma ihtimaliniz daha yüksek olacaktır. Aileler hiçbir zaman çocuğunun kötü yola gitmesini istemez. Bu sebeple sporcu geçmişi olmayan ailelerin doğru yönlendirme yapabilmeleri için doğru bir danışmana başvurması şarttır."

Ringte hızlı döndü

Profesyonel boks dünyasında Türk Milli Takımı Atina Olimpiyatı kadrosunda yer alan Serdar Avcı, Avrupa olimpiyatlarında önemli maçlar kazandı. Profesyonel boksun tekniklerini ülkemize ve Kadıköy'e taşımaya devam eden Serdar Avcı, Kadıköy Boks Kulübü ile önemli başarılarına imza atıyor. 10 yıl sonra ringlere geri dönen boksör, çıktığı ilk maçta Ukraynalı rakibini kendi evinde ikinci rauntta nakavt etti ve namağlup Arnavut boksör Mario Plaku'yu ilk rauntta devirmeyi başardı.

Boksa uzun yıllar ara vermesine rağmen beklentinin üstünde performans gösterdiğini dile getiren Serdar Avcı, "Uzun yıllar sonra maça çıkmak benim için yeniden doğmak gibi bir şey oldu. Uzun bir dönem boksa ara verdiğim için insanlar benim eski performansımı bildiklerinden güzel şeyler bekliyorlardı. Sonuçta rezil olmak da var, geçmişteki güzel kariyerinizi ilerletmek de var. Bunları güzel alarak bu yola girdim. Gayet güzel ve başarılı maçlar çıkarttık. Her şey çok güzel oldu. Beklentinin üstünde bir performans gösterdiğimi düşünüyorum" ifa-

Arnavutluk'taki maçta namağlup boksör Maria Plaku'yu ilk rauntta deviren Serdar Avcı, "Uzun yıllar sonra maça çıkmak benim için yeniden doğmak gibi bir şey" diyor

delerini kullandı. Avcı, "Günde iki kere antrenman yapıyorum ve profesyonel diyetisyen eşliğinde kilomu ayarlıyorum. Hedefim uzun yıllar sonra bir ilki başarmak ve insanın istediği zaman her şeyi yapabileceğini göstermek. Büyük hedefim ise profesyonel dünya şampiyonu kemerlerini ülkemize getirmek." dedi.

İSTANBUL BOĞAZI yelkenlilerle renklendi

Turkcell Platinum Bosphorus Cup'ta 50 yelkenli birincilik mücadelesi verdi

İstanbul, iki gün süren yelken yarışlarına ev sahipliği yaptı. Türkiye'nin en önemli su sporu etkinliklerinden olan Turkcell Platinum Bosphorus Cup'ın ilk gün yarışları İstanbul Boğazi'nde yapıldı.

Yarış, başlangıç noktası olan Beşiktaş'ta Dolmabahçe Sarayı'nın önünden start aldı. Sonrasında yelkenliler, Çırağan Sarayı'nın önünden geçip, Anadolu Hisarı şamandırasından dönüşlerini gerçekleştirdiler ve tekrar başlangıç hattına gelerek yarışları tamamladılar.

50 yelkenli ve 500 yelkencinin rekabet ettiği yarışın ikinci etabında ise Cadebostan açıklarında şamandıra yarışları düzenlendi. İki etaptan oluşan etkinlikte, Levent Peynirci yönetimiindeki Setur Marinas Cheese isimli tekne birinci oldu. Turnuvada genel klasmanında ikinciliği Mesa Sailing Team Shak Shuka, üçüncülüğü ise Essentia isimli yelkenli kazandı.

İBB'nin desteği ile düzenlenen etkinliğin sonunda şampiyonluğu elde eden ekip, 2004 yılında ünlü tasarımcı Can Yalman tarafından tasarlanan, gümüş Turkcell Platinum Bosphorus Cup Döner Trofe Kupası'na bir yıl boyunca sahip olma hakkını kazandı.

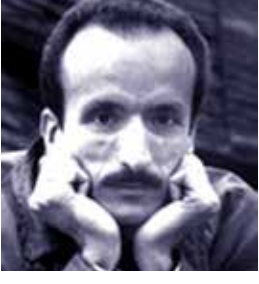
1 Ekim 1934: Kadıköy-Üsküdar tramvay şebekesinin son bölümleri olan Bostancı, Moda ve Feneryolu hatları hizmet girdi.

2 Ekim 2006: Müjdat Gezen'in Kadıköy'de kurduğu tiyatro; aralarında Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in eşi Semra Sezer'in de bulunduğu bir davetli topluluğunun katılımıyla açıldı.

3 Ekim 1966: Kadıköy'deki tramvayların büyük bir kısmı, törenle seferden kaldırıldı.

3 Ekim 2002: Okula alınmayan türbanlı öğrenciler, kendilerini Kadıköy İmam Hatip Lisesi'nin demir parmaklıklarına zincirledi.

3 Ekim 2013: Kadıköy Münevver Şefik Fergar İlkokulu "Aynı Anda En Çok Çocukla Okul Boyama Rekoru"na imza attı.

4 Ekim 1984: 1921'de Kadıköy'de doğan, Kadıköy'deki Ermeni ilkokullarının ardından Saint Joseph Lisesi'nde eğitim gören ünlü sosyalist yazar Zaven Biberyan hayata veda etti.

5 Ekim

2011: SİPA

ajansının

kurucusu

ülkü

Türk foto

muhabiri

Göksin

Sipahioğlu,

Paris'te

yaşamını

ytirdi. Sipahioğlu, Kadıköy'de eğitim

görmüştü, hem de (adı sonradan Efes

Pilsen Basketbol Takımı olan) Kadıköy Spor

Kulübü'nün kurucusuydu.

5 Ekim 1990: 1989 tarihinde Baltalimanı'ndaki

Behçet Kemal Çağlar Lisesi bünyesinde açılan

İstanbul Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, yeni

öğretim yılında Kadıköy'e taşındı

7 Ekim 2011: Uzun yıllar ABD'de gazetecilik yapan, Kadıköy'e dair yazılarıyla Gazete Kadıköy'e katkı sunan İskender Songur vefat etti.

8 Ekim 451: Khalkedon Konsili olarak da bilinen 4. Ekümenik Konsil, Khalkedon'daki (bugünkü Kadıköy) Aya Effimia Kilisesi'nde toplandı. İlk konsiller arasında en büyüğü ve en iyi belgelenmiş olan, 1 Kasım'a kadar süren Khalkedon Konsili'ne 520 dolayında piskopos katıldı.

KADIKÖY HAFIZASI

HAZIRLAYAN:
Gökçe UYGUN

EKİM

8 Ekim 1982: Yapımında 420 ton çelik kullanılan ve 125 milyon lira harcanarak üç yılda tamamlanan yeni Kadıköy İskelesi hizmete girdi.

9 Ekim 2010: Kadıköy'ün simgelerinden, ritimdeki İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nın taşınacağı açıklandı. Ama taşınma gerçekleşmedi.

10 Ekim 1997: Kadıköy Belediyesi öncülüğünde ortaya çıkarılan "Kadıköy Dergisi" yayın hayatına girdi.

11 Ekim 1984: Kadıköy Kız Lisesi öğrencileri yemekten zehirlendi. Midesi yıkanan 15 kız öğrenciden 10'u Validebağ Öğretmen Hastanesi'nde tedavi altına alındı

12 Ekim 1987: 6. Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Moda'daki evinde geçirdiği kalp krizi sonucu 84 yaşında hayatını kaybetti.

14 Ekim 1978: Kalamış Koyu'nu halka açma çalışması başladı.

15 Ekim 2008: Uzun yıllar Kadıköy'de yaşayan usta şair Fazıl Hüsnü Dağlarca, 94 yaşında hayatını kaybetti.

17 Ekim 1980: Kadıköy Nüfus Memurluğu'nu basıp, silah zoruyla soğuk damga makinesini alan 2 kişiden biri Haydarpaşa'da güvenlik güçleriyle girdikleri silahlı çatışmada öldürüldü.

17 Ekim 1987: Halk Müziği'nin ünlü seslerinden Kâmil Sönmez; Türk sanat müziği sanatçısı Yüksel Uzel'in yeğeni Nilgün Emre ile evlendi, nikahı Kadıköy Belediye Başkanı Osman Hızlan kıydı.

19 Ekim 2005: Türk sporunun lokomotiflerinden Fenerbahçe Spor Kulübü'nün, temeli 1910 yılında atılan Fenerbahçe Müzesi, yeniden düzenlenerek 19 Ekim 2005 yılında resmi olarak açıldı.

19 Ekim 1994: Kadıköy Kaymakamı İsmail Erzurum, görevi başında kalp krizi geçirerek vefat etti.

20 Ekim 2010: Şiirin "harika çocuğu" Arif Damar hayata veda etti. Damar, Kadıköy'de yaşıyordu.

21 Ekim 1990: Bostancı semt pazarına tahliye kararı çıktı.

27 Ekim 1961: Nurettin Teksan adında milli eğitim konuları ile yakından ilgili ve iyiliksever bir vatandaşın, Kadıköy'de yaptıracağı okulun temeli atıldı.

27 Ekim 2007: Kadıköy Belediyesi'nin restore ettirdiği Süreyya Sineması, 'Kadıköy Belediyesi Süreyya Operası' olarak hizmete girdi. 6 Mart 1927'de, Kadıköy'e büyük hizmetleri geçen Süreyya İlmen tarafından yaptırılan bina; 2008'de Atatürk Kültür Merkezi tadilatı girdiğinde beri İstanbul'un tek operası konumunda.

28 Ekim 1951: Dar gelirlilerin konut sahibi olmaları amacıyla Koşuyolu'nda kurulacak müstakil evlerden oluşan mahallenin temeli atıldı. İlk etapta bitirilen 103 ev, 1 yıl sonra hak sahiplerine dağıtıldı. Bu evler Türkiye'nin nitelikli ve iyi planlanmış ilk mahallelerinden birini oluşturacaktı.

28 Ekim 1960: Kadıköy iskelesindeki resmi telefonun kulaklığı çalındı.

Bu köşede; o ay evrende nasıl bir değişim döngüsü yaşadığından, o ay doğada güzelliklerine şahit olabileceğiniz çiçeklere, tüketilmesi gereken gıdalardan bahçenize o ay hangi bitkileri ekmeniz gerektiğine dek pek çok konuda doğal bilgiler paylaşıyoruz.

Ekim, Gregoryen Takvimi'ne göre yılın 10. ayı olup 31 gün çeker. Ülkemizde Ekim ayının adı, Atatürk devrimine değin Sümer-Babil-İbrani-Süryani-Arami kökenli bir sözcük olan Tışri den gelme Teşrin-i Evvel'di. Cumhuriyet'ten sonra İlk Teşrin veya Birinci Teşrin olarak kullanıldı. Son Teşrin, daha önceki adıyla Teşrin-i Sâni ise Kasım'dı. 10 Ocak 1945'te kabul edilen ve 15 Ocak 1945'te yürürlüğe giren dört ayın adlarını değiştiren yasa ile Teşrin, Ekim'e dönüştürüldü. Türkçe olan "ekme" eyleminden türemiş olan bu ad, tarlaların sürülüp ekildiği ay anlamına geliyordu. Anadolu'da yaprak anlamına gelen "gazel ayı" olarak da biliniyor. Ekim adının İngilizce karşılığı olan 'October', Latince 8 anlamına gelen 'octo'dan gelir. Aylara bölünmemiş kış süreci, Ocak ve Şubat arasında bölünene kadar eski Roma takviminde Ekim ayı 8. ay idi.

FIRTINALAR AYI

Ekim'in ilk günüyle birlikte sıcakların da sonu geliyor. 3 Ekim'de turnalar göç etmeye başlıyor. 5 Ekim'de koç katımı, 8-9 Ekim'de yaprak dökümü, 10-13 Ekim'de de Meryem Ana fırtınaları oluyor. 14 Ekim'de kaplumbağalar kış uykusuna yatarken, 15-16 Ekim'de yağmurlar başlıyor. 17 Ekim'de Kırılma Fırtınası olacak. 19 Ekim ağaç dikim, 21 Ekim de bağ bozumu zamanı. 26 Ekim'de sular soğumaya başlıyor, bir gün sonra da balık fırtınası yaşanıyor. Ekim'in son günü de ağaçların budanma zamanı.

PALAMUTUN EN LEZZETLİ AYI

➤ Ayın sebzeleri: Yer elması, pırasa, lahana, kıvrıkcık salata, kırmızı turp, karnabahar, havuç, mantar, patlıcan.

➤ Ayın meyveleri: Mandalina, mürdüm eriği, elma, armut, muz, incir, üzüm, hünnap, kızılcık, nar.

➤ Ayın balıkları: Balık sezonunun en canlı aylarından biri Ekim'in en lezzetli balığı palamut. Barbunya, çipura, kılıç, levrek, lüfer, tekir, sardalye, orfoz, traça da bu ay fazla olan balıklar.

➤ Ayın çiçekleri: Bu ayın çiçeği 'şamdan çiçeği'. Aynısefa da denilen bu çiçek Latince'de (calendae), 'aylar boyu' anlamını taşır. Tomurcukları, hazımsızlığı tedavi etmek için içeceklerde kullanılırken; taçyaprakları ise derideki kasıtlara, gözdeki ve dişlerdeki ağrılara iyi gelmesi için merhemlerde kullanılır. Bu bitki, Orta Çağ'da "fakir safranı" olarak anılır, yemeklere tat ve renk katması için katılır. Şamdan çiçeğinin başı sıklıkla güneşe dönük görüldüğünden, çiçeğe kimi zaman "yaz gelini" veya "çiftçinin yüzü" de denir.

ÖZEL GÜN VE HAFTALAR

1 Ekim: Dünya Yaşlılar Günü, Dünya Mimarlık Günü, Dünya Çocuk Günü	14 Ekim: Dünya Standartlar Günü
4 Ekim: Uluslararası Hayvanlar Koruma Günü	16 Ekim: Dünya Gıda Günü
5 Ekim: Dünya Öğretmenler Günü	17 Ekim: Dünya Yoksullukla Mücadele Günü
5 Ekim: Dünya Konut Günü	18 Ekim: Dünya Menopoz Günü
9 Ekim: Dünya Posta Günü	21 Ekim: Gazeteciler Günü
10 Ekim: Dünya Ruh Sağlığı Günü	26 Ekim: Hasta Hakları Günü
11 Ekim: Dünya Gazete Dağıtıcıları Günü	29 Ekim: Cumhuriyet Bayramı
	31 Ekim: Dünya Tasarruf Günü

KONUŞAN
Kadıköy

MAHALLEMİZİ
KONUŞUYORUZ
HASANPAŞA | RASİMPAŞA

KADIKÖY BELEDİYESİ BAŞKANLIK BAHÇESİ
06 Ekim 2020 | 18.00 | DAVETLİSİNİZ

SOSYAL MESAFELİ TOPLANTI

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | /kadikoybelediye

KADIKÖY
BELEDİYESİ

İLKER MUMCUOĞLU

BULMACA

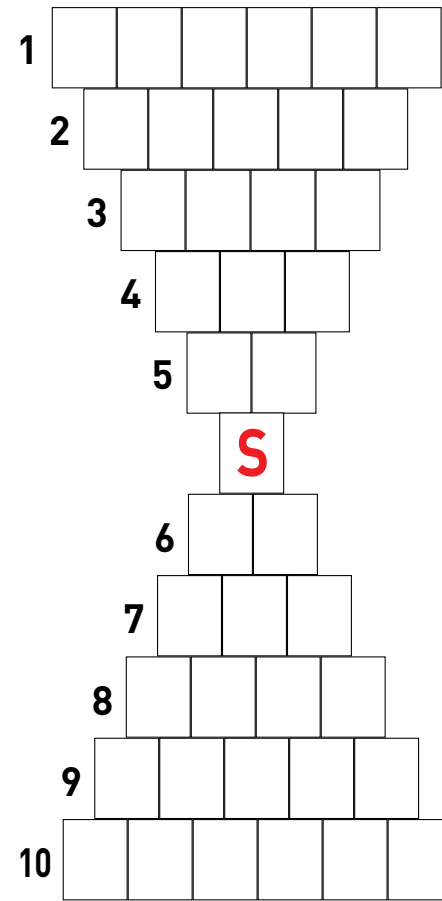
KELİME AVI BULMACA

S A N A P A Z A R G İ P
T T E Y A P N N M E P A
P A Y A M A D E E A M T
E K Y E Y C E Ğ Z T İ İ
P M A A A M A I G İ A S
K A P T T P B P M E L P
İ A Y V A E E İ A N İ A
T A D E N P İ Ç N Z İ G
A İ Z T N L E Y İ E E C
P E İ L Y A P Ğ İ Ç M N

Aşağıdaki sözcükleri bulmacada arayın ve bulduklarınızı karalayın. Geride kalan harfler bir şairin dizelerini oluşturacaktır.

PATAK PAYET
PATEN PAYLI
PATİK PAZAR
PATİS PAZEN
PAYAM PEÇİÇ
PAYAN PAZİBENT
PAYEN

KUM SAATİ

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. S harfini ipucu olarak veriyoruz. S'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

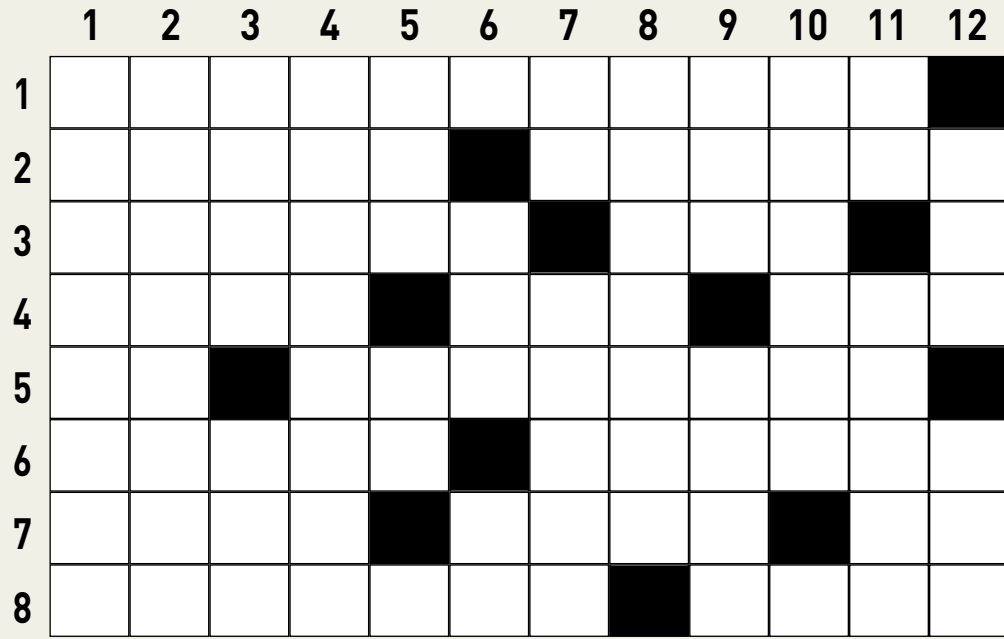
- Hatay'daki sıradağlar.
- Harmanda parçalanmış tahıl sapsarı.
- Bir çeşit mobilya.
- Çölden esen rüzgar.
- İskambilde birli.
- Başlıca içecek.
- Kale duvarı.
- Eski bir Mezopotamya uygarlığı.
- Yüz, çehre.
- Mersin'in bir ilçesi.

SUDOKU BULMACA

	4	8	3	9	6				
	1	9			8				
					4	8			
				4				6	
				6		1		3	
3	8							7	
1				5					9
2	7								
							5		2

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir. Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

- MFÖ'nün ünlü bir şarkısı.
- Antalya'da bir çay - Afrika yerlilerinin çalı çırpıdan yaptığı kulübe.
- Japonya'nın eski adı - Yemin etme.
- Faktör, etken - Yabancı - Efsane.
- Nikelin simgesi - Okyanus.
- Tasvip - Hatay'daki sıradağlar.
- Düş - Allah kabul etsin anlamında bir ünlem - Lityumun simgesi.
- Afrika'da Benin'in kuzeybatısında yer alan sıradağlar - Ege Bölgesi'nde antik bir kent.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

- Japonca esenleme sözü.
- Anında, şipşak.
- Atıcı, attığını vuran kimse - Avuç içi.
- Karakterize etmek.
- Letonya parası - Sodyumun simgesi.
- İnce dantel - Bir yüzey ölçüsü.
- Bir nota - Nezretme.
- Salgın hastalık.
- Değerli bir taş - Kokulu bir bitki.
- Delikli, seyreker dokunmuş bir kumaş.
- Arjantin'in plaka işareti - Yalıtılmış.
- Elli şiniklik tahıl ölçüğü - Bir doğa olayı.

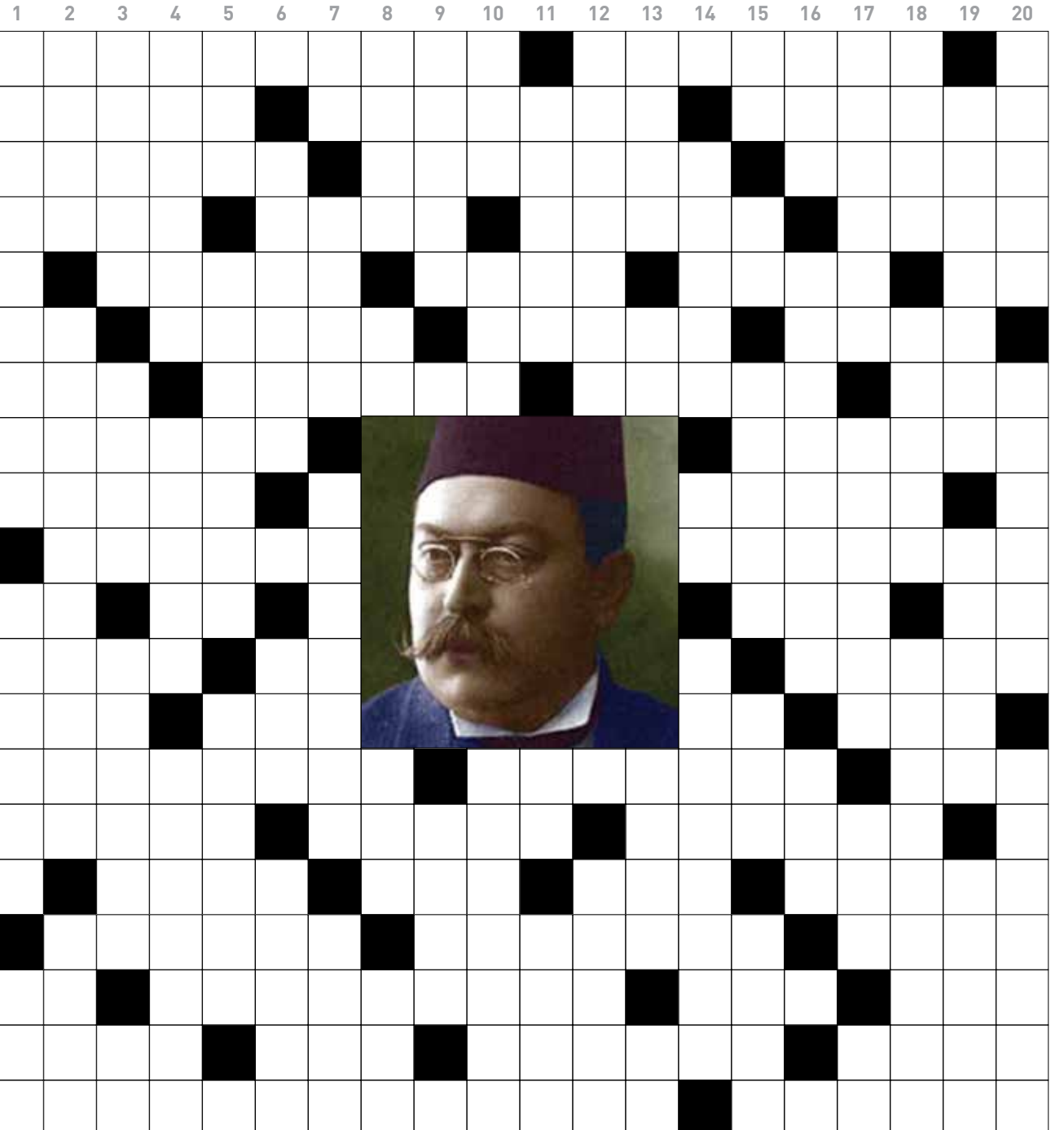
KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

1.Yoğurtçu Parkı'na inerken, Şifa Sokak'ın karşısındaki Safa Sokak'ta ahşap bir köşkte oturan, bir gün evden çıkarken eşi Sadberk Hanım'ın "sakın geç kalma erken gel" demesi üzerine, içlenip o sözü şarkı yapan, Kalamış sahillerinde denize girmeyi seven, ekseriya Papazın Bağ'ında dostlarıyla demlenen ünlü yazar ve bestekar (Resimdeki) - Özdemir Asaf'ın ünlü bir şiiri. 2. Çok acıklı olay - Mukavemet - Kalın, tok ve gür ses. 3. Üç ya da dört direği olan yelkenli gemilerde arka direk - Kelimesi kelimesine - Şair Yannis Ritsos'un, Yunan Cuntası tarafından sürgün edildiği ada. 4. Asgari - Lanetli - Kadınların genellikle gecelik üzerine giydikleri hırka - Müslümanların ibadet yeri. 5. Alaturka müzikte bir makam - Buluş - Başarısız kimse - Zihin. 6. Namuslu - Ahmet Hamdi Tanpınar'ın yapıtlarındaki temel izlek - Bir gemi halkası - Kendisine inanılan kimse. 7. Tin - Andrey Tarkovsky'in bir filmi - Faks ve yazıcı kartuşu boyası - Şöhret. 8. Açıklamalar - Bakanlar kurulu. 9. Eğreltiotu - Edebiyatın bir dalı. 10. Bursa'nın bir ilçesi - İstanbul'un eski adlarından biri. 11. Altının simgesi - Bir haber ajansı - Ucu yanık odun - Notada durak işareti. 12. Bir müzik parçasını görüntü eşliğinde veren kısa film - Bir kan grubu - Bir tür antilop. 13. Tabut - İspanya'daki gizli Bask örgütü - Kamer - Yemin etme. 14. "Yaşamak bir ... tek ve hür / Ve bir orman gibi kardeşçesine" (Nazım Hikmet) - Hamamböceği - Verme, ödeme. 15. Harmanda dövülmüş ve savrulmak için hazırlanmış ekin yığını - Değerli bir maden - Gemilerde bir güverte. 16. Akarsu yatağı - Bir kümes hayvanı - Azeri çalgısı - Vahşi bir hayvan. 17. Kazak başkanı - Amonyak tuzu - İskambilde pik. 18. Katkı - Tibet Budizmi - Çölden esen rüzgar - Kişi. 19. Gösteriş, kabadayılık - Antrakt - Bir ay adı - Bir çokluğu belirtmek için kullanılan soyut terim. 20. Emir Kusturica'nın bir filmi - Radyasyon.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1."Hasretinden prangalar eskittim" diyen şair - Alışveriş - Bir göz rengi. 2. İhanet eden kimse - Nemli çayırlarda yetişen, yaprakları yenilen bitki - Armoni kurallarına göre üst üste bindirilmiş sesler. 3. Gülmece - Afrika'da yaygın kobra türü - Duyurular - Lityumun simgesi. 4. Elazığ'ın eski adı - Aritmetik - Çakıl taşı atan top. 5. İnsan vücudunun dış yüzü - Endonezya'nın başkenti - Mayasıl. 6. Hasan Sabbah'ın kalesi - Gelecek - Kırşehir'in bir ilçesi. 7. Sayma, sayılma - Paylama - Bir masal kahramanı - Haykırma. 8. Bir Yunan adası - Niyobyumun simgesi - Başlangıçta yer alan - Tellal çıkararak herkese duyurma. 9. Bir şeyin tersini söyleyerek alay etme - Teşhis. 10. Gelgitte denizin kabarması - "... Yücel" (Şair) - Eski adı Hilalihakmer olan yardım kuruluşu. 11. İnen - Lahza - Üzüm suyu. 12. Ticari bir şirket türü - Değiş tokuş. 13. Ahşap gemilerin omurgaları boyunca ve iki yanında borda kaplamalarının ince kenarlarının yerleştirilmesi için açılan üç köşeli yuva - İsveç işçi sendikası - "Ömer Lütfi ..." (Sinema yönetmeni) - Bir yapım eki. 14. Merasim - Radyumun simgesi - Bal yapan böcek türü. 15. Bayram - Güney Afrika Cumhuriyeti'nin plaka imi - Çeşitli renklerde kareli kumaş - Matem - Aslan sütü. 16. Bir uğur simgesi - Bir tatlı türü - Herhangi bir şeyin sayısını sormaya yarayan sözcük. 17. Aceleci - Orkestrada vurmali çalgılar takımı - Boyun eğen - Uluslararası Birim Sistemi. 18. Sara nöbeti belirtisi - Bildik, tanıdık - Viva Zapata, Cennetin Doğusu ve Rihtimler Üzerinde adlı filmleri de yöneten, İstanbul doğumlu, ABD'li film yönetmeni. 19. Değerli Trüf mantarının diğer adı - Bitki - O oynamaz. 20. Yüzme havuzu - Hangi yer - İfade.

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1.Arife Kalender - Sahara. 2.Düden - Lakayt - Sacayak. 3.Asar - Minos - Ame - Esami. 4.Mu - Alice - IL - Irama - Al. 5.Smog - Retorik - Er - Nazi. 6.Yaran - Vasistas - Sam. 7.İp - Temaşa - Elia Kazan. 8.Tre - Kap - Nisif. 9.Hangar - Yat - Ve. 10.Faik - Zen - Kar. 11.Da - Reji - İfade. 12.Çetin - Nt - İris. 13.Abes - La - Akya. 14.Makule - Oyan - Dario Fo. 15.Avene - Araşit - Nasrani. 16.Tul - Vatoz - Kiyamet - Al. 17.Ulema - Asır - Ka - Ab - Tri. 18.Zizim - Luanda - Üre. 19.Ja - Kinaliada - Kikirik. 20.İtham - Nam - İzdüşüm - Pi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA
1.Adam Smith - Dramaturji. 2.Rüsüm - Prafa - Bavul - At. 3.İda - Oy - Ena - Çekelez. 4.Feragat - Giresun - Mika. 5.En - Rekaket - Levazım. 6.Miramar - Jile - İn. 7.Alicenap - Rina - Ataman. 8.Lanet - Oros - La. 9.Eko - Ova - Yazılım. 10.Nasıra - Aş - Rua. 11.Dy - Lise - Nik - Adi. 12.Eta - Kil - Tıknaz. 13.Mı - Si - Yad. 14.Seretan - Zan - Ana - Akü. 15.Arakıye - Tarama - İş. 16.Acem - Sasani - Kise bükü. 17.Hasan - Zit - Fiyort - Rim. 18.Aya - Asaf - Karafa - Ter. 19.Ramazan - Vadi - Onar - İp. 20.Aklim - Perese - İlişki.

1. Amanos. 2. Saman. 3. Masa. 4. Sam. 5. As. 6. Su. 7. Sür. 8. Asur. 9. Sural. 10. Tarsus.

KUM SAATİ

Sana gitme demeyeceğim / Adını gizleyeceğim / Ama gitme, Lavinia / Adını gizleyeceğim

KELİME AVI BULMACA

1. Sayanora 2. Alamant. 3. Rami-Aya. 4. İralamak. 5. Lat. Na. 6. Oya-Ar. 7. La-Adama. 8. Epitemi. 9. Lal-Nane. 10. Etamin. 11. Ra-Izole. 12. Mut-Sis.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. San Laleler. 2. Alara. 3. Yamato-İla. 4. Amil-Yad-Mit. 5. Ni-Andeniz. 6. Onama-Amanos. 7. Ruya-Amen. 8. Li. 8. Alakora-Efes.

SOLDAN SAĞA

KARE BULMACA

8	9	4	7	6	3	5	1	2
2	7	5	1	4	9	6	8	3
1	6	3	8	5	2	7	4	9
3	8	6	9	2	5	4	7	1
4	2	7	6	8	1	9	3	5
9	5	1	4	3	7	2	6	8
7	3	2	5	1	4	8	9	6
6	1	9	2	7	8	3	5	4
5	4	8	3	9	6	1	2	7

ÇÖZÜMLER

Farklı türlerin sığınağı:

Altı yıldır Validebağ Korusu'nda fotoğraf çeken Ahmet Dayıoğlu, korunun derinliklerindeki yaşam zenginliğini ortaya çıkarıyor. Dayıoğlu ile koruda yaşayan hayvanları, ağaçları ve koruyu bekleyen tehlikeleri konuştuk

Validebağ

● Erhan DEMİRTAŞ

World Cities Culture Forum'un 2019 yılında yaptığı araştırmaya göre, İstanbul 2015 yılı verilerine göre 37 şehir arasında kişi başına düşen 2.2 metrekare yeşil alan miktarı ile son sırada yer alıyor. Dört yıl içinde bu oran biraz artsa da rapora göre İstanbul'da 2019 yılında kişi başına düşen aktif yeşil alan 2.67 metrekare. Kişi başına düşmesi gereken 15 metrekare yeşil alan hesabına göre Silivri, Çatalca, Sarıyer ve Arnavutköy ilçeleri dışında diğer tüm ilçelerin yasal standartların altında kaldığı görülüyor. Yeşil alan miktarının son yıllarda iyice aşağıya düşmesinin temel nedenlerinden biri ise şehir içinde kalan bu alanların imara açılması.

VALİDEBAĞ DİRENİYOR!

Özellikle son 10 yıldır yapılaşma tehdidi altında varlığını sürdürmeye çalışan Validebağ Korusu da bu alanlardan biri. Koru hakkında şu ana kadar onlarca imar planı açıklandı ancak özellikle Validebağ Gönüllüleri'nin mücadelesi ile bu planlar engellendi. Korunun imara açılmamasını ve doğal halini sürdürmesini isteyen mahalle sakinleri, koruda başlayacak ufak bir inşaat çalışmasının bile şehrin içinde bir vaha gibi duran bu alanın bir dizi tehlikeyle karşı karşıya kalacağını ifade ediyorlar. Çok sayıda anıt ağaca ev sahipliği yapan koru aynı zamanda birçok hayvanın da yuvası. Ancak dikkatli gözle bakıldığında görmenin mümkün olduğu bu hayvanlar çoğu zaman da teknik bir gözlemin sonucunda net bir şekilde kendilerini gösteriyorlar. Bu bazen bir teleskop oluyor bazen de fotoğraf makinesi ile çekilen makro fotoğraflar...

Fotoğraflarında makro çekim tekniğini uygulayan Ahmet Dayıoğlu da altı yıldır Validebağ Korusu'nda fotoğraf çekiyor. Şimdiye kadar koruda binlerce fotoğraf çeken Dayıoğlu'nun arşivinde kelebeklerin, böcek türlerinin, kuşların ve sincapların fotoğrafları yer alıyor. Korudaki zenginliğin fark edilmesi adına önemli bir çalışmaya imza atan Dayıoğlu ile fotoğrafın kendisi için ne anlam ifade ettiğini, korudaki yaşamı ve korunun neden imara açılmaması gerektiğini konuştuk.

"VALİDEBAĞ'IN SON PERİLERİ"

• Sizin için "on parmağında on marifet" olan birdir diyebiliriz. Çünkü hem müzisyen, hem çir-

zer hem de fotoğrafçısınız. Ama mühendislik okudunuz. Nedir sizin hikayeniz?

İTÜ Gemi İnşaat Fakültesi'nde beş yıl okudum (1975-80 yılları). O dönemde Girgır, Fırt ve Çarşaf dergilerinde karikatürlerim yayımlandı. 1980 yılında İTÜ'den ayrıldım ve Marmara Üniversitesi Basın Yayın Yüksekokulu Radyo-TV Bölümünü bitirdim, ancak 30 yıl sahafılık yaptım. Bağlama çalmaya başladım. İstanbul başta olmak üzere Türkiye'nin çeşitli yerlerinde kendi şarkılarımı seslendirdiğim konserler verdim. 1989 yılında bir müzik albümüm yayınlandı. 2017'den beri emekliyim. Hayatımın her döneminde resim vardı; hem izleyici olarak hem de amatör bir çizer olarak. Fotoğraf ise son dönemlerimin aşkı.

• Ne zamandır Validebağ Korusu'nda fotoğraf çekiyorsunuz?

Fotoğraf tutkum 2014 yılında Validebağ Korusu'nda başladı. İlk fotoğraflarımı cep telefonuyla çektim. 2015 yılı sonunda ilk fotoğraf makinemi aldım. Hiç aralıksız Validebağ Korusu'nu fotoğrafladım ve fotoğraflamaya devam ediyorum.

• Çok sayıda hayvanın fotoğraflarını çekiyorsunuz. İnsanların buradaki zenginliği görebilmesi adına önemli bir emek sizinkisi. Şimdiye kadar hangi hayvanları fotoğrafladınız?

Koruda yaşayan köpeklerin ve kedilerin fotoğraflarını çektim. Ama bunun dışında sincap, kirpi,

kaplumbağa ve değişik türde kuşları da fotoğrafladım. Bu kuşların arasında leylek, ibibik, karga, yeşil papağan, saksagan, sığırcık, alakarga, kızılgerdan ve çeşitli ötücü kuşlar da vardı. Tabii ki binbir çiçek, binbir böcek çektim ve hala çekmeye devam ediyorum.

Başta koruda her şeyin fotoğrafını çektim. Zamanla makro çekime yöneldim. Küçük canlıları ve bitkileri çektim. Estetiğin ön planda olduğu belgesel fotoğraflar çekmeye çalışıyorum. YouTube de Validebağ Korusu fotoğraflarından oluşturduğum iki video var. İlki, 2015-16 yıllarını kapsıyor. Çalışmanın adı: "Validebağ Korusu - Metropolün Ortasında Bir Avuç Doğal Yaşam." İkincisi de bu yıl Fotoğrafmetre Derneği'nde yaptığım bir sunum: "Validebağ'ın Son Perileri / Yusufçuklar."

KORU NEDEN ÖNEMLİ?

• Siz çektiğiniz fotoğraflarla buradaki ekolojik yaşamın yakın tanıklarındanınız. Sizin için buranın önemi nedir?

Validebağ Korusu 1999 yılında "Birinci Derecede Doğal Sit Alanı" ilan edildi. Sadece bu bile korunun ekolojik ve flora olarak ne kadar önemli olduğunu göstergesi. İçinde anıtsal ağaçların yer aldığı yüzlerce bitki türü var. Koru aynı zamanda, çoğunluğu göçmen 100'ün üzerinde kuş türüne ev

sahipliği yapıyor. Dünyanın başlıca kuş göç yollarından birinin üzerinde yer alması ve doğal yaşamın denge noktalarından birini teşkil etmesi de korunun hem İstanbul hem Türkiye hem de dünya için ne kadar önemli olduğunu gösteriyor.

• Korunun çevresinde de çok yoğun bir yapılaşma söz konusu. Bunun da özellikle kuş türleri için olumsuz olduğu söyleniyor. Siz kuş türlerinde ve sayılarında bir değişim gözlemlediniz mi?

Evet, koru çevresindeki aşırı yapılaşmanın etkisi büyük. Koruda gözlemlediğim kadariyle 2014 yılından bu yana göçmen kuşlar da dahil olmak üzere kuşlar, çiçekler ve böceklerin türünde ve sayısında azalma var. Bu olay da koru içinde yapılan yanlış şeylerin etkisi ile oluyor.

"DOĞAYA SAYGI ŞART"

• Bunun önüne geçmek için neler yapılmalı?

Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından korunun bakım ve onarımı Üsküdar Belediyesi'ne ön tahsis yapılmıştı. Ayrıca İBB Belediye Meclisindeki AKP'li üyelerin oylarıyla koruda 100 metrekareyi geçmeyecek tek katlı prefabrik yapılara izin verilmişti. Koruda yapılacak planlar koruma amaçlı olmalıdır. Koruda konusunun uzmanı, çevre dostu biyologlara, veterinerlere, ziraatçılara ihtiyaç var bence. Rant peşinde koşan doğa düşmanlarına değil.

• Koruda fotoğraf çekmek isteyenlere neler önerirsiniz?

Önce uzun gözlem yapmalarını tavsiye ederim. Tabii bundan önce doğadaki canlılara saygı göstermeleri gerekiyor. Her mevsim farklı fotoğraflar çekilebilir. Sabah ve akşam saatleri en önemli zamanlar. Gün içinde de korunun ağaçlık kısımlarında fotoğraf çekmek mümkün.

04 EKİM DÜNYA HAYVANLARI KORUMA GÜNÜ

KUTLU OLSUN

Av. Şerdil Dara ODABAŞI
Kadıköy Belediye Başkanı

• Sizin için "on parmağında on marifet" olan birdir diyebiliriz. Çünkü hem müzisyen, hem çir-